

Планування та конспекти занять для середнього дошкільного віку
до навчальної програми
Духовно-моральне виховання дітей дошкільного віку на християнських цінностях:
навчальна програма та календарно-тематичний план
/ А. М. Богуш, І. Л. Сіданіч, В. Є. Сучок [та
ін.]. – К. : ВБФ «Східноєвропейська гуманітарна місія», 2016.

Зміст програми для середнього дошкільного віку

Тема	Завдання духовно-морального виховання	Результати освітньої роботи
Світ – чудовий задум Творця	Ознайомити дітей з біблійною хронологією створення світу. Виховувати дбайливе ставлення до природи. Формувати уявлення про закономірності створення Світу: день, ніч, зима, весна, літо, осінь. Збагачувати словник дитини словами: творіння, Всевишній, працелюбність, приклад.	Дитина виявляє інтерес до матеріалу з розділу Біблії про створення світу; • показує дбайливе ставлення до природи; має уявлення про закономірності створеного Богом Світу: день, ніч, зима, весна, літо, осінь; • зацікавлено пізнає природу, із захопленням висловлює враження від контакту з нею; • виявляє позитивно-емоційне ставлення до її об'єктів та явищ; • виявляє шанобливе ставлення до всіх проявів життя в природі, вміє бути обережною, щоб не зашкодити довкіллю.
Дитина – Боже творіння	Ознайомити з розділом Біблії про створення перших людей – Адама та Єви, любов Бога до людей. Вчити розуміти оригінальність та досконалість Божого творіння. Збагачувати словник дитини словами: Едем, рай, людина, оригінальний, неповторний.	Дитина обізнана з оповіданням про створення перших людей – Адама та Єви; -знає про любов Бога до людей, про оригінальність, неповторність кожної людини.
Любов – найвища заповідь Христа	Виховувати вміння спілкуватися; формувати поняття про християнські чесноти. Дати уявлення про заповідь любові – «Люби ближнього свого, як самого себе» (Лк.10:27). Практикувати поширення любові не лише на родину, а й на навколишніх людей, друзів, сусідів тощо. Збагачувати словник дитини словами: доброзичливість, стриманість, повага, щедрість, старанність, лагідність.	Дитина вміє поступатися, поважати думку інших людей, виконувати ті справи, які вона може виконати; має поняття про християнські чесноти – доброчесність, стриманість, щедрість, старанність, лагідність, намагається їх дотримуватися.
Моральні закони Святого Письма	Ознайомити дітей із Заповідями Божими як джерелом моральних правил життя, отриманих через Мойсея на скрижалях. Презентувати заповіді «Не говорити неправди», «Не заздрити». Виховувати чесність, правдивість, відкритість, вміння прощати, поважати чужу власність, радіти за іншого. Вчити використовувати знання Божих заповідей у житті.	Дитина знає про Заповіді Божі як джерело моральних правил життя; • розуміє значення понять про чесність, правдивість, відкритість; • вміє поважати чужу власність, радіє за добробут іншого, вміє прощати; • знає про необхідність використовувати знання Божих заповідей у житті, намагається їх дотримуватися.

	Збагачувати словник дитини словами: скрижалі, Заповіді, заздрість, неправда.	
Моральні чесноти у старозавітних образах	Ознайомити з чеснотами: слухняність, працелюбність, вірність на прикладі біблійного персонажа Ноя, з оповіданням про Великий потоп. Збагачувати словник дитини словами: Святе Письмо, буття, безперечний послух, вірність, працелюбність.	Дитина обізнана з біблійним оповіданням про Великий потоп та з чеснотами, притаманними Ною; • виявляє пізнавальну активність, допитливість щодо засвоєння змісту духовного характеру та намагається демонструвати слухняність, праце-любність, вірність.
Любов і милосердя в земному житті Ісуса Христа	Формувати чесноти чуйності та милосердя на прикладах вчинків земного життя Ісуса Христа, який вчив і лікував людей, любив дітей та дорослих; стимулювати інтерес до подій, пов'язаних з життям Христа серед людей. Довести до свідомості дітей, що добро й милосердя чиняться безкорисливо; викли-кати у дітей бажання творити добро, бути чуйними та милосердними й уникати злих вчинків. Збагачувати словник дитини словами: чуйність, милосердя, Син Божий, Вчитель.	Дитина обізнана з Господом Ісусом Христом як Вчителем людей, виявляє інтерес до подій, пов'язаних з життям Христа серед людей; • знає історії про зцілення хворих людей, про Нагірну проповідь, про те, як Ісус нагодував 5000 людей п'ятьма хлібами та двома рибами.
Християнські свята в культурі українського народу	Ознайомити зі святами Різдва Христового, Великодня, Дня Святого Миколая, Стрітєння, щоб сформувати такі чесноти: радість, віру, надію, доброчинність, довготерпіння. Збагачувати словник дитини словами: храм, церква, Стрітєння, доброчинність, довготерпіння, нужденність.	Дитина обізнана з християнськими святами Різдва Христового, Великодня, Дня Святого Миколая, Стрітєння; • з інтересом бере участь в іграх, підготовці до свят, виготовленні святкових подарунків для привітання нужденних.
Відданість Батьківщині на прикладах національної духовної культури	Виховувати інтерес до української культури, дбайливе ставлення до довкілля, природи рідного краю. На прикладі навертання до християнства княгині Ольги та князя Володимира показати відданість Батьківщині. Виховувати любов до свого народу, рідної мови, інтерес до історії, звичаїв та традицій. Стимулювати емоційно-позитивне ставлення до національної культури, мови, свят, побуту. Збагачувати словник дитини словами: Батьківщина, народ.	Дитина знає, що Україна – рідна земля, Батьківщина, в якій живуть українці та інші народи; • проявляє почуття любові до рідної мови, звичаїв, традицій, історії; • намагається робити корисні справи; • емоційно-позитивно ставиться до підготовки та участі у виховних заходах до державних та церковних свят, до національних елементів культури та побуту.

Перспективний план занять для середнього дошкільного віку

№ заняття	розділ	тема	мета	показники компетентності дитини
1	Світ – чудовий задум Творця	Хто створив світ?	Знайомити дітей зі змінами в природі залежно від пори року, часу доби й погодних умов. Виховувати любов до природи, прагнення зберігати її в чистоті; пояснити, що природне довкілля створене Богом і подароване людям для користування й піклування. (Псалом 103:24, Пісня над піснями 2:12)	• знає про зміни, які відбуваються у природі відповідно до пори року; • піклується про збереження довкілля; • наводить приклади дбайливого ставлення до природи; • отримує позитивні враження від перебування на природі
2		Різнобарвність Божого творіння. Квіти – промінчики Божої краси.	Прищеплювати дітям любов до Творця, до Його створінь (природи, людини тощо). Виховувати у дітей дбайливе ставлення до природи, любов до всіх творінь Божих. Вчити берегти та піклуватися про рослини і тварини. Закріпити назви квітів. Виховувати почуття вдячності за все. (Буття 1:11,13) (Пісня над піснями 2:12)	• називає джерела знань про людину та світ; • розрізняє речі, створені людиною, і творіння Божі; • долучається з родиною до проєктів уквітчання свого міста; • знає, що квіти бувають кімнатні, польові та садові • називає деякі з них.
3		Закономірності в природі – Божа мудрість	Познайомити дітей з творінням Божим – світлом, водою, повітрям, природою. Дати поняття мудрості. Закріпити знання про сенсорні еталони (колір), орієнтацію в просторі (спереду, ззаду, зліва, справа). Пояснити, що навколишнє середовище створене Богом для повноцінного існування людини. Виховувати турботливе ставлення до довкілля, відповідальність за його збереження. (Ів. 5:39, 1 Сол. 5:18)	• пояснює Божу мудрість у створенні світла, води та повітря як повноцінного середовища існування природи та людини; • наводить приклади своєї турботи про довкілля; • робить висновки про деякі явища у природі: веселка з'являється після дощу, вода на морозі замерзає тощо; • називає пори року та наводить їх прикмети; • відтворює у малюнках красу природи.

4	Дитина – Боже творіння	Тварини вчать трудитися	Виховувати в дітей дбайливе ставлення до природи, до тварин. Виховувати любов до праці, пошану до працелюбних людей. Розвивати уважність, спостережливість, логічне мислення. (Приповісті 6:6)	• знає, що тварини докладають багато зусиль для свого існування; • наводить приклади клопіткої праці тварин; • пам'ятає, що брати наші менші потребують піклування і вчать нас трудитися.
5		Природа говорить про Бога	Виховувати дбайливе ставлення до природи; закріпити знання про повітря, світло, сонячні промінці, воду. Закріпити прикмети осені. Розвивати рухову активність дітей. (Буття 9:13) (Дії Апостолів 17:25)	• знає прикмети осені; • вміє пояснити залежність всього живого від сонячного проміння; • використовує набуті знання для дбайливого ставлення до природи.
6		Я дивно утворений. Пізнай себе.	Знайомити із тим, що людина – найдосконаліше творіння Боже. Пояснити, що за християнським віровченням людина – складна істота. Знайомити з поняттями фізичного та душевного болю. Виховувати самоповагу та повагу до інших людей. (Пс 138:14)	• знає, що людина є вищим творінням Божим; • уміє пояснити, що душа – невидима частина людини; • розуміє значення понять «фізичний та душевний біль»; • виявляє повагу до людей; • досліджує свої фізичні можливості.
7		Ми – оригінальні та неповторні	Знайомити з феноменом оригінальності і неповторності кожної людини. Пояснити, що все в людині гармонійно: колір очей, шкіри, волосся, довжина носа тощо. Дати уявлення про людську гідність. (Еф.4:29, 32) (Прип. 2:6)	• знає, що кожна людина оригінальна і немає їй подібної; • дякує Творцеві за свою неповторність; • усвідомлює себе особистістю; • наводить приклади неповторності людини; • виявляє людяність до всього живого.
8		Здоровим бувай, про здоров'я своє дбай	Пояснити важливість чергування фізичних вправ і відпочинку, загартування для здоров'я людини. Наголосити на необхідності здорового харчування та запобігання шкідливим звичкам. (Буття 2:7, 8, 15)	• знає про важливість чергування фізичних вправ і відпочинку; • аргументує необхідність здорового харчування та запобігання шкідливим звичкам; • має елементарні навички піклування про своє здоров'я

9	Любов – найвища заповідь Христа	Ми створені для добра	Вчити, що справжнє добро безкорисливе. Формувати уявлення, що людина не повинна робити добрі справи лише заради похвали від інших. Виховувати скромність як уміння не вихвалитися добрими справами. (Екклезіяст 9:10)	• знає, що справжнє добро безкорисливе; • пояснює, чому людина не повинна робити добрі справи лише заради похвали від інших; • демонструє скромність як уміння не вихвалитися добрими справами.
10		Вчимося мудрості	Вчити дітей розуміти поняття мудрості. Виховувати вміння поступатися, поважати думку інших людей, виконувати ті справи, які під силу виконати. Вчити логічно мислити. Відповідати за свої вчинки. (Ів.13-34), (2 Хроніки 1:10), (Від Матвія 7:7).	• розуміє поняття «мудрість»; • вміє поступатися, поважати думку інших людей, виконувати ті справи, які під силу виконати; • використовує науку батьків; • відповідає за свої вчинки.
11		Люби Господа Бога свого	Поглиблювати розуміння заповіді «Любити Господа Бога». Вчити не призивати Імення Боже та не згадувати Його Ім'я надаремно. Виховувати повагу до Господа Бога. (Від Марка 12:30) (Мт. 22, 36-40).	• пояснює зміст заповіді любові; • наводить приклади дієвої любові до Бога; • свідчить про святість Імення Божого; • уникає зайвий раз Його призивати.
12		Люби ближнього, як самого себе	Пояснити значення слів «любити ближнього, як самого себе». Виховувати в дітей любов та повагу до оточуючих людей, родини. Розвивати вміння поступатися. Вчити не сваритися та не наполягати на своєму. (Від Матвія 6:9-13),(Еф. 4:32)	• пояснює значення слів «любити ближнього, як самого себе»; • демонструє свою любов та повагу до оточуючих людей, родини; • обґрунтовує необхідність поступатися своїм ближнім; • дотримується норм етикету в спілкуванні з іншими.

13	Моральні закони Святого Письма	Піклування про близьких	Пояснити значення слів «моральне добро», «матеріальне добро». Вчити дітей розуміти важливість дбайливого ставлення до батьків та близьких людей. Виховувати вміння прощати, любити, бажання допомагати, бути вдячними. (Еф. 4:32) (Фил.2-4)	• знає про важливість дбайливого ставлення до батьків та близьких; • вміє прощати винуватцям та надавати їм допомогу; • пояснює, чому моральне добро має переваги над матеріальним; • піклується про близьких.
14		Скажи людині: «Здрастуйте»	Формувати у дітей навички використання українських етикетних формул (вітання, звертання, прощання, подяка). Навчити використовувати християнські вітання. Виховувати у малюків справедливість, ввічливість, повагу, готовність прийти на допомогу. (Еф. 4:32)	• використовує українські етикетні формули (вітання, звертання, прощання, подяка); • знає правила спілкування серед дітей та дорослих; • виявляє повагу до людей, готовність прийти на допомогу; • вміє бути ввічливим та виявляє повагу до старших.
15		Заповідь Божа «Шанування батьків»	Ознайомити дітей із Заповідями Божими. Нагадати про заповідь шанування батьків. Показати, що дотримання цієї заповіді має обітницю довголіття. Виховувати шанування та любов до батьків. (Вихід 20:12) (Від Матвія 15:4) (Левит 19:32)	• пояснює, як заповідь пошани до батьків найкраще виконувати у повсякденному житті; • пригадує, чого навчили його батьки у дитинстві; • шанобливо ставиться до всіх членів сім'ї та радісно спілкується із ними.
16		Заповідь «Не заздрити і не бажати чужого»	Ознайомити дітей із Заповідями Бога та морально-етичними цінностями. Пояснити руйнівний характер заздрості та бажання чужого. Вчити дотримуватись знання Заповідей Бога в житті. (Від Марка 10:14),(Вихід 20:17)	• знає, що заздрість руйнує добрі стосунки; • пояснює, як позбутися заздрості й налагодити стосунки; • демонструє у поведінці відмову від чужого; • намагається стримувати свої бажання.

17	Моральні чесноти у старозавітних образах	День для служіння Богові	Пояснювати значення заповіді про святкування неділі. Закріпити поняття «свято», «будень». Вчити поважати свята та традиції інших народів. Дати уявлення, що у неділю слід піклуватися про свою душу та уникати щоденної роботи. (Вихід 20:8-11)	• пояснює, чому християни святкують неділю; • розуміє потребу поваги до свят інших народів; • відвідує з батьками у неділю богослужіння, • вміє дякувати Богові за день відпочинку; • вибирає активний спосіб відпочинку.
18		Турбота про друзів. Друг пізнається в біді.	Пояснити, що дружні стосунки слід підтримувати турботою. Нагадати, що дружба завжди є безкорисливою. Виховувати у дітей доброту, чуйність, любов до ближнього на прикладі біблійних історій. (Приповісті 17:17)	• називає своїх друзів; • вміє виявляти свої дружні стосунки словами та вчинками; • переповідає, як Ісус Христос вибирав друзів і як ставився до них; • виявляє турботливість про друзів.
19		Послух і впертість. Ной та Йона	Показати наслідки послуху та впертості на прикладі біблійних історій про Ноя та Йону. Пояснити, що Бог негативно ставиться до непослуху і впертості. Формувати слухняність та лагідність. (Буття 6:8-21). (Йона 2)	• пояснює на прикладі історій Ноя та Йони, що послух і впертість завжди мають свої наслідки; • демонструє свій послух батькам та вихователям; • усвідомлює, що Бог негативно ставиться до непослуху і впертості.
20		Працелюбність і турботливість. Давид піклується про свої отари	Показати на прикладі біблійної історії про Давида-пастушка моральні чесноти: працелюбність та турботливість. Навести приклади Божої турботи про світ. Виховувати вдячність Богові за піклування. (Псалми 22:1-3) (Ів. 14:27) (Псалми 90:11)	• переповідає історію про Давида-пастушка та його працелюбність; • оцінює вчинки Давида та його сміливість; • розуміє, що Давид у всьому покладався на Бога.
21		Старанність. Будівництво храму Соломоном	Дативизначення поняттю «старанність». Розповісти про цю чесноту з біблійної оповіді про будівництво храму Соломоном. Формувати старанність у щоденному житті. Мотивувати дітей будь-яку справу виконувати старанно. (До Римлян 12:11) (До Тита 2:7) (Пр.13:4).	• знає і пояснює поняття «старанність»; • ілюструє її на прикладі Соломона під час будівництва храму; • розуміє, що старанність високо оцінюється людьми і Богом.

22		Доброзичливість. «Дівчинка та Неєман»	Нагадати, що доброзичливість є християнською чеснотою. Пояснити, що доброзичливість – це надання доброї поради з метою допомогти людині. Формувати доброзичливість для примноження добра у світі. (2 Царів, розділ 5), (Ісаїя 45:24).	• знає, що доброзичливість – це надання доброї поради з метою допомогти людині; • вміє вчасно надати добру пораду; • переповідає біблійну історію про дівчинку та Неємана; • усвідомлює користь своєчасної поради.
23	Любов і милосердя в земному житті Ісуса Христа	Чуйність та милосердя Ісуса Христа. Зцілення сліпих	Познайомити дітей з чуйністю та милосердям Ісуса Христа на прикладі зцілення сліпих. Показати, що чуйність і милосердя полегшує тягар біди. Спонукає виявляти милосердя і бути чуйним до проблем однолітків і у власній сім'ї. (Від Матвія 9:27-31)	• переповідає про чуйність та милосердя Ісуса Христа на прикладі зцілення сліпих; • називає випадки вияву співчуття та милосердя у сім'ї; • оцінює чуйність як важливу чесноту.
24		Доступність Ісуса. Історія із Закхеєм	Показати, що Ісус Христос був доступним для всіх: і бідних, і заможних. Вчити бачити в кожній особі, перш за все, людину, а не її посаду. Формувати відкритість до людей. Проілюструвати, як зустріч Закхея з Ісусом змінила якість його життя. (Від Луки 19:1-10)	• знає, що Ісус Христос був доступним для всіх: і бідних, і заможних; • намагається бути відкритим до людей; • розуміє, що до Бога слід звертатися із чистими думками; • вибирає друзів без упередження.
25		Турботливість Ісуса про народ. Насичення їжею 5 тисяч людей	Виховувати доброзичливість, чуйність, любов до ближніх. Познайомити з євангельською історією про насичення Ісусом 5 тисяч людей. Показати, що Ісус турбувався не лише про духовні, а й про фізичні потреби людей. Вчити вчасно прийти на допомогу, виконати доручену справу. (Від Луки 9:11-17)	• переповідає історію про насичення Ісусом 5 тисяч людей; • пояснює, чому вчасно потрібно прийти на допомогу нужденним; • оцінює вчинок хлопчика, згаданого в історії; • практикує вияв турботливості в житті.

26	Християнські свята в культурі	Святий Миколай	Ознайомити з традиційним святом, історією святого Миколая. Виховувати співчуття, бажання допомагати, не потребуючи вдячності. Викликати позитивні емоції від святкування. (До Тита 3:8) (Від Матвія 22:37-39)	• знає історію свята Миколая; • розуміє, що таке безкорислива допомога; • долучається до свята власною творчістю; • робить власноруч подарунки дітям-сиротам .
27		Різдво Христове	Закріпити знання дітей про Різдво Христове, відтворюючи дії на фланелеграфі. Пояснити, що Немовлятко Ісус народився у бідній сім'ї, щоб бути доступним кожній людині. Закріпити знання традицій українського народу: вітання колядками, розказування віршів. (Від Луки 2:7-11).	• переповідає історію про Різдво Христове, відтворюючи дії на фланелеграфі; • пояснює, чому такі коштовні подарунки принесли мудреці Немовлятку Ісусу; • шанобливо ставиться до християнських свят, бере в них посильну участь.
28		Благовіщення Діві Марії	Закріпити пройдений матеріал. Надати дітям уявлення про такі поняття, як «Благовіщення», «Діва Марія», «ангел». Сповістити, що ця подія сталася навесні. Виховувати в дітей любов до Бога. (Від Луки 1:38), (Від Луки 2:19).	• знає про події, пов'язані із Благовіщенням Діві Марії; • розуміє, що завдяки якостям ввічливості та смирення Діва Марія була вибрана стати Матір'ю Ісуса Христа.
29		Великдень	Вчити розуміти значення Воскресіння Христового для людей. Ознайомити дітей з подіями Воскресіння Ісуса Христа Нагадати про народні звичаї святкування Великодня. Виховувати почуття радості, милосердя. (Від Луки 24:6,7)	• розуміє значення Воскресіння Христового для кожної людини; • переповідає головні події, пов'язані з Воскресінням Ісуса Христа; • знає, що Бог і любов завжди перемагає зло

30	Відданість Батьківщині на прикладах національної духовної культури	Моя маленька батьківщина	Нагадати, що в кожній людині є місце її народження, яке зветься батьківщиною. Уточнити, що Батьківщину не змінюють, хоч жити можна далеко від неї. Виховувати розуміння, що людина має представляти свою Батьківщину. Виховувати гордість за рідну землю і її народ. (1Сол.5-18)	- знає, що у кожній людині є місце її народження, яке зветься батьківщиною; - виявляє гордість за рідну землю та її народ; - розповідає історію своєї маленької батьківщини; - розуміє значення маленької та великої Батьківщини.
31		Твори для дітей Т.Г. Шевченка та Л. Українки	Ознайомити з дитячими роками великого Кобзаря, його світоглядом та духовно-моральними якостями. Виховувати естетичні почуття на основі поезії геніального поета. Виховувати любов до культури України. (Псалми 1:1-3)	- знає про дитячі роки великого Кобзаря, його родину та моральні якості; - знає коротенькі віршики поета про Україну; - може назвати окремі твори Л. Українки про рідну землю.
32		Державні символи	Закріпити матеріал щодо символів України. Спонукає розповідати про них друзям і рідним, відтворювати у малюнках. Розвивати мислення, увагу, вміння спостерігати. Виховувати у дітей дбайливе ставлення до оточуючого світу, вдячність Творцю за свою державу. Навчити дітей нового засобу малювання (за допомогою долонь). (До Ефесян 3:14,15)	- знає державні символи і пояснює їхнє значення; - виявляє гордість за Україну і вдячність Творцеві за рідну землю; - одягає синьо-жовту стрічку та вишиванку, має до них позитивне відчуття; - зображує у різний спосіб державні символи.
33		Любов до Батьківщини	Ознайомити з поняттями «громадянин», громадянство», «Батьківщина». Розкрити дітям славні сторінки вітчизняної історії; розповісти про унікальність нашої Батьківщини. Виховувати любов до історії та культури рідного краю та своєї Батьківщини. (1Сол 5:18)	- розуміє поняття «громадянин», громадянство», «Батьківщина»; - виявляє зацікавленість історією та культурою рідного краю та своєї Батьківщини; - називає прізвища славетних українців - розповідає про свої почуття до Батьківщини.

Конспекти занять для середнього дошкільного віку

Заняття 1. «Хто створив світ»

Мета: знайомити дітей зі змінами в природі залежно від пори року, часу, доби й погодних умов. Виховувати любов до природи, прагнення зберігати її в чистоті; пояснити, що природне довкілля створене Богом і подароване людям для користування.

Матеріал: фланелеграф, дитяча Біблія, оповідання В.Сухомлинського «Хлопчик і дзвіночок конвалії», картки з малюнками тварин, комах, птахів тощо, м'яч.

Словник: створив, будівельник, цегла, цемент, лань, конвалії.

Біблійний текст: (Псалом 103:24, Пісня над піснями 2:12).

Хід заняття:

Вихователь: -Діти, подивіться, яка у мене є книга.

- Чудова книга Біблія, найкраща серед книг.

Корисного багато так на сторінках твоїх.

Пригоди та поезія, історія буття.

Правдива книга Біблія, це добре знаю я.

-Малята, дуже давно жив на світі видатний вчений Михайло Ломоносов. Він писав, що Творець світу, Бог, дав людям дві книги. З одною книгою ми з вами знайомі. Як вона називається? (Біблія) А хто її написав? (Мудрі люди за допомогою Бога). Давайте пригадаємо відомі вам вірші із Біблії. (Гра „Закінчи вірш”.) Я починаю вірш, а ви його закінчуєте:

Біблія.....свідчить про Мене.

За все.....дякуйте.

Люби.....ближнього свого, як самого себе.

- А що ж це за друга книга, яку дав людям Творець? А друга книга це ПРИРОДА. Яка навколо нас краса! У блакитному небі яскраво світить сонечко. В лісах та садах весело виспівують птахи. Навколо ростуть квіточки, травичка, дерева, над ними тішаються метелики. А звідки це все з'явилося?

Чи може, наприклад, наш садочок сам себе побудувати? (Ні)

А хто ж його побудував? (Будівельники)

Так і природа має свого Творця. Називають Його Богом, що і означає Творець.

Але ж щоб збудувати садочок, що потрібно будівельникам? (цегла, цемент, дерево)

Бог же створив світ із нічого. Він сказав слово – і сталося.

Малята, скажіть мені, за скільки днів створив Господь світ?

А тепер давайте пригадаємо, що Бог створював кожного дня.

(Діти називають, а вихователь показує на фланелеграфі).

Створення світу:

1 день – світло, тобто день і ніч.

2 день – небо, хмарки.

3 день – земля, гори, моря, ріки, рослини: дерева, квіти.

4 день – сонечко, місяць і зірочки.

5 день – різних птахів і риб.

6 день – різних тварин і людину: Адама та Єву.

7 день – день відпочинку.

-Давайте заспіваємо з вами пісеньку „Рибки у воді” (З дітьми проводиться руханка (імітаційні рухи під час промовляння, проспівування тексту).

-Рибки в воді,

Пташки в гнізді,

Лань на скаку,

Квітки в гаю.

Любить Спаситель і цих, і тих,

А нас, маляток, більш за всіх.

Слухайте люди:

Бог вас так любить,

Що в будь-який час

Він пам'ятає про вас.

Любить Спаситель і цих, і тих,

А нас, маляток, більш за всіх.

-Так, малята, Господь нас дуже любить. Подивіться, яку красу Він створив для нас з вами. Яка гарна наша Україна, наше місто яке квітуче. Бог не тільки створив світ, а ще подбав про нього. Рослинам дав дощ і сонце, тваринам – їжу, а людям – усе необхідне для життя. Він поставив нас господарями на землі, щоб ми з вами доглядали, берегли рідну землю. Як ми з вами можемо зберегти квіточки, дерева, пташок тощо? (відповіді дітей). Давайте почитаємо цікаве оповідання.

Оповідання В.Сухомлинський „Хлопчик і дзвіночок конвалії”.

Настала весна. Із землі визирнула зелена стрілочка. Вона швидко росла, потім поділилась на два листочки. Листочки стали великими. Між ними з'явився паросточок. Він піднявся, прихилився до одного листочка. А рано-вранці зацвів Дзвіночок. Це був Дзвіночок Конвалії.

Побачив Дзвіночка Конвалії маленький Хлопчик. Його вразила краса квіточки, що він не міг відвести від неї очей. Хлопчик простяг руку і хотів зірвати квітку. Дзвіночок шепоче:

Хлопчику, для чого ти хочеш мене зірвати?

Ти мені дуже подобаєшся. Ти такий гарний.

Добре, - сказав Дзвіночок Конвалії і тихенько зітхнув. – зривай, але спочатку скажи, який я красивий.

Хлопчик задивився на Дзвіночок Конвалії. Квітка була прекрасна. Вона була схожа на ранкове небо і на блакитну воду ставка. Хлопчик стояв біля Дзвіночка Конвалії, зачарований красою квітки.

-Рости, Дзвіночку, - тихо мовив Хлопчик.

Питання до дітей:

Як ви думаєте, чому хлопчик не зірвав конвалії?

Як би ви вчинили, коли б вам захотілося зірвати красиву квітку?

А що дарує конвалія людям?

Кожен мешканець створеної Богом природи – жива рослина, тварина - приносить людям якусь користь.

Гра „Ми всі потрібні”.

Педагог дає дітям картки з малюнками пташок, тварин, комах, дерев, моря, сонця, квітів, риб, дощика тощо. Звучить музика, всі кружляють, коли музика стихає – всі зупиняються. Діти по черзі розповідають, яку користь приносить той чи інший мешканець природи.

- В Біблії є такі слова: 24. Які то численні діла Твої, Господи, Ти мудро вчинив їх усіх, Твого творива повна земля! (Псалми 103:24). Бог створив світ і людей мудро, щоб усе на землі було: і сонце, і земля, і вода, і рослини, і тварини. Нічого не має зайвого, ми всі потрібні одне одному, повинні любити одне одного і піклуватися про всіх.

Слухання пісні «Будь природі другом» Слова - *Анатолій Каменчук*, музика – *Володимир Петровський*

Он повзе мурашка,

Ось хлюпоче річка.

Не ламай ромашку,

Не топчи травичку.

В зелені діброва,

В китицях калина.

Глянь, яка чудова

Наша Україна!

Журавлі над лугом

Линуть рівним клином.

Будь природі другом,

Будь природі сином.

Знай-бо, це не мода,

Це життя потреба.

Нас віта природа

Чистим синім небом.

З дітьми проводиться руханка (імітаційні рухи під час промовляння, проспівування тексту).

-Бог створив зорі ясні, *(пальчики звести-розкрити, руки вправо-вліво)*

Бог створив моря і річки, *(хвилясті рухи руками)*

Бог створив мене а також і тебе, *(показати пальчиком)*

За все подяку складаймо, *(долоні разом, уклін)*

Пісні Богів співаймо. *(руки вгору, повороти тулуба)*

Робота над тематичною розмальовкою. Доцільно використати розмальовки з видання «Розмалуй Біблію» К.Маккензі, ВБФ «Східноєвропейська гуманітарна місія».

Розробила В.Є.Сучок

Заняття 2 . Тема: Різнобарвність Божого творіння. Квіти – промінчики Божої краси

Мета: Прищеплювати дітям любов до Творця, до Його створінь (природи, людини, тощо). Виховувати у дітей дбайливе ставлення до природи, любов до всіх творінь Божих. Вчити берегти та піклуватися про рослини і тварин. Виховувати почуття вдячності за все. Закріпити назви квітів.

Матеріал: квіти, картки з зображеннями квітів, на яких з іншого боку написані загадки, обруч, прикрашений штучними квітами, із прив'язаними стрічками різних кольорів.

Словник: аромат, кульбаба, шипшина, дзвоники, тюльпан, фіалки, веселка.

Біблійний текст: (Буття 1:11,13) (Пісня над піснями 2:12)

Хід заняття.

Вихователь (звертає увагу дітей на букет квітів):

-Діти, послухайте вірш «Моя грядка».

В мене є в садочку грядка, різні там ростуть квітки.

Їх веселі оченятка – чудо Божої краси!

Дуже гарно пахнуть квіти і приваблюють бджілок,

А метеликів яскравих закликають у танок.

Щиро дякую Ісусу і молюсь Йому щодня,

Завдяки Йому так гарно в квіти вбралася земля.

Поливаю я щоранку любі квіточки мої.

А Ісус на допомогу з неба дощик ллє мені.

Хочу мати я, як квітка, чистий, гарний аромат,

знати Слово, мати віру, прикрашати Божий сад.

П'ють квітки вологу з неба, ось чому вони такі,

а мені корисно дуже Боже Слово для душі.

Грядка з ніжними квітками - це урок мені.

славлю серцем та устами Бога на землі! (Анна Лукс)

- Діти, подивіться, які гарні квіти у моєму букеті! Вдихніть їхній аромат. Приємно, так? Ви знаєте їхні назви? (Називають, якщо є потреба - за допомогою, підказкою педагога). А які ви ще знаєте квіти?

Давайте пограємо в гру. *(На столі лежать картки лицем вниз, на них зверху написані загадки про квіти. Діти відгадують, потім перегортають, дивляться на зображення квітів):*

-Перший раз цвіла— жовтою була,

Як дозріла—побіліла,

Схопилася, полетіла

Знову десь рости

Й жовто зацвісти

(Кульбаба).

Запалали в чистім полі,

Наче галстуки червоні.

То палає в полі так

Польовий червоний...

(Мак)

Червона кожушинка,

Всередині вітамінка. —

Хто хоче зірвати,

Той поколеться

(Шипшина)

Наче сонце, серединка,

Пелюстків біла хустинка.

Знає бджілка і мурашка,

Що звуть квіточку ...

(Ромашка)

Квіточки маленькі —

Суконьки синенькі.

Радо сонечко вітають,

Ніжним співом зустрічають.

— Добрий день, комашки,

І жучки, й мурашки,

З добрим ранком, коники, —
Радо дзвонять...

(Дзвоники)

На квітник погляньте, діти,
Там козак стоїть між квітів.
Весь червоний – гордий пан.
Не козак це, а ...
(Тюльпан)

Фіолетові фіранки
У світлиці та на ганку.
Фіолетові малята
Весну люблять зустрічати.
(Фіалки).

-Молодці, ви знаєте багато квітів, вони дуже гарні, Бог прикрасив ними нашу землю, подякуємо Йому (кажемо разом: - "Дякуємо, Тобі, Боже!")

-Діти, погляньте, що за книга у мене в руках? (Біблія) Про що в ній написано? Так, і про Бога, і про те, як жити на землі. І про квіти там теж написано, послухайте: «Показались квітки на землі, пора соловейка настала, і голос горлиці в нашому краї лунає!» (Пісня над піснями 2:12).

Звучить тиха музика, звук дощу.

-Діти, що це чути? Так, дощик шумить. А хто знає, що буває після дощу? Коли вигляне сонечко, на небі з'являється веселка (дивимось зображення, повторимо слово «веселка»).

-Давайте пограємо.

(Для гри потрібен обруч, прикрашений штучними квітами, із прив'язаними стрічками різних кольорів. Діти беруться за стрічки, педагог у центрі тримає обруч. Діти ходять по колу. Коли називається колір, діти показують потрібну стрічку, піднімаючи її.)

-В лузі дощик із квіток
кольоровий сплів вінок.
У долину, аж до річки,
простяглись барвисті стрічки.
Ось червона, перша стрічка, —
колір стиглої сунички.
Друга — наче мандаринки,
що оранжеві в них спинки.
Третя — жовта, наче сонце
зазирає у віконце.
А четверта — то зелена,
як листок берізки, клена.
П'ять — блакитна, барвінкова,
наче квіточка святкова.
Шоста — синя, як ті сливи,
що дощі вмивали й зливи.
Сьома — вкрили ліс та балки
фіолетові фіалки.

Сідаємо в коло на килимку.

- Молодці, ви знаєте кольори веселки. На що схожий цей обруч? На сонечко, бо він круглий, а стрічки — як промінці. Бог дав нам милуватися красою цього світу. А квіти — промінчики Божої краси. Крім квітів, Бог створив багато різних рослин, а хто їсть рослини? Тварини. (Дивимось зображення: олень, кролик, білка, верблюд, мишка — усіх називаємо). Гарні тварини? Якщо любиш — захищай. Треба піклуватися про рослини, тварин. Адже Бог піклувався про нас, коли створив лікарські рослини. Давайте пригадаємо їх, та відгадаємо.

Гра «Відгадай за ароматом». Заздалегідь готують лікарські рослини, що мають своєрідний запах (м'ята, смородина, ромашка, звіробій, чебрець тощо). Дітям по черзі прикривають очі та пропонують, понюхавши рослину, назвати її.

-Діти, як називається наше місто? (відповіді) Так, ми любимо наше місто. Хто пам'ятає віршик про наше місто?

(вірш читає педагог або дитина)

-Влітку вишеньки на вітах,

Южне навесні у квітах!
Восени і взимку діти
Всі у Южнім наче квіти.

-Діти, наше місто гарне? А воно чисте? Що треба робити, щоб воно і далі було таким? Про кого можна сказати, що він любить своє місто? (відповіді)

-Хто побудував будинки в нашому місті? Дитячий садок, пісочниці, гойдалки? (Люди, будівельники). А хто створив ці гарні квіти? Сонце, землю, небо? А кого Він любить?

Так, діти, Бог любить слухняних дітей, ви слухняні і гарні, як квіти. А ще ми вдячні Богу за такі подарунки нам – тепле сонце, духмяні квіти. Скажемо слова подяки - (разом) дякуємо, Тобі, Боже!

(Кожній дитині пропонується сказати, за що саме вона вдячна. З дітьми проводиться руханка (імітаційні рухи під час промовляння тексту).

-Який ти добрий, Боже, (руки вгору)
Даєш нам все, що гоже, (руки в сторони)
Даєш нам голосочок (показуємо на горлечко)
До гарних співаночок. (руки рупором до губ)
А ми собі співаєм, (руки в боки, повороти тулуба в сторони)
Як пташечки над гаєм, (машемо руками як пташки)
Як ластівоньки в стрісі,
Як щиглик на горісі.

А ми собі співаєм (руки в боки)
Бо ще журби не знаєм, (повороти голови вправо-вліво)
Бо ти ласкавий, Боже, (руки вгору)
Даєш нам все, що гоже. (руки в сторони)

- В Біблії написано (педагог відкриває, читає): «І сказав Бог: Нехай земля вродить траву, ярину, що насіння вона розсіває, дерево овочеве, що за родом своїм плід приносить, що в ньому насіння його на землі. І сталося так. І був вечір, і був ранок, день третій».

-Давайте намалюємо гарні квіти та подаруємо їх своїм рідним (під музику діти працюють над розмальовками або малюнками. Можна зробити аплікацію).

-Не вважай, що подарунок
Завжди дорогий, великий.
Може бути це малюнок
Або квітка польова.
Подарунком може стати
Побажання щастя й миру,
Можна також дарувати
Свої лагідні слова.

Подарунком є квітка польова,
Подарунком є посмішка твоя,
Подарунком є лагідні слова,
Ти - для мене, а для тебе – я. (пісня http://emmanuel.org.ua/II/kids/songGifts_U.htm)

Доцільно використати розмальовки з видання «Розмалюй Біблію» К.Маккензі, ВБФ «Східноєвропейська гуманітарна місія».

Розробила Т.В.Оборіна

Заняття 3. Закономірності в природі – Божа мудрість.

Мета: Познайти дітей з творінням Божим – світлом, водою, повітрям, природою. Дати поняття мудрості. Закріпити знання про сенсорні еталони (колір), орієнтацію в просторі (спереду, ззаду, зліва, справа). Пояснити, що навколишнє середовище створене Богом для повноцінного існування людини. Виховувати турботливе ставлення до довкілля, відповідальність за його збереження.

Матеріал: склянка, тарілка, вода.

Словник: творення, кругообіг, пара, повітря.

Біблійний текст: (Ів.5:39, 1Сол.5:18).

Хід заняття

З дітьми проводиться руханка (імітаційні рухи під час промовляння, проспівування тексту).

- Скільки в небі зірочок, (пальчики звести-розкрити, руки вправо-вліво)
Скільки у хмарах пташок, (машемо руками як пташки)

Скільки різних рибок в морі,	(закруглені долоні разом, хвилясті рухи)
Скільки зернят в помідорі?	(пальчиком постукаати по долоні)
Раз, два, три, чотири, п'ять,	(показати вказівним пальчиком пальці іншої руки)
Тільки Бог все може знати,	(руки вгору)
Виміряти, рахувати.	(руки в сторони, показати на кілька діток)
Скільки в світі є маляток –	
Скільки хлопчиків, дівчаток?	
Сильний слабих ображає –	(руки до щічок)
Бог все бачить, Бог все знає.	(покачати вказівним пальцем)
Скільки вишень на гілках,	(руки вгору)
Хто співає у кущах,	(руки в боки, плечі підняти-опустити)
Скільки бджіл в полях літає,	("літаємо")
Мед цілющий там збирає.	(присіли)

–Діти, що за книга у мене в руках? (Біблія) «Дослідіть-но Писання, бо ви думаєте, що в них маєте вічне життя, вони ж свідчать про Мене!» - Бог сказав, що ми можемо Його пізнати, читаючи Біблію, а ще – споглядаючи Його творення – нашу прекрасну планету Земля.

Показати макет Землі (глобус), роздивитись його, звернути увагу на синій колір. Сказати дітям, що він означає. Розглянути ілюстрацію з різноманітними рослинами і тваринами. Загадки про сонце, повітря, воду.

Згадати з дітьми за скільки днів Господь створив Світ.

1. Серед темряви нічної
Бог творінню дав почин –
Світло зблиснуло раптово,
Це був день номер (один).

2. Була ще порожня планета Земля,
Лиш Дух над водою постійно витав.
«Хай станеться небо!» - Всесильний сказав
І воду у хмарах Він миттю підняв,
А воду вниз Він морем назвав!
Був вечір, був ранок... який день минав? (другий день творіння)

3. Ось вода вся розступилась.
І земля в момент з'явилась,
Виросла на ній трава,
Кущ і квітка польова,
На деревах плід всілякий.
Все запахло, зацвіло...
Підкажіть тепер нам, діти,
У який це день було? (третій день творіння)

Читання твору К. Ушинського «Кругообіг води в природі» («Хрестоматія з духовно-морального виховання», ст. 119).

«Кому тільки не потрібно води! Траві, тваринам, пташці та людині. Для цього Бог наповнив нею великі моря та океани. Але в морі вода гірка та солонка, та й не всі живуть біля моря. Як же очистити її? Як перенести за тисячу верст? Як підняти на високі гори?Цю роботу доручив Творець відповідальному старанному сонечку. Своїми теплими промінцями перетворює сонечко воду в легку пару. Водяні пари залишають сіль в морі, піднімаються вгору й видаються нам срібними хмаринками на голубому небі.

Підніметься пара хмарками: але ж не стояти їм над морем!

Виходить тут на роботу вітер – і розносить величезні хмари, як легенькі пір'ячка, на всі сторони білого світу. У кожній такій хмаринці так багато води, що якби вона вся разом упала на землю, то затопила б міста, села, людей і звірів. Але Господь влаштував справу інакше: вода з хмар сіється, як через сито, маленькими краплинками дощу або замерзає й летить пухнастими сніжинками.

Освіжить вода поля, ниви й почне всмоктуватися в землю. В землі краплина за краплиною збирається вона в маленькі струмочки. Струмочок тече до струмочка, і з'являється з-під землі світлим, холодним джерельцем. Б'є джерельце і летиться по землі струмочком. Проріє собі струмочок русло в землі й біжить, дзюрчить по камінчиках: зустрінеться зі своїм братом, таким же балакучим струмочком, — зіллються й побіжать разом. Біжать вони разом, а до них по дорозі пристане третій, четвертий, п'ятий товариш...Дивись: неабияка річка тече в зелених берегах. Поїть вона людей та тварин, освіжає рослини на полях, лугах, повертає колеса млина, носить дерев'яні плоти та легкі човни, а в її

прохолодних потоках вже грають веселі рибки, поблискуючи срібною лускою. Біжить річка, зустрілася з іншою — зіллються й біжать разом. До них дорогою пристане третя, четверта... І вже величезна річка з багатьма притоками перетинає з кінця в кінець велику державу або десятки малих. Пливають по річці важкі баржі, завантажені вщерть товаром; шумлять кораблі; а на березі стоять промислові села та торговельні міста, одне багатше від іншого. Несе річка великі прибутки з держави в державу, а в далеке море вносить своїми широким гирлом вже не маленькі човни, а великі кораблі, одягнені вітрилами, наче крилами. Багато води вливає річка в море, а сонце все працює: знову підніме воду у хмари й розкидає її по цілому світі. Ллються вічно ріки в моря й ніяк вилитися не можуть, черпає вічно сонечко воду з моря й ніяк вичерпати не може: так премудро цю справу влаштував Творець».

Обговорення за текстом. Показати, як випаровується вода (взяти склянку окропу, показати, як підіймається пара в повітря. Накрити склянку тарілкою на короткий час. Підняти її і звернути увагу дітей на те, як пара перетворилася на крапельки. Звичайним феном для сушки волосся показати, як остання волога висушується теплим повітрям з фену на тарілці).

-Ось так у природі Творець сонечком нагріває воду, щоб вона випаровувалась і піднімалась паром у повітря. Потім вона перетворюється у хмарки, які вітер переносить туди, де дуже потрібна вода або на рослини, щоб напоїти їх, або на море, океани, річки, щоб поповнити їх. Сонечко зігріває рослини, щоб вони росли до гори, вода напоює рослини і вони дадуть спочатку листочки на весні, влітку будуть плоди, а восени можна збирати врожаї овочей, фруктів, горіхів, ягідок. Ось так наш Творець піклується про нас. А щоб в нас було чисте повітря, Господь вирощує для нас всілякі дерева, листячко яких виробляє для нас чисте повітря. Вітерець з полів і лук, лісів та морів несе до нас свіже, чисте повітря.

Але є такі люди, які роблять не дуже добре: вирубають ліси, щоб зробити меблі, папір, тощо. Будують заводи. Де брудне повітря підіймається вгору, попадає у хмари і потім цей бруд випадає з дощем на нашу землю.

-Тож, діти, як ви думаєте, ми можемо не шкодити природі? Так, ми з вами можемо кидати сміття тільки в урну або контейнер для сміття, дбайливо ставитись до кущів та дерев, не ламати їх. Чим більше на дереві гілочок, тим більше листочків, чим більше листочків, тим більше повітря вони виробляють. Коли ми виходимо на пікнік, прогулянку, ми маємо завжди прибирати за собою, дякувати Господу за те, що Він так мудро все створив. Що сонце світить нам і обігріває нас, а не обпалює, вода нагрівається, а не закипає, так щоб ми могли купатися, а взимку замерзає, стає твердою, але тільки на поверхні, під кригою продовжується життя.

Дидактична гра «Повітряна кулька».

-За допомогою кульки ми можемо побачити повітря. Коли ми дмухаємо у кульку, вона росте, а коли відпускаємо – вона здувається. Якщо ж її зав'язати, то вона залишається круглою. Тоді, коли ми підкидаємо кульку, вона така легка, як повітря, що підіймається і опускається. На вулиці вітер може підняти її і понести далеко і високо.

За допомогою свічки показати, як вгору йде дим.

-Діти, так само заводи випускають у повітря брудний дим. Машини, які возять грузи, людей, також псують чисте повітря, випускаючи брудний дим. Це шкодить нашій природі, нам. А все, що створив Господь у природі було і є добрим, гарним і корисним для нас.

Проводимо руханку (рухи під час промовляння тексту):

Вся земля співає - я це чую,
Я живу, я дихаю, сміюсь.
Я сміливо уперед крокую,
і нічого в світі не боюсь.
Бог – мій Батько, я – Його дитина.
Благодать Його спасла мене.
Я тепр ніколи не загину,
Шлях мій у погибель не зверне.
Лише поруч з Ним вперед рушаю,
Тільки в Ньому – джерело життя.
Ось чому радію і співаю –
Бо навіки я Його дитя!

Скажемо разом: «Подяку складайте за все, бо така Божа воля про вас у Христі Ісусі».

Звучить пісня «Сонце, місяць, ясні зорі» на слова В.Зибкіна, муз. В.Петровського (додаток).

Робота над тематичною розмальовкою. Доцільно використати розмальовки з видання «Розмалюй Біблію» К.Маккензі, ВБФ «Східноєвропейська гуманітарна місія».

Розробила О.М.Біда

Заняття 4. Тварини вчать трудитися.

Мета: Вчити дітей дбайливо ставитись до природи, до тварин. Виховувати любов до праці, пошану до працелюбних людей. Розвивати уважність, спостережливість, логічне мислення.

Матеріал: ілюстрації, вірші: С. Солонар „Лісова школа”, В. Паронова „Мурашина сім'я”, Прислів'я: „Не кажи – не вмію, а кажи – навчусь”. Розмальовки (мурашки, бджілки, ластівки, бобри).

Словник: працелюбність, мудрий.

Біблійний текст: (Приповісті 6:6).

Хід заняття

-Діти, сьогодні у нас дуже цікаве та незвичайне заняття. Вранці ми говорили з вами про охайність, працелюбність. Так? Будьте уважні, я вам прочитаю вірш „У лісовій школі”.

Сперечалася лисиця:

- Дуже вже набридло вчиться.

Легше вкрати й обдурити,

Аніж розумом прожити.

Обізвався спритний зайчик:

- Хочу бути, як всезнайчик.

Пропадеш, лисичко. Сором,

Бо брехня науці – ворог.

Пробасив тоді ведмедик:

- Не знайти без праці меду,

А щоб вирости письменним,

Буду вчитися щоденно.

Посміхнувся вовчик – братик:

- Щоб все вміти і все знати,

Треба вчитися старанно

І часу не гаять марно.

А учителька – сова

Всіх звіряток наставля,

Що наука, наче світло,

Сяє всім в житті привітно.

Питання до дітей:

- Чи вірно думає личичка?

- Хто навчав лисичку? (зайчик, ведмедик, вовчик, сова).

А діток хто навчає, застерігає? (мама, тато, дорослі, Бог).

А це хто? (показ ілюстрації «мурашки»)

Пригадайте, будь ласка, що я вам розповідала про мурашку? А ще ми з вами спостерігали за ними.

Як називається будинок мурашок?

Як вони розподіляють працю між собою?

Чому їх праця, їх життя є прикладом для людей?

Пригадайте вірш з Біблії про мурашок. «Іди до мурашки, лінюху, поглянь на дороги її й помудрій...».

Якщо б мурашки могли говорити, то вони б сказали: „Ми маленькі мурашки, про нас написано в Біблії.

Влітку та восени ми збираємо їжу собі та нашим діткам на зиму, ремонтуємо наш мурашник, дбаємо про чистоту. Ми не сваримося, дружно працюємо. Такими нас створив Бог, а люди дивляться на нас та вчаться трудитись”.

- Діти, послухайте, будь ласка, вірш про мурашину сім'ю.

Всі мурашки роблять,

Серед них нема ледачих.

Цілий день вони працюють

І мурашник свій будують –

Не для себе, для родини,

Для всієї мурашини.

У сім'ї розподіл праці.

Матка їх сидить у хатці,

Справно яйця відкладає.

Няньки яйця доглядають.

А мурашки – вояки

Сторожують залюбки,
Всіх чужинців відганяють.
Підійди-но - покусують!
Будівельники будують.
Кухарі усіх годують.
Дружна, сильна їх родина -
Гарний приклад для людини.
-Діти, то які в Біблії є слова? -

- А яких працелюбних тварин ви знаєте? *(Відповіді дітей)*.

Так, ми можемо повчитись працелюбності в мурашок, у ластівок, що ліплять свої гніздечка з глини, у білочки, що збирає гриби та горішки, готуючись до зими, бджіл, що збирають з квітів пилок і готують з нього мед.

Робимо з дітьми "квітки" з долонь. Педагог тримає іграшкову бджолу, "літає" між дітьми, торкаючись дитячих ручень.

Бджілка літає
Серед квіток,
В вулик збирає
Добрий медок.
Ой і солодкий
Сік у квіток,
Дасть досхочу нам
Меду дідок.
Скаже: "Жалійте,
Діти, бджілок.

Носять вони нам
Гарний медок" (В. Бурбела)

- Діти, давайте послухаємо цікавого вірша, але допоможіть мені його прочитати (одночасно – показ картинок – зображень тварин):

Білка селиться ... (в дуплі) *(діти повторюють)*

Іжачисько -... (у кублі)

Ведмедище (у барлозі)

Вепр (у хащах верболозів)

Вовк... (у лігві)

Лис.... (у норах)

Тигр.... (у джунглях)

Барс ... (у горах)

Красень олень -... (у лісах)

А верблюд - ... (в пустелі)

А могутній птах орел - ... (у гнізді на скелі).

-Діти, Хто навчив тварин трудитися, будувати свої домівки? Так, це наш Творець, Господь.

-Давайте пограємо в гру «Де живе».

Правила гри: вихователь показує картинку з зображенням тварини, діти роблять відповідні рухові вправи:

1. «На дереві» - стають на носочки, руки догори;
2. «На землі (в норі)» – присідають, руки вперед;
3. «В воді» - стоячи, руки в сторони.

Яку роботу ви можете виконувати, щоб допомогти мамі і татові?

А як ви можете допомагати іншим, радувати їх?

Послухайте оповідання В.Сухомлинського „Втрачений день”:

В одного батька троє синів – маленьких хлоп'ят.

- Розкажіть, як ви сьогодні прожили день.

Юрко відповів:

Я сьогодні посадив дерево.

Батько сказав:

Ти сьогодні добре прожив день.

Миколка відповів:

Я сьогодні зайчика намалював.

Ти теж непогано прожив день, - сказав батько.

Петрик відповів:

Я сьогодні у м'яча грав... І морозиво з'їв.

У тебе сьогодні втрачений день, - посмутнів батько.

Питання до дітей:

Про що запитав батько у синів?

Що відповів Юрко? Миколка?

Як ви гадаєте, чому батько сказав, що Петрик прожив день марно?

З дітьми проводиться руханка (*імітаційні рухи під час промовляння, проспівування тексту*).

-Там-там-тарарам! У кімнаті шум і гам!

Це до мене звірятка позбирались на зарядку.

Ось ведмедик клишоногий вивертає смішно ноги.

Бджілка весело літає і на квітах мед збирає.

Дзьоб-дзьоб! Чап-чалап! Журавель шукає жаб.

Жабка-скрекотушка упіймала мушку.

Пострибала білочка з гілочки на гілочку.

Нам горішки збирає – лусь-лусь-лусь їх лузає.

Киця спинку вигинає, сіру мишку виглядає.

Сидить тихо шкрябунець – тут зарядочці кінець!

-Діти, в природі усі тварини дуже працьовиті, бо хочуть бути здоровими та ситими, виростити своїх дитинчат. Кожна тварина постійно працює. Приклади для нас - бобри, що будують дивовижні хатки, ластівки, що носять кожен грудочку глини в дзьобику з річки у гніздечко, будуючи його. Звісно, це мурашки в мурашнику. Вчимося в них бути працелюбними, бо без труда нема плода. І зараз ви покажете, які у вас працьовиті пальчики.

Робота над тематичними розмальовками.

Доцільно використати розмальовки з видання «Розмалюй Біблію» К.Маккензі, ВБФ «Східноєвропейська гуманітарна місія».

Розробила О.М.Біда

Заняття 5. Природа говорить про Бога.

Мета: виховувати дбайливе ставлення до природи; закріпити знання про повітря, світло, сонячні промінці, воду. Закріпити прикмети осені. Розвивати рухову активність дітей.

Матеріал: ілюстрації, дитяча Біблія, настільний театр до оповідання В. Сухомлинського „По волосинці”.

Словник: вбрання, безліч, повсякчас.

Біблійний текст: (Пр.6:6). (Дії Апостолів 17:25)

Хід заняття:

-Малята, скажіть мені, будь ласка, як називається ця книга, яку ми з вами любимо читати? (Показ дитячої Біблії) Про кого вона написана?

Нас з вами оточує чарівний світ: рослини і тварини, гори і моря, люди і зорі. Ми бачимо цей світ і розуміємо, що він створений гарно і мудро.

– Хто ж усе це створив? Хто є Творцем усього живого? А також Творцем самої землі і неба, гір і морів, річок і струмочків?

В Біблії написано: "Сам дає всім і життя, і дихання, і все".

-Лиш слово Бог сказав

І все враз ожило –

Взлетіло, поповзло і попливло!

У небо піднеслося безліч пташок:

Горобчиків, соколів і ластівок.

Воду наповнили рибки всілякі,

А також дельфіни, медузи і раки,

Плазують в траві павучки і мурашки,

Літають метелики й інші комахки.

Тепер розкажіть, діточки мої милі

В який день з'явилися птахи сизокрилі? (п'ятий день творіння)

-Ось жирафа довгошия і вухастий слоник,

Мавпа, бегемот, ведмедик і швиденький коник,
Ось собачка, поросля і руденьке кошеня,
Ось лисичка, мишка, зайчик і біленьке козеня...

Та господарем тваринам
Була створена людина,
Щоби світ цей доглядати
І над всім цим панувати.
В день цей вирішив Творець
Дати твориву вінець! (шостий день творіння)

- Бог подбав про Своє творіння, вся природа створена Ним якнайкраще для нас. Ми можемо дихати чистим повітрям, бачити зміну пір року. Назвіть пори року (відповіді). Звучить пісня «Осінь» на слова Б.Чалого, муз. В.Петровського (додаток).

- Жовте листячко летить, Під ногами шелестить. Сонце вже не припікає. Коли, діти, це буває? (Восени) Давайте пригадаємо, як готуються тварини до зими. (Показ ілюстрацій: білочка, їжачок, бджілка, пташка). Деякі звірятка змінюють своє вбрання на тепліше, а хтось узагалі впадає у зимову сплячку... Найпершими збирають запаси гризуни: мишки, бурундуки, бабаки. Уже влітку вони шукають по всьому лісу зернятка, горішки, відкладаючи їх у нірки. Це дає їм можливість всю зиму сидіти у своїй домівці, не виходячи назовні. Майже весь час гризуни сплять, перериваючи сон лише для того, щоби підкріпитися. Лисички, зайці і вовки до морозів не готуються, бо проводять зиму на ногах у пошуках їжі. Зайченята лише перевдягаються: змінюють сірий кожушок на білий, щоб хижак не помічав їх на сніговій ковдрі. Ведмедик підшуковує барліг, у якому буде спати до весни, пташки відлітають у теплі краї, а як же комахи готуються до зими? Як жук-сонечко готується до зими? Коли з дерев починає опадати листя і повітря стає прохолодним, сонечка об'єднуються у групки і шукають теплі місця для схову: кора дерев, мох, камінці. Основне завдання сонечка восени — пошук сухого та затишного місця для відпочинку. Сніжної зими ці комахи, на жаль, не бачать, адже впадають у сплячку ще до її приходу. Наступна диво-комашка - найбільша з усіх трудяжка, яка інколи кусається й мурашкою називається.

Як мураха зустрічає зиму? Мурашки постійно тримаються групками та все життя будують будиночки, які називаються мурашниками. Ці завзяті комашки зовсім не бояться холоду, бо не замерзають навіть тоді, коли ми одягаємо шуби та рукавички. Їм не потрібно шукати місце для зимової ночівлі, адже вони завжди можуть перепочити у лабіринтах мурашника. Однак, до зими вони, все ж таки, готуються. Так, восени у тілі мурашки виділяється спеціальна рідина, яка зігріває її зсередини. А називається вона гліцерин. Саме завдяки цій рідині мурашки не мерзнуть взимку.

В Біблії ми читали про працьовитих мурашок. «Іди до мурашки, лінюху, поглянь на дороги її й помудрій...».

Послухайте оповідання В.Сухомлинського „По волосинці”. (Читання оповідання з показом настільного театру).

"Теплого весняного дня бабуся Марія повела свого онука Петрика до лісу. Першокласник Петрик був ледаченьким хлопчиком. Збираючись до лісу, бабуся дала йому нести вузлик з їжею й водою. Петрикові вузлик здавався дуже важким. Бабуся понесла їжу сама, а Петрикові дала тільки пляшку з водою.

Прийшовши до лісу, бабуся з онуком сіли відпочити. Вони побачили, як до куща прилетіла маленька пташка. В дзьобик у неї принесла волосинку. Петрик підвівся й глянув на кущ. Він побачив велике волосяне гніздо.

Пташка швидко літала до гнізда, щоразу приносила по волосинці.

Петрик від подиву й хвилювання стояв, широко відкривши очі.

Бабусю, - пошепки запитав він, - невже вона по волосинці носила й збудувала таке велике гніздо?

Так, по волосинці, - відповіла бабуся. — Це працьовита пташка.

Петрик стояв задуманий.

Через хвилину він сказав:

Бабусю, я нестиму з лісу ваше пальто..."

Запитання до дітей:

Куди повела Петрика бабуся Марія?

Яким був Петрик?

Що побачили вони біля куща?

Як ви вважаєте, чи важко було пташці побудувати своє гніздечко по волосинці?

- Так, діти, усе в природі створено гарно і мудро, всі тварини старанні та працьовиті. Ми вчимося в них цього.

З дітьми проводиться руханка (імітаційні рухи під час промовляння, проспівування тексту).

Бог присутній поміж нас. (руки в сторони)
Він на небі й на Землі. (руки вгору, вниз)
Він все бачить, (долоньку козирком над очима)
Він все чує, (долоньки до вушок)
Усім світом Він керує. (руки в сторони, диригувати)
Господь любить усіх нас. (руки до сердечка)
Він із нами повсякчас. (взятися за руки, пожати).

Робота над тематичною розмальовкою.

Доцільно використати розмальовки з видання «Розмалуй Біблію» К.Маккензі, ВБФ «Східноєвропейська гуманітарна місія».

Розробила В.Є.Сучок

Заняття 6. Тема: Я дивно утворений. Пізнай себе.

Мета: Знайомити із тим, що людина – найдосконаліше творіння Боже. Пояснити, що за християнським віровченням людина – складна істота. Знайомити з поняттями фізичного та душевного болю. Виховувати самоповагу та повагу до інших людей.

Матеріал: Вірш О.Журливої «Маленька господиня», ілюстрації, нарізані фрукти.

Словник: найдосконаліший, образ, зір, дотик, смак, слух, душа.

Біблійний текст: (Пс 138:14). (Бут. 1:27). (Бут. 2:7).

Хід заняття.

-Людина — найдосконаліше Боже творіння, створене за Його образом і подобою. У Біблії читаємо: «Створив Бог людину на Свій образ; на Божий образ створив її; чоловіком та жінкою створив їх».

Діти, подивіться один на одного, які ви всі красиві та особливі. Бог дав людині дуже гарне тіло та вдихнув у неї життя, її серце стало битися, по судинах побігла кров. «І дихання життя вдихнув у ноздри її, і стала людина живою душею» Отже, людина отримала тіло, душу і дух від Бога.

Дивимось ілюстрації або презентацію (гарна природа).

Якщо ви уважно дивилися, то побачили навколишню природу, яка красива в будь-яку пору року. Бог — Великий Майстер і Художник — створив її для нас. Він хоче, щоб ми бачили світ, доглядали землю та прославляли Бога. Чим ми дивилися? Оченятами! В кожного з нас різний зір, хтось бачить краще, хтось гірше, а хтось з людей взагалі не може бачити, та Господь про кожного з нас попклувався і дав нам не один орган чуття, а декілька.

Дидактична гра "Мішечок загадок". Діти по черзі на дотик вгадують предмети в мішечку.

-Молодці, отже ще один орган чуття, який дав нам Бог, — це дотик. Повторимо: "дотик".

— Діти, зайчик приніс для вас гостинці.

Діти пригощаються фруктами, які заздалегідь нарізані та викладені на тарілці.

-Діти, Бог дав нам ще одне почуття - смак. Він допомагає нам визначити, яка їжа: солонка, солодка, кисла чи гірка. Повторимо: "смак".

-Подивіться, які гарні квіти, як вони пахнуть, давайте понюхаємо.

-Діти, ще одне почуття, яке Бог дав нам - це нюх. Він допомагає нам визначити чи добра їжа, чи горить в духовці газ, насолоджуватись ароматами квітів. Повторимо: "нюх".

Педагог включає музику із звуками природи.

-Діти, ми слухаємо звуки природи - назвіть, що ви чуєте. (відповіді)

Чим ви чуєте? Так, вушками. Бог дав вам слух (повторимо).

-Завдяки органам чуття людина може пізнавати світ, створений Богом. Ось подивіться, який він прекрасний.

Дивимось ілюстрацію, або міні-відео, або маленьку презентацію.

-Отож, прославлятимемо і дякуватимемо Тому, Хто так чудово про нас дбає.

Проводимо руханку.

Ось мої вушка — щоб мені все чути,

Ось мої очі — щоб бачити я міг.

Ось мої руки — щоб усе робити,

Ось мої ніжки — щоб я швидко біг.

Ось моя голова — щоби думати,

У думках я можу літати до зірок.

Ось моє серце — щоби любити,

Цього навчає нас наш Бог.

-Діти, коли ми бачимо, що хтось б'є собачку, або чуємо що хтось лається, каже погані слова, що ми відчуваємо? Ми відчуваємо, що в нас є ще одне почуття - в нас болить душа. Її не видно, але ми її маємо. Бог вдихнув в людину душу - її життя. Душа допомагає нам відчувати, що добре, що погано, відчувати, що треба бути хорошими людьми - любити ближніх.

-Хоч на зріст я ще маленька

В мене й кіска ще тоненька,

Та робити дещо вмію –

Ось тарілочку помию.

Ось кімнату замітаю,

Вранці квіти поливаю,

Всього я сама навчусь,

Бо роботи не боюсь.

Я матусі допомагаю:

Пил із меблів витираю.

А як звариться обід,

Підготую все, як слід.

Принесу з комори мамі

Капустинку з буряками.

А як прийде із заводу

Тато мій - поставлю воду,

Мило й щіточку подам...

Ну а вмиється він сам. (О.Журлива)

-Воістину, ми дивовижно створені. Як чудово знати Творця через Його Сина – Ісуса Христа, та дивуватися не тільки Його розумові, але й Його любові до нас.

В Біблії написано: «Прославляю Тебе, що я дивно утворений! Дивні діла Твої, і душа моя відає вельми про це!» Скажемо, діти, разом: "Слава, Тобі, наш Боже!"

Робота над тематичною розмальовкою. Доцільно використати розмальовки з видання «Розмалюй Біблію» К.Маккензі, ВБФ «Східноєвропейська гуманітарна місія».

Розробила Т.В.Оборіна

Заняття 7. Тема: Ми – оригінальні та неповторні

Мета: Знайомити з феноменом оригінальності і неповторності кожної людини. Пояснити, що все в людині гармонійно, оригінально: колір очей, шкіри, волосся, довжина носу тощо. Дати уявлення про людську гідність.

Матеріал: глобус, мікрофон, паперовий шаблон людини.

Словник: щоденний, схожий, неповторний, гідність.

Біблійний текст: (Еф.4:29, 32) (Прип. 2:6)

Хід заняття.

На столі вихователя – глобус. Якщо є можливість – показуємо презентацію по змісту вірша. Вихователь читає вірш, показуючи ілюстрації.

-Мільярдами зірок вечірнє небо сяє,

Про кожну з них Творець постійно пам'ятає.

Не досягнути нам ні розумом ні зором

Небачені світи, неміряні простори.

Говорять, з висоти Земля мала й тендітна

Де океан блищить, у тих місцях – блакитна,

А де тайга шумить, де джунглі – вже зелена

На полюсах сніги: там білизна страшенна!

Магнітні пояси горять Полярним Сяйвом.

(Наш Бог – Господь краси! Ніде ніщо не зайве!

У формулі життя продумав всі деталі

І змінність величин і нерушимі сталі.)

Біжить вервечка гір: за хмари рвуться піки.
Петляють по Землі, течуть до моря, ріки,
А біля них впритул розкинулись долини.
Збудовані міста. Засновані країни.
У них живуть собі такі несхожі люди,
Ці їздять на авто, ті – верхи на верблюдах.
Хтось носить паранджу, хтось шорти, інший – рясу.
Культури різні в них, обряди, навіть – раси.
Хтось в Англії живе, хтось мешкає в Китаї.
Цей Мексику жарку ніколи не лишає.
А той Афганістан зове прекрасним домом.
Сто дев'яносто шість країн є нам відомих.
І кожному з них Господь в Своїх руках тримає.
Щоденний хліб дає, та сонцем зігріває. (Світлана Касянчик)

(Стаємо в коло, або сидимо в колі).

-Діти, подивіться один на одного. Ви схожі? Так, вам усім 4 роки, комусь вже 5. У вас 2 оченят, вушок, ручки, ніжки, 1 носик, ротик. Але ви й різні – подивіться, очі різного кольору (називають), волосся, голос, характер, одяг у вас різний. Бог створив кожну людину неповторною, навіть пальчики у всіх людей різні. Ми з вами подивилися на картинках – на Землі живуть різні люди. Різного кольору шкіри, волосся, очей, у них різні мови. Послухайте, як дякують люди різних країн: (показуємо картинки – люди в національному одязі) українці – «дякую»(повторимо), росіяни – «спасибо», англійці – «тенк'ю», французи – «мерсі», італійці – «граціє», араби – «шукран», японці – «арігато».

-Давайте пограємо в гру-руханку (імітаційні рухи під час промовляння тексту).

- Скільки чудового створено Богом: *(руки в сторони, повороти тулуба вправо-вліво)*

Риби, рослини, тварини, птахи, *(показуємо рухи-імітації)*

Тільки за образом Бога Самого *(руки вгору, тягнемося)*

Найдосконалішим створений ти. *(показуємо на кожного)*

- Будь-яка людина хоче, щоб її любили і поважали, цінували і розуміли, і дуже часто нам просто необхідно чути від оточуючих людей добрі слова та побажання. Адже від цього поліпшується настрій і ми готові ділитися радістю і допомагати іншим.

Зараз кожен з вас, хто сяде на цей стілець і візьме в руки червоне м'яке серденько, дізнається про себе багато хорошого, всі решта розкажуть про хороші якості цієї дитини *(граємо)*.

-Приємно чути добрі слова? У Біблії написано: «Нехай жодне слово гниле не виходить із уст ваших». (Еф.4:29)

-З хорошими людьми ми дружимо, хочемо знати про них більше.

Вправа «Мікрофон»

Кожен, хто по колу отримує мікрофон, відповідає на питання:

- твоє захоплення (чим ти любиш займатися?)
- Про що ти мрієш? *(Мікрофон пускається на друге коло).*
- Чи дізналися ви про своїх друзів щось нове?
- Що нового ви дізналися?
- Що вас здивувало, що сподобалося?

Вправа «Звали, звуть, зватимуть ...»

Діти розсаджуються в коло і всі по черзі вимовляють:

-«Коли я був зовсім маленький, мене звали Вовочка, зараз мене звуть Володя, а коли я виросту, мене зватимуть Володимир Миколайович»

(Для багатьох дітей їх ім'я та по-батькові, вимовлені вголос звучать незвично, але при цьому вони підвищують повагу дитини до себе, дають орієнтир на майбутнє, на дорослішання).

- Нам хочеться, щоб до нас ставилися шанобливо, називали нас ласкаво по імені, але для цього треба і самим розуміти, поважати людей, відчувати їх настрій, намагатися нікого не ображати.

-У Біблії написано: «А ви один до одного будьте ласкаві, милостиві, прощаючи один одному, як і Бог через Христа вам простив!». (Еф.4:32).

Проводимо руханку(імітаційні рухи під час промовляння , проспівування тексту):

Бог любить мене, (показуємо на себе)
Бог любить тебе, (показуємо на сусіда)
Бог любить усіх на світі людей (показуємо на кожного)
Він дбає про нас (беремося за руки – справа, зліва)
У будь який час.
Безмежно Бог любить всіх нас. (обнімаємо один одного)

-Діти, хороша людина – та, що має гідність. Гідність – якість людини. Гідна людина - яка не дозволяє ображати інших, не залишає товариша в біді, смілива, чесна, відповідальна, виконує свої обіцянки, співчуває іншим.

Вправа «Намалюй себе»

Всі діти отримують шаблон людини. На основі цього шаблону вони малюють себе, додаючи свої індивідуальні особливості (під пісню «Маленькі наші ручки» <http://novteh.co/?mp3-pesnya=%DF+%C1%E6%E0+%E4%E8%E2%E8%E0>)

- Що спільного у всіх чоловічків? (Голова, руки, ноги)
- Чим вони відрізняються? (Одягом, кольором волосся, зачіскою, кольором очей.)

-Так, всі ми дуже різні, у кожного є свої особливості, не кажучи вже про внутрішній світ кожної людини. Ми повинні поважати індивідуальність кожної людини, тому що ми всі люди, у нас є деякі розбіжності, але кожен з нас неповторний і потрібен усім іншим. Біблія, Боже слово допомагає нам розуміти один одного. Тільки у спілкуванні з Богом ми отримуємо Його силу. «Господь дає мудрість, з Його уст – знання і розум» (Прип. 2:6).

Співаємо пісеньку з рухами.

-Даваймо разом руки (руки вперед)
Складімо до Христа, (руки скласти)
Нехай радіє небо (руки вгору)
І вся наша земля. (руки вниз)
Даваймо разом нині (руки на пояс, повернутись вправо, вліво)
Скажімо до Христа, (руки скласти)
Що ми є всі родина (взялись за руки)
Небесного Отця. (руки вгору)
Ми є родина у Христі. (погойдуємось вправо-вліво) (пісня гурту «Великодні зернятка»)
<http://mp3pesni.ru/skachatbesplatno/ми+родина+у+христ+родина+у+христ..>

Розробила Т.В.Оборіна

Заняття 8. Тема: Здоровим бувай, про здоров'я своє дбай.

Мета: Пояснити важливість чергування фізичних вправ і відпочинку, загартування для здоров'я людини. Наголосити на необхідності здорового харчування та запобігання шкідливим звичкам.

Матеріал: маленькі шматочки фруктів, овочів, рослини або ілюстрації. Пісня «Будь слухняною» на слова В.Беличенко, муз. В.Петровського (додаток).

Словник: кошик, цибуля, морква, подорожник, ожина, городина.

Біблійний текст: (Буття 2:15).

Хід заняття:

-Діти, давайте пограємо в гру-руханку (імітаційні рухи під час промовляння, проспівування тексту).

«Боже, Отче, глянь на діти, на прекрасні Твої квіти. (руки вгору, козирком над очима)

Світи сонцем і зірками над малими діточками. (пальчики скласти-розвести, руки вправо-вліво)

Дай нам сили і охоти для науки і роботи. (руки в боки, повороти тулуба)

Щоб росли ми здоровенькі на потіху батька й неньки». (руки до плечей, наклони вправо-вліво).

-Діти, погляньте, до нас прийшов зайчик, приніс кошика із сюрпризами з грядки. Давайте подивимось, що там. Цибуля – джерело вітамінів. Її використовують не тільки для приготування страв, але і як ліки. Вживати цибулю можна в будь-якому вигляді: сирого, смаженою, вареною, маринованою та сушеною. У їжу йдуть цибулина й листя не тільки цибулі ріпчастої, але й інших видів, таких як цибуля шалот, шніт-цибуля, порей та інші. Є й декоративні види цибулі. (дивимось ілюстрації)

-Подивіться, що це? Морква! На світі існує багато видів моркви. Вони можуть відрізнятися як за величиною, так і за кольором. Морква буває помаранчева, фіолетова, біла, жовта і червона. (дивимось ілюстрації)

Морква застосовується в кухонних рецептах майже всіх народів світу. Її можна варити, тушкувати, запікати або просто їсти в сирому виді. Моркву їдять не тільки люди, але й тварини, свійські та дикі.

Якщо постійно пити свіжий морквяний сік, шкіра обличчя буде мати здоровий, квітучий вигляд. Також морква робить волосся блискучим, а нігті – міцними.

Дидактична гра «Відгадай на смак»

Дітям пропонується із заплющеними очима визначити на смак фрукти та овочі (педагог пропонує дітям заздалегідь приготовлені нарізані маленькі шматочки фруктів, овочів).

-Діти, в зайчика у кошику є ще якісь рослини, не прості, а лікувальні. Давайте відгадаємо про них загадки та подивимось на них (*ілюстрації або рослину*).

-Листячко довгасте з жилками-нитками

Можеш ти прикласти до своєї рани.

Вздовж доріг, стежинок я люблю рости,

Скрізь мене побачиш, де крокуєш ти.

(Подорожник. Лікує хвороби шлунка, кашель, гоїть рани).

Хоч колюча та чорнюча,

Хоч і кисла, та смачнюча.

Зачеплюсь за одежину,

Ти зірви мене, ...

(Ожину. Лікує застуду, кашель, кишківник).

Я на сонце дуже схожа,

Золотиста, ніжна, гожа.

Я щоранку розцвітаю,

Промінцями всіх вітаю.

Відгадати вам не важко,

Що за квітка я?

(Ромашка. Використовують при хворобах шлунку, кишківника. Відваром користуються для промивання гнійних ран).

Бджоли сонячний медок

Дістають з її квіток. (Липа. Її цвіт – найпопулярніший потогінний і жарознижувальний засіб. Цвіт сушать, заварюють і п'ють як чай).

У червоному намисті

Видивляється у воду

На свою хорошу вроду. (Калина. В народній медицині нема кращих ліків від застуди, ніж калиновий чай. Свіжі плоди з медом та водою вживають при кашлі, серцевих захворюваннях, тиску крові).

Дивимось ілюстрації.

- Наша їжа повинна бути різноманітною. Нема жодного продукту, який мав би усі необхідні організму поживні речовини, тому потрібно їсти різноманітні продукти. З давніх-давен в Україні готували страви з проса, ячменю, вівса, кукурудзи, квасолі, гороху. Другим хлібом називали картоплю. З городини споживали гарбузи, огірки, капусту, буряк, моркву, редьку. Якщо людина їстиме такі продукти щодня. То обов'язково буде здоровою.

-Господь подбав про нас, Він дав нам усе, щоб ми росли здорові. Але ми з вами самі робимо вибір, що нам їсти й пити: натуральні природні продукти або хімічні та шкідливі, гречану кашу або «Мівіну», яблучко чи цукерку, чисту водичку або «Кока-колу» (*називаючи, показуємо картинки, де корисні продукти поряд з дитиною, що посміхається, і навпаки*).

-Бог дав нам корисні продукти для здоров'я. Що ми за все це скажемо Богу? Дякуємо!

-Дякуємо Богу тай за допомогу.

Що надає силу, світлу дорогу.

Вірити й любити небеса і жито,

І кохану землю, де нам любо жити.

Ніжна пісня лине про рідну Україну,

Бо людина кожна – в Господа дитина. (Л.Павловський)

Розробила В.Є.Сучок

Заняття 9. Тема: «Ми створені для добра»

Мета: Вчити, що справжнє добро безкорисливе. Формувати уявлення, що людина не повинна робити добрі справи лише заради похвали від інших. Виховувати скромність як уміння не вихвалитися добрими справами.

Матеріал: м'яке серденько, «Хатинка добрих вчинків» з «віконцями».

Словник: добрі справи, вихвалитися, винагорода.

Біблійний текст: (Екклесіяст 9:10)

Хід заняття:

Вихователь:

-Від серця і до серця ми прокладемо стежинку,

І кожного позичим любові на краплинку.

І ось уже – дорога, по ній ітимуть люди.

Краплинка до краплинки – із любові море буде.

Ми ключик доберемо до кожного серденька.

Попросим добрих справ насипати у жменьку.

-Діти, як ви вважаєте, що означає робити добрі справи? (*Відповіді дітей. Під час відповіді дитина тримає м'яке серденько*)

Так, добрі справи роблять люди, які мають добрі серця. Вони піклуються про інших і не вихваляються цим.

Дидактична гра «У якому вчинку живе добро?»

Вихователь називає вчинки, а діти мають визначити, які з них є добрими, а які – ні.

(Поважати старших, не ділитися іграшками, захистити слабкого, берегти природу, вихвалитися перед усіма, когось ображати).

Руханка (імітаційні рухи під час промовляння, проспівування тексту).

Руки наші можуть грати,

Спритно цвяхи забивати,

Хліб духмяний випікати

І картини малювати

Будувати, об'яг шити,

Із комп'ютером дружити.

Прасувати, вишивати,

Подарунки дарувати.

Руки всюди нам потрібні,

Бо вони слухняні й здібні.

Дав нам Бог їх для добра,

Не робіть руками зла.

Ми руками можемо брати,

Але Бог нас вчить давати,

Немічним допомагати,

Міцно друга обіймати.

А ще руки можуть прати,

Смачні страви готувати,

Сторінки книжок гортати,

Літери в слова складати,

Ще й оркестром керувати,

Квіти у букет збирати,

І за все, що руки можуть,

Ми тебе прославим, Боже.

-А як ви вважаєте? Чому потрібно робити добрі справи? (*відповіді*) Так. Тому, що нас так вчить Господь.

Руханка

Ми – високі дерева (*піднялися, руки вгору*)

Ми – низенька трава (*присіли, руки вниз*)

Нас сонце голубить (*долоні до щік*)

Нас дощ поливає (*руки вгору, над головою зімкнути, зіщулюються*)

Нас вітер колише, тріпоче, зриває (*гойдається все сильніше вправо-вліво*)

Та Бог на руках своїх міцно тримає! (*руки вперед і до серця*).

А зараз давайте пограємо в гру «Хатинка добрих вчинків». Я пропоную вам заповнити віконечка хатинки сердечками. Кожне сердечко - це добрий вчинок. Кожен з вас розкаже, які гарні вчинки ви нещодавно зробили: можливо втішили добрим словом, комусь допомогли.

Діти по черзі беруть сердечка та розповідають про свої вчинки.

-Дітки, ви сьогодні дуже порадували мене своїми розповідями. Ви чуйні, порядні, доброзичливі, уважно ставитесь до своїх рідних, піклуетесь про них.

Дуже важливо робити добро, не очікуючи за це винагороди. Тільки тоді добро буде справжнім та істинним.

В Біблії написано: «Все, що всилі чинити рука твоя, теє роби» (*повторимо*).

-Боже, бережи мене від біди і зла,
Щоби я з Твоїм ім'ям до мети ішла.
Боже, Ти навчи мене від гріха тікати.
Щоб з Тобою вміли ми труднощі долати!

Розробила І.О.Болібрux

Заняття 10. Вчимося мудрості

Мета: Вчити дітей розуміти поняття мудрості. Виховувати вміння поступатися, поважати думку інших людей, виконувати ті справи які по силам виконати. Вчити логічно мислити. Відповідати за свої вчинки.

Матеріал: ілюстрації (Україна, Київ, Ярослав Мудрий, монастир Св. Юрія, Золоті ворота), м'яке серденько.

Словник: християнство, мудрість.

Біблійний текст: (Ів.13-34). (2 Хроніки 1:10). (Від Матвія 7:7).

Хід заняття.

Дивимось ілюстрації або презентацію:

-Діти, як називається наша країна? А столиця? (*відповіді*). Колись давно у Києві жив Київський князь Ярослав Мудрий, що прославився своєю мудрою політикою. За 35 років правління зміцнив Українську державу, наполегливо дбав про її єдність і культурний розвиток. Окрім Софійського собору, збудував у Києві церкву Св. Ірини, монастир Св. Юрія, Золоті ворота, а над ними – церкву Благовіщення. За його правління християнство поширилося всією Україною. Про його багатодітну родину розповідають написи та малюнки на стінах, мозаїки і фрески Софійського собору. У вірші «Ярослав Мудрий» поет Олександр Олесь наділяє Ярослава найвищими людськими чеснотами. За мудрість, за любов до книг князя Ярослава стали називати Мудрим.

І усю свою увагу
Ярослав звернув на лад.
І небавом Україна
Зацвіла, як пишний сад.

-Звичайно, головне у вірші - це заповіт Ярослава Мудрого своїм дітям. Мудрість заповіту полягає у єднанні синів, у необхідності жити в злагоді, разом «іти до спільної мети»:

Не сваріться, жийте в згоді:

Тільки мир збере усе,
А незгода, наче вітер,
Все по полю рознесе.

-Мир дуже потрібен людям. Ви згодні, діти?

Стаємо в коло, робимо руханку (імітаційні рухи під час промовляння, проспівування тексту):

-Мир на землі — це дім і мама, й тато, (*рухи «дахом» над головою*)

Й любові стільки — просто через край! (*руки в сторони, повороти тулуба вправо-вліво*)

Це та земля, де щастя є багато (*наклон, руки вниз, встати, руки до серця*)

І в кожному домі — хліба коровай! (*показати «каравай»*)

Це та земля, де сміх і пісня лине, (*посміхнутися один одному*)

А діти йдуть до школи знов і знов. (*крокуємо*)

Й ніколи у боях ніхто не гине, (*заперечувальний рух*)

Бо там господар — щастя і любов! (*обійняти один одного*).

Сідаємо в коло.

-Діти, в Біблії написано: «Нову заповідь Я вам даю: Любіть один одного! Як Я вас полюбив, так любіть один одного й ви!» (Ів.13-34).

Бог любить нас і хоче, щоб ми теж були люблячими.

Кого ви любите? (*відповіді*)

-Давайте пограємо в гру.

1. Донька моєї мами – то моя... (сестра)
2. Найбільше в нашій хаті свято, коли приходить з роботи... (тато)
3. Своїх онуків розуму навчає старенький ... (дідусь)
4. Найбільше пестять та голублять своїх дітей ... (мами)

5. Батькам на потіху росте здоровий, розумний їхній ... (син)

6. Твою матусю донечкою кличе твоя ... (бабуся).

Гра «Подаруй серденько»

По колу діти передають м'яке серденько, кажучи добрі слова один одному.

- Від Бога світ нам дістався надзвичайно прекрасний, чарівний. І треба любити цю диво-природу, захоплюватись і вміти милуватися, переживати, спостерігати і знати, для чого ми прийшли у світ. А приходить людина для добра і радості. Тому завдання у всіх людей на землі одне — творити добро!

Гра «Добре сонечко»

Зображення: сонечко закрили хмарки. Сонечко треба врятувати. Для цього треба, щоб кожна дитина по черзі назвала по одній позитивній якості людини. Дитина називає позитивну якість людини і знімає хмарку. (Доброта, смирення, щедрість, доброзичливість, милосердя, порядність, оптимізм, сміливість, ввічливість, чесність).

Коли сонечко врятоване від хмарок, воно посміхається і дякує дітям.

Під звуки музики та пташок дивимось презентацію або ілюстрації:

-Поглянь, дитино, світ такий, як казка! У пахошах, у звуках, в кольорах.

Від сонечка до нас струмить любов і ласка, Земля, як у віночку, вся в квітках!

Відчуй, дитино, запахи чарівні,

Що від землі ідуть, від квітів і від трав.

А поять нас струмки й джерела дивні...

Я хочу, щоб ти серцем це ввібрав!

Послухай пісню пташки на світанні і звуки лісу, поля і небес.

Яка гармонія! Яке міцне єднання краси і щастя, радості й чудес!

-Діти, в Біблії написано про мудрого царя Соломона (дивимось ілюстрацію в дитячій Біблії). Мудрий був цар Соломон, коли просив Бога: «Дай тепер мені мудрість та знання». Але є мудрість вища від мудрості Соломона і цю мудрість ви можете мати, якщо ви будете її прохати в Бога. Якщо ви будете знати Бога і любити Його. Ісус Христос сказав: «Просіть і буде вам дано, шукайте і знайдете, стукайте і відчинять вам...». Серце моє радіє, коли я бачу, що ви правильно відповідаєте на запитання і гарно поведетесь, але понад усе бажаю, щоб ви любили Бога і намагалися Йому догодити. Це ще краще, ніж мудрість Соломона.

Стаємо в коло, робимо плавні танцювальні рухи під час проспівування тексту:

-Ми всі є Божа сім'я, Він з любов'ю створив весь наш світ.

Ось моя рука, подай руку свою, разом жити у мирі нам слід.

Ми всі Божа сім'я, Бог є з нами завжди,

Його славим ім'я на Землі я і ти.

Він дарує життя, щастя, радість та сміх,

Його щира любов зігріває нас всіх.

Хай живе радість в серцях, Божа милість і Божа любов,

Слово Господнє наше життя Наповняє знову і знов.

http://emmanuel.org.ua/II/kids/songGodsFamily_U.htm

Робота над тематичною розмальовкою. Доцільно використати розмальовки з видання «Розмалюй Біблію» К.Маккензі, ВБФ «Східноєвропейська гуманітарна місія».

Розробила Т.В.Оборіна

Заняття 11. Тема: Люби Господа Бога свого. Бог є любов.

Мета: Поглиблювати розуміння заповіді «Любити Господа Бога». Вчити не призивати Імення Боже та не згадувати Його Ім'я надаремно. Виховувати повагу до Господа Бога.

Матеріал: макети "скрижалі", ілюстрації з правил безпеки.

Словник: скрижалі, заповідь, даремно, праска, створіння.

Біблійний текст: (Від Марка 12:30). (Мт. 22, 36-40).

Хід заняття:

- Діти, ми вже знаємо, яка цікава книга - Біблія, що в ній написано, які правила? Так, це Божі заповіді. Закон заповідей даний був людям на горі Синаї через пророка Мойсея. В пустині на горі Синаї Бог явив Свою присутність у вогні блискавок та в хмарах і голосом, подібним до грому, висловив Свій закон. Потім дав його через Мойсея, написаний на двох скрижалях — кам'яних дошках-таблицях.

Дивимось ілюстрації або виготовлені макети - "скрижали".

-Діти, пригадайте, для чого потрібні правила дорожнього руху? Що трапляється, якщо їх не виконувати? (Хаос на вулиці, аварії, травмування).

Ми в своєму житті вивчаємо ще багато різних правил безпеки, як потрібно себе поводити в різних небезпечних ситуаціях, щоб зберегти собі здоров'я і навіть життя. Розкажіть, які ви знаєте правила безпечної поведінки? (*дивимось ілюстрації*)

Не відкривати двері незнайомим людям. А то що може бути?

Без дозволу батьків не приймати ліки. Чому?

Не включати самим електричні прилади: праску, чайник і т.п.

Не включати самим газову плиту.

Не брати голки, ножі, ножиці.

Але, діти, найперші і найважливіші правила були дані Богом. Бог турбується про людей і одного разу він дав їм особливі правила. Ці правила називаються Заповідями Божими.

"Люби Господа, Бога свого, усім серцем своїм, і всією душею своєю, і всім своїм розумом, і з цілої сили своєї! Це заповідь перша!"

Ми повинні всім серцем любити свого Господа, Творця, який дав нам життя, землю, так як ми любимо маму, тата. Якщо людина буде вірити в якогось іншого Бога, то вона не отримає Божих благословень, не буде Божою дитиною, не наслідуватиме вічне життя.

Тому потрібно вірити в Єдиного Істинного Бога!

Мудра заповідь й проста:

Ти люби свого Творця.

Він – наш Батько,

Про нас дбає:

Вранці сонце посилає,

Щоб дітей Своїх зігріти,

Рясний дощик – щоб умити,

А веселку – звеселити.

І з любов'ю в небеса

Піднімаю очі я,

Бога єдиного, вічного, мудрого

Дуже люблю я!" (Т.Яременко)

Руханка (рухи під час промовляння тексту):

Бог великий все уміє, (руки вгору)

Він про всі створіння дбає, (руки в сторони, повороти тулуба)

Сонцем ніжно зігріває: (руки до серця)

Їжачка в густій траві, (пальці віялом над головою, як голки їжачка)

Що поважно йде собі; (топати, піднімаючи коліна)

І kota, що під віконцем, (гладити уявного котика)

Гріє теж ласкавим сонцем;

І маленьке зайченятко, (стрибки на місці)

Перелякане звірятко;

У болоті жабеня,

Що співає всім «ква-ква».

Там, де снігова країна, (руки до тулуба, наклони вправо-вліво)

Пам'ятає Бог пінгвіна,

І дідуся-бегемота

З африканського болота. (руки імітують розкритого рота бегемота)

Всіх, хто добрий, хто радіє, (взятися за руки, посміхнутися один одному)

Боже сонечко зігріє. (Галина Колесникова)

Беремо в руки Біблію. - «Не промовляй ім'я Господа твого даремно».

Буває часто так, що люди в різних дріб'язкових ситуаціях, коли в них щось падає, чи коли вони на щось, чи на когось сердяться) промовляють ці святі слова, як звичайні: «Ох, ти!» чи «Ура!», - а це є гріх. До Божого імені потрібно проявляти благоговіння, повагу, а не вимовляти його тоді, коли ти при цьому не думаєш про Бога.

"Друже милий, живи й знай:

Надарма не призывай
Ім'я Господа свого.
Вчись Отця ти поважати,
Марно слова не казати,
Святим ім'ям не клянись,
А з любов'ю помолись". (Т.Яременко)

- Сам Господь Ісус Христос назвав найважливіші правила для людини. Один чоловік спитав Його: «Яка заповідь найбільша в законі?» Він відповів: «Полюби Господа Бога твого всім серцем твоїм, і всією душею твоєю, і всім розумінням твоїм. Це перша і найбільша заповідь. А друга подібна до неї: «Полюби ближнього твого, як самого себе!» На цих двох заповідях увесь закон і пророки основуються».

Руханка (рухи під час промовляння тексту):

- Навчи мене, Спасителю, правдиво й чесно жити. (руки вгору)
Із ближніми ділитися, і ворогів любити. (обіймаємо сусіда справа, сусіда зліва)
Навчи мене молитися, навчи добро творити, (скласти долоні)
Про тебе, любий Вчителю, всім людям говорити! (руки в сторони)

- Славить Бога кицька й пташка,
Славить квітка й камінець.

Чи ж тобі хвалити важко Того, хто усіх Творець?
Якщо ти з хвали Ісусу будеш день розпочинати,
То від тебе й хмари будуть разом з смутком утікати!

Звучить пісня «Твори добро» на слова В.Герасимюк, муз В.Петровського (додаток).

Робота під музику над тематичною розмальовкою.

Доцільно використати розмальовки з видання «Розмалуй Біблію» К.Маккензі, ВБФ «Східноєвропейська гуманітарна місія».

Розробила Т.І.Яременко

Заняття 12. Тема: «Люби ближнього, як самого себе»

Мета: Пояснити значення слів «любити ближнього як самого себе». Виховувати в дітей любов та повагу до оточуючих людей, родини. Розвивати вміння поступатися. Вчити не сваритися та не наполягати на своєму.

Матеріал: гарна квіточка, фланелеграф, ілюстрації до казок.

Словник: молитва, тварини, співчутливі.

Біблійний текст: (Від Матвія 6:9-13). (Еф. 4:32)

Хід заняття:

Вихователь: Мир вам браття! Мир вам друзі!

Мир хай буде у рідні,
У великій, славній, дружній,
Що зібралася в ці дні.
Ми — найменші християни,
Поклоняємось Христу.
За любов, що є між нами,
Дуже вдячні ми Йому.
За погожу, теплу днину,
За єднання у цей час,
Дякуємо, Спасе, щиро,
Що живеш Ти поміж нас.

(Автор невідомий)

-Доброго ранку, діти! Бог нам сьогодні дарує новий день. Подякуємо Йому!

Діти по черзі дякують Богу за маму, за тата, за сонечко тощо.

-Кожного ранку ми зустрічаємось з Богом у молитві.

Кажемо з дітьми «Отче наш».

«Отче наш, що єси на небесах! Нехай святиться Ім'я Твоє, нехай прийде Царство Твоє, нехай буде воля Твоя, як на небі, так і на землі. Хліба нашого насущного дай нам сьогодні. І прости нам довги наші, як і ми прощаємо винуватцям нашим. І не введи нас у випробовування, але визволи нас від лукавого. Бо Твоє є царство, і сила, і слава навіки. Амінь».

-Візьмемось всі за руки та пограємо в гру «Будемо знайомі». У мене є гарна квіточка, ми будемо передавати її один одному та розповідати про себе. Я починаю. Мене звати (ім'я та по-батькові), я вихователь і дуже люблю дітей.

А як звати тебе? Що ти любиш? (відповіді) Ось ми і познайомились. Сідайте будь ласка.

Фланелеграф, викладені картинки (Ісус, діти).

-Подивіться на фланелеграф. Кого ви бачите? (відповіді) Ісус Христос. Хто до нього прийшов? (відповіді). Ісус сказав: «Пустіть дітей приходити до мене, бо їх є Царство небесне». Послухайте, діти, будь ласка, пісню «Прийдіть, діти, до Ісуса».

<http://mp3-pesni.ru/skachat-bez-sms/Я+Божа+Дитина>

-Чи хочете ви зустрітись з Ісусом? А хто такий Ісус? (Син Божий)

- А хто такий Бог? (Бог - це любов).

- що ще ви знаєте про Бога? (Бог - це наш небесний Отець. Він створив 1) нашу землю; 2) повітря, яким ми дихаємо; 3) місяць, сонце та зірки; 4) Бог створив моря та океани, заселив їх рибами та морськими тваринами; 5) на землі Він створив різні дерева та квіти, заселив землю різними тваринами; 6) Бог створив і нас - людей. Першими людьми були Адам і Єва). Бог наповнив серця людей любов'ю.

Педагог бере до рук Біблію.

-В нас є мудра книга, яку ми любимо читати. Як вона називається? (Біблія). Читаючи її, ми дізнаємося, що наш прекрасний світ створив хто? (Бог).

е) а ще Бог для людей дав правила, за якими треба жити на землі. Як вони називаються? (заповіді) Ось ми бачимо, як Ісус Христос навчав людей.

Найголовніші заповіді: 1) Люби Господа Бога свого всім серцем своїм (повторюємо).

Чи любите ви Бога? (відповіді)

2) Люби ближнього свого, як самого себе (повторюємо)

- Всі ми любимо себе. Ми себе не ображаємо, не робимо собі боляче, не говоримо собі поганих слів. Так? Так само треба відноситись і до інших людей, любити ближніх, як самих себе, робити іншим добро, допомагати їм.

У казці «Рукавичка» всі звірята дружні. У казці «Ріпка» всі допомагають один одному.

А у казці «Котик та півник» котик спасав свого друга від лисиці. У казці «Троє поросят» Наф-Наф пробачив Нуф-нуфа та Ніф –ніфа і врятував їх від вовка.

Треба всім жити дружно. Допомогати один одному, любити один одного.

Пograємо в гру «Я люблю тебе». Станемо у коло. Скажемо один одному «Я люблю тебе» (передаємо один одному сердечко).

Чи приємно вам чути ці слова? Коли люди говорять гарні слова, то це завжди приємно та добре. А від поганих слів люди інколи гірко плачуть.

Є таке прислів'я «Добре слово краще за цукор та мед».

Чи любите ви цукор та мед? А добрі слова, це ще краще за всі солодощі.

В Біблії написано «А ви один до одного будьте ласкаві. Співчутливі, прощаючи один одному, як і Бог у Христі простив вам».

Коли люди ввічливі, ласкаві і люблять один одного, то це приємно Богові.

Пograємо у гру «Чарівні слова» (дякую, будь ласка, вибач, доброго дня, на добраніч тощо).

Гра «Дім любові» (хороводна)

-У нашому домі всі живуть в любові.

Ти до мене посміхнись, у таночку звеселись, обнімімося!

-Любіть своїх ближніх, не кривдіть нікого,

З любов'ю у серці до неба дорога.

«Любов'ю живіть всі» - Господь нас навчав

В єдиній родині любов нас єднає.

Вихователь: -Я хочу всім вам побажати жити в мирі та злагоді, та любити один одного, як заповідав нам Господь Бог.

Розробила Т.І. Яременко

Заняття 13.Тема: Піклування про близьких.

Мета: Пояснити значення слів «моральне добро», «матеріальне добро».

Вчити дітей розуміти важливість дбайливого ставлення до батьків та близьких людей. Виховувати вміння прощати, любити, бажання допомагати, бути вдячними.

Матеріал: ілюстрації (пташки з пташенятами), м'яч, оповідання В.Сухомлинського „Намисто з чотирма променями”, ілюстрації.

Словник: лелеки, піклуватися, моральне і матеріальне.

Біблійний текст: (Фил.2-4).

Хід заняття:

- Діти, послухайте, будь ласка, вірша.

У мене найкраща у світі матуся,
За неї, о Боже, до Тебе молюся!
Пошли їй не скарби, а щастя і долю,
Щоб дні їй минали без смутку і болю.

- Подивіться, діти, ці картинки. Ці пташки годують своїх пташенят, піклуються про них. Коли пташенята виростають, вони ніколи в гніздечко не повертаються, але своїх батьків не забувають, піклуються про собі подібних. Наприклад, лелеки доглядають батька, у котрого від старості вилиняли крила, зігріваючи його своїми крильми, і годують його, навіть при польоті підтримують з обох сторін. А люди? Коли ви виростете, у вас буде своя родина, ви все одно будете піклуватися про своїх батьків, ходити до них в гості, допомагати їм. Так вчить нас Бог, так написано в Біблії: "Нехай кожен дбає не про своє, але кожен і про інших."

-Діти, а що означає піклуватися? (відповіді)

Давайте пограємо у гру „Я почну, а ви продовжите”

Діти стають у коло, вихователь посередині з м'ячем.

- Турбується, годує, вдягає...(мама)

- Навчає, допомагає, ремонтує...(тато)

- В'яже рукавички, читає казки...(бабуся)

- Навчає майструвати, ходить на риболовлю...(дідусь)

- Ваша мама яка?....

- Ваш тато який?..... (відповіді)

-Так, молодці, ви любите ваших рідних, хочете їм добра. Добро можна робити моральне і матеріальне. Моральне добро - любов, співчуття, що зігріє душу. Матеріальне добро - допомога, піклування, що підтримає тілесні, фізичні сили людини.

-Послухайте, будь ласка, оповідання В.Сухомлинського „Намісто з чотирма променями”:

"Побачило сонечко хвору дівчинку в ліжку. Дівчинка лежала, очі були заплющені, вона тихо стогнала. Жаль стало Сонечкові дівчинку. Нахилилось воно над її голівоньку і тихо пошепотіло: "Візьми, Дівчинко, чарівне намисто з чотирма променями. Чотирьох нещасних ти можеш зробити щасливими." Розплющивши очі, дівчинка, побачила – лежить на постелі чарівне намисто, чотири промені виграють на стіні. „На кого ж направити щасливі промені?, - подумала дівчинка. – Хто у нас нещасливий?”. Подумала і важко зітхнула: нещасливими були бабуся, дідусь, тато і мама. У бабусі зуби болять, у дідуса ліжко скрипить, татко горілку п'є, мама сльози ллє.

Спрямувала дівчинка чарівний промінь на бабуся – і зуб у неї одразу перестав боліти.

Спрямувала промінь на дідуса – ліжко перестало горілку пити.

Спрямувала промінь на тата – перестав тато горілку пити.

Спрямувала промінь на маму – перестала мама сльози лити, радісно посміхається.

Про себе, про свою хворобу дівчинка забула. А коли всі стали щасливими, вона стала найщасливіша, і хвороба залишила її".

Питання до дітей:

Що подарувало Сонечко дівчинці?

Як дівчинка розпорядилася ними?

Чому дівчинка не подбала про себе?

Як би ви розпорядилися чарівними променями на місці дівчинки?

-Так, діти, віддаючи, обдаровуючи щастям інших, людина сама стає щасливішою. Давайте пограємо з вами в гру "Сонячні промінці":

Діти - "промінці", у кожного в руках по промінчику, вихователь у жовтій шапочці – "сонечко".

Під музику діти кружляють навколо вихователя, коли музика зупиняється – діти по черзі розповідають, про кого вони піклувалися, що доброго вони зробили. Дітьми викладається навколо жовтого паперового кола на столі сонечко з промінчиками.

- Малята, Господь створив сонечко і воно зігріває всіх своїми промінцями. Так і ми з вами повинні піклуватися за своїх рідних, друзів, зігрівати їх своїм теплом, любов'ю.

-Хай живе наш рідний дім!

Тепло і затишно у нім.

Тут і тато, тут і ненько,

І бабусенька рідненька,

І веселий наш дідусь.

Крутить пишний русий вус. (Є.Железнякова)

- Діти, чому ми повинні піклуватись про батьків? (ми їх любимо, так вчить Бог)

- Давай пригадаємо, що написано в Біблії?

Педагог починає: “Нехай кожен дбає не про своє... Діти відповідають: ...але кожен і про інших.” (повторюємо).

Звучить пісня «Матуся» на слова В.Багірової, муз В.Петровського (додаток).

Робота над тематичною розмальовкою.

Доцільно використати розмальовки з видання «Розмалюй Біблію» К.Маккензі, ВБФ «Східноєвропейська гуманітарна місія».

Розробила В.Є.Сучок

Заняття 14. Ввічливість. (І варіант).

Мета: Формувати у дітей навички використання українських етикетних формул (вітання, звертання, прощання, подяка). Навчити використовувати християнські вітання. Виховувати у малюків справедливість, ввічливість, повагу, готовність прийти на допомогу.

Матеріал: дитяча Біблія, пісенька “Зернятко”.

Біблійний текст: (Єф.4-32)

Хід заняття.

-Діти, послухайте, будь ласка, вірша.

Лагідне звертання.

Є в нашій мові прекрасні звертання,

Добрі і щирі, чудові слова.

Тими словами усяк без вагання

Маму найкращу свою назива:

Мамо, матусенько, мамочко, ненько,

Матінко, усміх твій ніжний ловлю.

Мамонько рідна, моя дороженька,

Я над усе тебе в світі люблю!

Я і до тата умію звертатись.

Хочу в словах передати тепло,

Щоб мій татусь міг частіше всміхатись,

І щоб в душі його сонце цвіло.

Татку, татусеньку, таточку, тату,

Кращого в світі немає навкруг!

Татоньку, хочу тебе я обняти –

Ти мій порадник, заступник і друг!

Я й до бабусі з любов'ю звертаюсь:

Бабцю, бабуню, бабусю моя!

І до бабусиних рук притуляюсь

Та відчуваю в них лагідність я.

І до дідуса іду по науку:

Діду, дідуню, навчи в світі жить!

Він на голівку кладе свою руку,

Голос сріблястим струмочком біжить.

Слово чарівне! Яка в ньому сила!

Скажеш з любов'ю – і радість росте!

Слово ласкаве народжує крила –

Ви не забудьте ніколи про це!

-Діти, що означає слово “ввічливий”? А які ввічливі слова ви знаєте? (відповіді)

Послухайте, будь ласка, про один випадок.

“Прийшовши зі школи, Вітя сів читати книжку. До нього підійшла сестричка Оля.

-Вітю, дістань, будь ласка, з етажерки мою книжку.

-Не заважай, - крикнув на неї Вітя, - хіба ти не бачиш, що мені ніколи?

-Пробач, Вітю, я більше не буду заважати, - тихо сказала Оля і пішла до другої кімнати, до своїх іграшок...”

-Діти, як поводив себе Вітя?

-Як потрібно було йому зробити?

-Діти, в Біблії написано: “А ви один до одного будьте ласкаві, співчутливі, прощаючи один одному, як і Бог у Христі простив вам”. Коли ви ввічливі, ласкаві, то це приємно Богові.

Давайте пограємо в гру “Дошкільнята – ввічливі малята”. Я буду розповідати, а ви вставляйте ввічливі слова.

“Мама послала Маринку до тьоті Ліди за книжкою. Маринка подзвонила у двері, зайшла в кімнату і сказала:..(добрий день). Тьотя Ліда якраз відпочивала, дівчинці стало незручно і вона сказала:..(пробачте, будь ласка). Тьотя Ліда дала дівчинці книжку, і Маринка відповіла:..(дякую). Виходячи, дівчинка сказала:.. (до побачення)”.

—Молодці, діти, ви всі знаєте, як бути ввічливими. Ввічлива людина завжди використовує ввічливі слова, не відповідає на грубість грубістю, допомагає іншим, не б’ється, не свариться по дрібницях. Ось, послухайте, будь ласка, вірша.

Сію в дитині в серденько ласку.

Сійся, родися ніжне “будь ласка”,

Вдячне “спасибі”, “вибач” тремтливе –

Слово у серці, як зернятко в ниві.

“Доброго ранку”, “світлої днини”

Щедро даруй ти людям, дитино!

Мова барвиста, мова багата,

Рідна і тепла, як батьківська хата.

Руханка (*рухи під час промовляння тексту*):

Сієм зернятко, сієм зернятко (*рухи руками, сіємо*)

Зернятко любові в мені. 2р. (*показати на себе*)

В морі хвилі, в морі хвилі, (*рухи руками, хвилі*)

Як в мені любов. 2р. (*показати на себе*).

Сходить зернятко, сходить зернятко (*рухи руками як сходить*)

Зернятко любові в мені. (*показати на себе*).

Повторимо приказки: Слова щирого вітання дорожчі за частування

Добре слово краще за цукор і мед.

Звучить пісня «Чарівні слова» на слова Г.Бойка, муз В.Петровського (додаток).

Робота над тематичною розмальовкою.

Доцільно використати розмальовки з видання «Розмалюй Біблію» К.Маккензі, ВБФ «Східноєвропейська гуманітарна місія».

Розробила Т.І. Яременко

Заняття 14. Ввічливість. (II варіант).

Мета: Формувати у дітей навички використання українських етикетних формул (вітання, звертання, прощання, подяка). Навчити використовувати християнські вітання. Виховувати у малюків справедливість, ввічливість, повагу, готовність прийти на допомогу.

Матеріал: вірші Г.Бойка «Здоровим будь», «Чарівні слова».

Словник: ввічливість, чемність, лагідність; ласкавий, чарівний.

Біблійний текст: (Єфесян 4:32), (Галатів 5:26), (Пс. 33:14–16).

Хід заняття

Вихователь: — Діти, які слова ви промовляєте вранці, коли приходите в дошкільний заклад? А коли зустрічаєте на вулиці знайому людину? А якими словами ви вітаєте вранці своїх батьків, рідних?

Послухайте, як про це написав наш український поет Г. Бойко.

Здоровим будь!

Я знайомих як зустріну, —

Привітаюсь неодмінно:

— Добрий ранок, добрий день.

А прийду в дитячий сад –

Привітаюсь до малят.

Це ввічливі слова привітання. А які ввічливі слова ви знаєте, що називають «чарівними»? Послухайте ще один віршик про чарівні слова.

Чарівні слова

До всіх сердець, як до дверей,
є ключики малі.
Їх кожен легко підбере,
якщо йому не лінь.
Ти, друже, мусиш знати їх,
запам'ятать не важко:
маленькі ключики твої —
«Спасибі» і «Будь ласка». (Г.Бойко)

Вихователь: — Діти, «Доброго ранку! Здрастуйте! Добрий день!» - кажете ви мамі з татом, коли прокидаєтеся; вихователеві, — коли приходите до дитячого садка, друзям — при зустрічі.

-«До побачення!» — кажете ви, йдучи з дитячого садка додому.

«Дякую, спасибі» — щиро промовляєте за зроблену вам послугу. І всім від тих слів стає приємно й хороше.

«Вибачте, пробачте, перепрошую» — мовите, коли когось випадково образите.

«Будь ласка» — промовляєте, звертаючись до інших з проханням.

Все це ввічливі, добрі, красиві та чарівні слова, їх завжди, кожного дня треба промовляти без нагадування, щоб із вами не трапилося таке, як з Іринкою.

Послухайте оповідання про дівчинку Іринку.

Оце так навчилася!

«Іринка прийшла з дитячого садка й розповідає:

«Мамо, Ганна Іванівна казала, що ми повинні бути ввічливими».

Увесь вечір Іринка намагалася бути до всіх уважною, не забувала казати «чарівні» слова.

А другого дня її як підмінили.

— Що з тобою, донечко? — питає мама. — Хіба ти забула про ввічливість?

— А сьогодні нам вихователька нічого не казала».

— Діти, у мене, як завжди, на столі лежить книга нашого життя — Біблія. Що ж у Біблії написано про ввічливість, доброту, уважність?

«А ви один до одного будьте ласкаві, милостиві, прощаючи один одному, як і Бог через Христа вам простив» .

«Тримай язик свій від зла і вуста свої від підступних слів. Ухиляйся від зла і роби добро; шукай миру і слідуй за ним. Очі Господа звернені на праведників».

«Не будьмо чванливі, не дражнімо один одного, не заздримо одне одному». Пам'ятайте ці слова, і завжди будьте ввічливими і чемними.

-А зараз ми пограємо з вами у гру «Дошкільнята — ввічливі малята».

Я розповідатиму одну історію і пропускатиму деякі слова, а ви ці слова будете називати. Отже, починаємо, будьте уважні!

У дитячий садок прийшла новенька дівчинка. Вона зайшла до групової кімнати й тихо сказала:... Діти радісно і голосно відповіли їй:... «Як же її звати?» — подумали діти, а Сергійко запитав:...? «Наталка», — відповіла дівчинка. Максимко, ввічливий хлопчик, запропонував їй стілець і сказав:... Наталочка сіла і відповіла:... .

Діти почали гратися. Та ось Іринка ненароком штовхнула Наталочку, повернулася до неї і сказала:... .

Швидко минув день у дитячому садку, вже час додому. Наталочка попрощалася з дітьми. Вона сказала:... . Діти відповіли їй:... .

Діти, пригадайте, які прислів'я ви вже знаєте про добро, добрі вчинки, добрі слова.

А ще народ склав і таке прислів'я: «Слова щирого вітання дорожчі за частування». Запам'ятайте його і завжди будьте ввічливими, як нас учить Біблія.

До цієї теми можна використати вірші:

Рідна мова

Сію дитині в серденько ласку,

Сійся-родися ніжне «будь-ласка»,

Вдячне «спасибі», «вибач» тремтливе,

Слово у серці — як зернятко в ниві.
«Доброго ранку!», «Світлої днини!» —
Щедро даруй ти людям, дитино!
Мова барвиста, мова багата,
Рідна і тепла, як батьківська хата. (Варвара Гринько)

Лагідне звертання

Є в нашій мові прекрасні звертання, добрі і щирі, чудові слова.
Тими словами усяк без вагання маму найкращу свою назива:
Мамо, матусенько, мамочко, ненько, матінко, усміх твій ніжний ловлю.
Мамонько рідна, моя дороженька, я над усе тебе в світі люблю!
Я і до тата умію звертатись, хочу в словах передати тепло, щоб мій татусь міг частіше всміхатись і щоб в душі його сонце цвіло. Татку, татусеньку, таточку, тату, кращого в світі немає навкруг!
Татоньку, хочу тебе я обняти — ти мій порадник, заступник і друг!
Я й до бабусі з любов'ю звертаюсь: бабцю, бабуню, бабусе моя!
І до бабусиних рук притуляюсь та відчуваю в них лагідність я.
І до дідуся іду по науку: діду, дідуню, навчи в світі жить!
Він на голівку кладе свою руку, голос сріблястим струмочком біжить.
Слово чарівне! Яка в нього сила! Скажеш з любов'ю — і радість росте!
Слово ласкаве народжує крила — ви не забудьте ніколи про це.

Прислів'я:

Добре слово краще за цукор і мед.
Шануй людей — і тебе шануватимуть.
Одне приємне слово — наче сад цвіте.
Якщо ввічливо попросиш, завжди дадуть.
Звучить пісня «Чарівні слова» на слова Г.Бойка, муз В.Петровського (додаток).
Робота над тематичною розмальовкою.

Доцільно використати розмальовки з видання «Розмалуй Біблію» К.Маккензі, ВБФ
«Східноєвропейська гуманітарна місія».
Розробила Т.І. Яременко

Заняття 15. Заповідь Божа «Шанування батьків».

Мета: Ознайомити дітей із Заповідями Божими. Нагадати про заповідь шанування батьків. Показати що дотримання цієї заповіді має обітницю довголіття. Виховувати повагу та любов до батьків

Матеріал: вірш «Родина» Я.Паладій, ілюстрації: сім'я, оповідання В.Сухомлинського „Іменинний обід”, ілюстрації, серце-іграшка.

Словник: шануй, повага.

Біблійний текст: (Вихід 20:12) (Від Матвія 15:4) (Левит 19:32)

Хід заняття:

-Діти, сьогодні ми з вами поговоримо про тих людей, що дуже вас люблять, постійно дбають про вас , і яких ви теж любите.

- Хто це?

Правильно, це ваші батьки, ваша родина. Ось послухайте вірша:

Як мені вас не любити,
Рідний батьку, нене!
Та ж ви мене згодували
І дбали про мене.
Батько розуму навчає,
Мати приголубить,
Ніхто мене так на світі,
Як вони не любить.
Дай же, Боже, щоб я виріс,
В школі гарно вчився,
Щоб я батькові і неньці
Добре відплатився.

- А що таке „сім'я”? Сім'я – це найрідніші на світі люди, які люблять один одного, шанують: мамо, тато, братик, сестричка, бабуся, дідусь. Батьки подарували вам життя, вони завжди вислухають вас, зрозуміють, простять.

- Розкажіть, як ви ставитися до своєї матусі? Тата? Бабусі? Дідуся?

- Чому діти повинні слухатися батьків?

-Діти повинні бути слухняними батькам у всьому, бо слухняні, привітні, добросердечні діти – це втіха та гордість для батьків. Ісус Христос, коли був на землі, любив дітей, благословляв і ставив в приклад дорослим. Але не всі діти слухняні. Мати каже вам вставати, вмиватися – а ви наче не чуєте. Батьки кажуть не лазити по деревах – знову не слухаетесь. А уявіть собі, що батьки зникли. Хто буде вам купувати одяг, іграшки, готувати їсти, хвалити за успіхи? Ви ще маленькі, не можете працювати, щоб платити за продукти. Коли когось із рідних довго не буває вдома – нам стає сумно, ми сумуємо за ними. А багато дітей не мають батьків, рідних і виховуються в дитячих будинках. Давайте подякуємо Богу, що в нас є мами й тата, бабусі й дідусі.

Пісенька з рухами „Я щасливий”

Тато й мама в кожний час

Зажди турбуються про нас –

Я щасливий!

З любов'ю їжу подають

І новий одяг нам дають,

Ласкаво в ліжечко кладуть –

Я щасливий!

Про мене дбає добрий Бог

Він захищає від тривог –

Я щасливий!

В країні вічний, неземний

Господь по милості Своїй

Для мене дім дарує Свій –

Я щасливий!

-Батьків, малята, неможливо вибрати – Бог вибирає їх для нас. Ми повинні з повагою відноситись до них – цим ми виказуємо повагу до самого Бога.

Послухайте оповідання В.Сухомлинського „Іменинний обід”:

У Ніни велика сім'я: мати, батько, дві сестри й бабуся. Ніна найменша: їй восьмий рік. Бабуся – найстарша: їй вісімдесят два роки. У бабусі тремтять руки. Несе ложку бабуся – ложка дрижить, крапельки падають на стіл.

Скоро у Ніни день народження. Мама сказала, що на її іменини буде святковий обід. На обід Ніна хай запросить подруг.

Ось настав цей день. Мама накриває стіл білою скатертиною. Ніна подумала: це і бабуся за стіл сяде. А в неї ж руки тремтять.

Ніна тихенько сказала мамі:

Мамо, хай бабуся сьогодні за стіл не сідає.

Чому? – здивувалась мама.

В неї руки тремтять. Крапає на стіл.

Мама зблідла. Не сказавши жодного слова, вона зняла зі столу білу скатертину і сховала її в шафу. Довго сиділа мовчки, потім сказала:

У нас сьогодні бабуся хвора. Тому іменинного обіду не буде. Поздоровляю тебе, Ніно, з днем народження. Моє тобі побажання: будь справжньою людиною.

Питання до дітей:

Розкажіть про Нінину сім'ю.

Чому Ніна не захотіла, щоб бабуся була присутня на святковому обіді?

Чи згодні ви з Ніниною мамою? Чому?

Як би ви вчинили на місці Ніни?

Чи поважаєте ви своїх близьких?

Якими повинні бути ви, діти, щоб вас поважали дорослі?

В Біблії написано: «Шануй свого батька та матір свою, щоб довгі були твої дні на землі, яку Господь, Бог твій, дає тобі!», «Перед лицем сивизни встань, і вшануй лице старого, і будеш боятися Бога свого. Я Господь!». За пошану до батьків Господь обіцяє добро, благополуччя.

Давайте пограємо з вами в гру „Повага”.

Діти стають у коло, вихователь в середині з серцем-іграшкою. Вихователь дає по черзі дітям серце і питає, за що вони поважають маму, тато, братиків, сестричок, бабусю, дідуся, друзів тощо.

Послухайте ще вірша.

Ліси виростають родинами в горах, чайки відлітають у вирій гуртами,
Родинами плавають риби у морі, хмари гуртами летять над містами.
І десь астронавт у безмежнім просторі,
І десь мореплавець у чорну годину,
І сивий дідусь у самотньому горі, -
Усі вони мріють про рідну родину.
Ста друзів не стане у справжньому горі,
Заваляться плани, мільйони й палати.
Та саявом рятунку в життєвому морі
Завжди для нас будуть родина і мати.

-В Біблії написано: "Шануй батька та матір". Запам'ятаймо ці слова на все життя. Любіть своїх батьків, слухайтеся, допомагайте їм.

Розробила О.М.Біда

Заняття 16. Тема: Не заздри і не бажай чужого.

Мета: ознайомити дітей із Заповідями Божими, як джерелом моральних правил життя отриманих через Мойсея на скрижалях. Презентувати заповіді «Не говорити неправди», «Не заздрити». Виховувати чесність, правдивість, відкритість, поважати чужу власність, радіти за іншого, вміння прощати.

Вчити використовувати знання Божих заповідей у житті. Збагачувати словник дитини словами: скрижалі, Заповіді, заздрість, неправда.

Матеріал: фланелеграф, фігурки Ісуса, дітей, дитяча Біблія з малюнками, оповідання М.Д.Онисько «Ложка».

Біблійний текст: (Від Марка 10:14) (Вихід 20:17)

-Діти, давайте розглянемо ці малюнки у Біблії, ось Ісус Христос та люди, що прийшли до нього. Він любив дітей, і хоча був дуже зайнятий (а Він лікував людей, вчив, допомагав їм), Ісус знаходив для них час. В Біблії написані Його слова: «Пустіть діток до Мене приходити, і не бороніть їм, бо таких Царство Боже!»

(Від Марка 10:14). Звернення людини до Бога називається молитвою. "І Він їх пригорнув , і поблагословив, на них руки поклавши."

І ви можете звернутися до Ісуса Христа з подякою, чи з проханням. Господь почує вас і допоможе.

-Що робив Ісус Христос, коли Він ходив по землі, розмовляв з людьми? Звідки ми знаємо, що Він любив дітей? Що Він сказав про діток? Як ми можемо звернутися до Ісуса Христа?

- Ось, послухайте , будь ласка, вірша :

Боже мій Всевишній, все в Твоїх руках.
Сонечко сміється в синіх небесах.
Бачиш все і чуєш, нас прощаєш знов,
Щедро всім даруєш Ти Свою любов.
Я твоє створіння, ангельське , земне.
Милістю своєю огорни мене!
Розкажи , як жити, шлях мій освіти ,
Я ж такий маленький, будь зі мною Ти...

-А ще у Біблії написано: "Діточки,- любімо не словом, ані язиком, але ділом та правдою!" Ділом та правдою! Діти, якими ділами ви можете показати свою любов? Так, слухатися , допомагати, вчитись...

-Пригадаймо, діти, на чому були записані правила для людей – заповіді Божі? Подивимось: це скрижалі (повторимо).

Заповідь № 9: «Не свідкуй неправдиво на свого ближнього!»

«Всяка неправда є гріх» - написано у Біблії. І якщо ти, знаючи правду, говориш про когось неправду, вона все одно коли-небудь впливе і тоді тобі буде дуже соромно і незручно. Господь сказав: «Недобре звинувачувати того, хто правий і бити чесних за правду..» «Той, хто виправдовує нечестивого і той, хто звинувачує праведного – обидва мерзенні перед Богом». Ісус Христос навчав: «...бо яким судом судити будете, таким же осудять і вас..» (Матв. 7:2). Господь навчає нас не іти на зло за більшістю і не

відхилятися від істини; судити миролюбно і по правді; шукати правду, щоб бути живими і отримувати у спадщину землю.

Проводимо з дітьми руханку :

Брехня очі опускає, (наклонити голову вперед)
Від брехні щока палає. (руки до щічок)
Буду правду я казати (руки в боки, повороти тулуба вправо-вліво)
І не буду пліткувати! (закрити ротик руками)

Заповідь № 10 - «Не жадай....»

«Не жадай дому ближнього свого, не жадай жони ближнього свого, ані раба його, ані невольниці його, ані вола його, ані осла його, ані всього, що ближнього твого!» - сказав Бог у заповідях людям.

Заздрість – це дуже небезпечне і недобре відчуття. Через заздрість, як ми читаємо в Біблії, Каїн вбив свого брата Авеля, через неї фарисеї і священники бажали смерті Ісуса, через заздрість відбувається багато крадіжок та вбивств. Також пригадаймо історію про Йосипа. Біблія нам розповідає про те, що Йосип був улюбленцем свого батька, Бог був із ним. Брати ж його заздрили йому. Через це продали Йосипа в рабство до Єгипту. Але згодом Бог повернув Йосипу добро.

Проводимо з дітьми руханку :

-За все, що маєш, вдячним будь, (руки вперед і до серця)
Про чорну заздрість ти забудь, (заперечувальні рухи руками)
Не заздри! Не бажай чужого, (повороти тулуба в сторони, руки на пояс)
Великий гріх це перед Богом. (руки вгору)

Будь задоволений тим, що в тебе є і Боже благословення завжди буде на тобі!
Сідаємо в коло, слухаємо оповідання.

Ложка

«В цей вечір Люся ніяк не могла заснути. Вона часто відкривала очі і дивилася через вікно на кінчик місяця який виглядав із – за хмарки.

- Нічого виглядати! – шепотіла Люся. – Все рівно ти нічого не знаєш! І ти, годиннику, тікай не тікай, теж нічого не знаєш! І нічого нікому не скажете! І Мурка нічого не скаже, мама подумає, що це Мурка з їла половину торта – я навмисне залишила дверцята буфету відкритими... Торт був такий смачний і солодкий, що я не змогла утриматися! Мені дуже соромно, що я так зробила, але тепер нічого уже не вдієш!

Почувши шепіт і схлипування маленької донечки, мама ввійшла в кімнату, склонилася. Люся обійняла маму за шию і все-все розповіла.

-Я це знала, - посміхнулася мама.

-Хіба ти не подумала, що це зробила Мурка?

-Ну що ти, Мурка ніколи не оставила б поруч вимазану ложку».

Питання до дітей:

- Перед якою спокусою не встояла Люся?
- Як мама дізналася про те, що Люся їла торт?
- Як би ви вчинили на місці Люсі?
- Для чого потрібна людині совість?

Прислів'я (повторимо):

Залізо іржа з'їдає, а заздрий від заздрощів погібає.

Заздрий від чужого щастя сохне.

Заздрість здоров'я їсть.

Робота над тематичною розмальовкою. Доцільно використати розмальовки з видання «Розмалуй Біблію» К.Маккензі, ВБФ «Східноєвропейська гуманітарна місія».

Розробила Т.І.Яременко

Заняття 17 . День для служіння Богові

Мета: Пояснювати значення заповіді про святкування неділі. Закріпити поняття «свято», «будень». Вчити поважати свята та традиції інших народів. Дати уявлення, що у неділю слід піклуватися про свою душу та уникати щоденної роботи.

Матеріал: календарі, вірші «Дні тижня» М.Вересюк, «Воскресіння» Зоряна Живка, «Слава Богу» Мирослава Приходько.

Словник: тиждень, будень, понеділок, вівторок, середа, четвер, п'ятниця, суббота, неділя.

Біблійний текст: (Вихід 20:8-11)

Хід заняття.

-Діти, подивіться, що це у мене? *(один календар або декілька різних)*. Так, це календар, який допомагає нам знати, який сьогодні день. Ось, послухайте.

Дні тижня

Днів у тижні рівно сім.

Це давно відомо всім.

Кожний свою назву має,

Один одного міняє.

Споконвіку так ведеться,

Перший – Понеділком зветься!

Кажуть, що цей день важкий!

І чому це він такий?

Другий день – Вівторком звати,

А за ним, потрібно знати

Третій день одразу йде,

Він нам Середу веде.

День четвертий в нас Четвер,

Пам'ятаймо відтепер.

П'ятий – П'ятницею звать

І її зазвичай ждуть,

Бо попереду чекають

Дні коли відпочивають.

Шостий день у нас Субота,

Та ще хатня є робота.

Тому треба помагати

Батькам в хаті все прибрати,

На городі і в саду

Все привести до ладу.

Сьомий день у нас Неділя.

День святковий, день дозвілля.

Йдуть до церкви і гуляють,

Всі в цей день відпочивають!

-Діти, ви знаєте, як називаються дні тижня, так? У тижні 7 днів (понеділок, вівторок, середа, четвер, п'ятниця, субота, неділя). Перші п'ять днів – це робочі дні, «будень» *(повторимо)*. В ці дні дорослі працюють, діти ходять у дитячий садок або навчаються в школі. Останні два дні (субота та неділя) – це вихідні дні, в ці дні більшість людей відпочивають, роблять хатні справи. Діти, подивіться, ось календар, яким кольором виділені усі неділі? Так, червоним.

Понеділок – день після неділі (дня, коли немає діла).

Вівторок – другий день.

Середа – середина тижня

Четвер – четвертий день тижня.

П'ятниця – п'ятий день тижня.

Субота – від єврейського слова “сабат” – відпочинок, кінець справ.

У всіх слов'янських мовах, крім російської, неділя - день, коли немає діла. В Італії це "доменіка" - день Господній. У російській мові неділя отримала свою назву на честь чудесного воскресіння Ісуса Христа – «воскресенье». Це свято, *(повторимо)*, святковий день, коли людина у церкві, або там, де може, дякує Богу за те, що має, за Його любов. У цей день добре насолодитися красою природи, бачачи створений Богом світ.

-Сонце сяє у ясній блакиті,

Теплим променем цілує світ увесь.

І серця для радості відкриті:

Знайте, люди, що Христос Воскрес!

Він воскрес! Нам явилось спасіння,

Що чекали його всі століття!

Ми для Бога відкуплені діти!

Поклонімося Христа воскресінню!

-Давайте повторимо ще раз дні тижня і пограємо.

-Вранці ми із добрим ділом (крокуємо)
Привітали (понеділок) (кажемо назву разом)
Ніченька минула скоро (руки складені під щічкою, погойдуємось на п'ятках)
Трудовий іде (вівторок) (кажемо назву разом)
Спритна, вміла, молода (руки в боки, повороти тулуба вправо-вліво)
Вже настала (середа) (кажемо назву разом)
Йде четвертий день тепер, (крокуємо)
Називається (четвер) (кажемо назву разом)
Діло добре ладиться (плескаємо в долоні)
Як настала (п'ятниця) (кажемо назву разом)
Дома скрізь кипить робота (імітуємо прання)
Як почався день (субота) (кажемо назву разом)
А субота з хлібом-сіллю («печемо хлібчик»)
Привела сестру (неділю) (кажемо назву разом)

Гра «Будь уважним»

Педагог називає різні слова, у тому числі і дні тижня. Якщо діти чують назву дня тижня, то повинні хлопнути в долоні (лисиця, хліб, вівторок, середа, книга, неділя, шорти, велосипед і т.д.).

-У Біблії написано про створення Богом світу. Давайте послухаємо (дивимось ілюстрації, великі картки з цифрами або презентацію).

Над прірвою, покритою мороком, в якій все було перемішано: земля, вода, вогонь і повітря, носився Животворящий Дух Господа, з волі якого вся ця похмура безодня за шість днів перетворилася в прекрасний світ по всесильному слову всемогутнього Творця: “Так буде!” У перший день з’явилося світло. У другій – розпростерлася твердь небесна. У третій – відділилися води від землі. Відбулися моря і річки, з’явилася суша і покрилася рослинами. У четвертий день творіння небесна твердь прикрасилася сонцем, місяцем і зірками. У п’ятий день – у водах з’явилися риби, а в повітрі птахи. У шостий день суша населилася різними тваринами, і були створені два перші люди – Адам і Єва. Прекрасний був первозданий світ!

Закінчивши творіння, Господь став відпочивати від всіх своїх праць на сьомий день, благословивши і освятивши його. Цим самим Творець вказав людині, щоб вона, після шестиденних праць своїх, присвячувала день свого відпочинку і спокою прославляння і служінню Богу.

«Пам’ятай день суботній, щоб святити його!»

Шість день працюй і роби всю працю свою, а день сьомий субота для Господа, Бога твого: не роби жодної праці ти й син твій, та дочка твоя, раб твій та невілля твоя, і худоба твоя, і прихोцько твій, що в брамах твоїх.

Бо шість день творив Господь небо та землю, море та все, що в них, а дня сьомого спочив тому поблагословив Господь день суботній і освятив його».

Слава Тобі, Боже, за батьків і друзів,

За биття їх рідних, лагідних сердець.

За надію, віру, за Христа Ісуса,

Слава, Тобі, Боже, Всесвіту Творець!

Слава Тобі, Боже, за слова молитви,

За чудовий ранок, за недільний день!

Славлять Тебе, Боже, всі дорослі й діти.

Це Тобі віночок радісних пісень.

Слухаємо пісню (Гурт «Великодні зернятка», пісня «Тобі, о Боже»), розмальовуємо підготовлені тематичні розмальовки-календарики для подарунка рідним.

Доцільно використати розмальовки з видання «Розмалуй Біблію» К.Маккензі, ВБФ «Східноєвропейська гуманітарна місія».

<http://vmuzice.com/mp3/%E2%E5%EB%E8%EA%E4%ED%B3+%E7%E5%F0%ED%FF%F2%EA%E0>

Розробила Т.В.Оборіна

Заняття 18. Тема: Турбота про друзів. Друг пізнається в біді.

Мета: пояснити, що дружні стосунки слід підтримувати турботою. Нагадати, що дружба завжди є безкорислива. Виховувати у дітей доброту, чуйність, любов до ближнього на прикладі біблійних історій.

Матеріал: дитяча Біблія, оповідання В.Сухомлинського «Покинуте кошеня», іграшкове поросятко, кошеня. Ілюстрації.

Словник: покинуте, правдивий, ворог, мирилка.

Біблійний текст: (Приповісті 17:17)

Хід заняття

Вихователь.

– Діти, чи є у вас друзі?

– Кого, на вашу думку, можна назвати другом?

Вірш : Друг – це людина, якій ви довіряєте.

Та, яку любиш. Якій допомагаєш.

Друг, він не буде тобі дорікати,

Раптом тебе не почне ображати.

Друг не покине ніколи в біді,

Стане підтримкою всюди й завжди.

Друг не обмане і не підведе.

Друг – це такий, хто тебе поважає,

Той, хто тобі лише добре бажає,

Друг – допомога, підтримка в житті.

Хоч вірного друга і складно знайти. (Марина Галацина)

Діти, подивіться, ось Біблія, книга, де написано Боже Слово. Ісус Христос казав, що Його учні – це Його друзі. Велика честь і велика радість бути другом Самого Господа. Спілкуючись із Ним, із тим, хто Його любить, ми ставатимемо дедалі більш схожими на нашого вчителя.

В Біблії написано: «Правдивий друг любить за всякого часу, в неволі ж він робиться братом».

Чуєте, діти, правдивий друг – хто це? Той, хто не каже неправди. Одна з Божих заповідей – «не свідкуй неправдиво на свого ближнього». Це означає, що не можна брехати.

Давайте пограємо в гру, оберемо правдиву відповідь.

-Людина має три руки?

-Черпаха має біле хутро?

-У слона є два вуха?

-Ведмеді вміють літати?

-У крокодила є гострі зуби?

-На березі ростуть яблука?

-Риба вміє розмовляти?

-Сніг падає влітку?

-Корови дають молоко?

-Людина має крила?

-Молодці, діти, ви обрали вірні відповіді, сказали правду, це добре. Тепер послушайте вірш:

-Якщо скажеш, хто твій друг, я скажу хто ти.

Швидше роздивись навкруг, друга ти назви.

Може сотні у житті друзів ти придбав,

Подружок. Товаришів – ти не рахував.

Якщо серце від гріха Бог омив твоє

Кров'ю Господа Христа – Друг у тебе є.

Якщо заповіді знаєш, любиш, бережеш,

То Ісуса своїм Другом впевнено назвеш.

Коли правду любиш ти і не боягуз,

Не приймаєш гріх, сварки, то твій друг – Ісус.

Коли з Богом дружиш ти, зможеш світ любити,

Й друзям всім допомогти із Христом дружити.

Олена Горбова

Вихователь використовує іграшкове поросля Чуню, розповідає про нього історію. Від вередуна й забіяки Чуні пішли друзі: Котик та Собачка. Чуня дуже скучив за ними, і кличе своїх друзів:

-Друзі милі, друзі вірні, ви мені допоможіть.

Я не буду більше битись,
Вибачте мені й простіть!

– Чому друзі покинули Чуню? (Він бився.)

– Як ви гадаєте, чи повернуться друзі до Чуні? (Повернуться, бо він попросив вибачення і пообіцяв, що більше ніколи не буде битися.)

– Як би ви вчинили на місці Котика і Собачки?

Діти, в Біблії написано: «Правдивий друг любить за всякого часу». Це означає, що справжній друг пробачає другові, якщо той навіть зачинив перед ним двері.

Вихователь пропонує дітям вивчити мирилочку. Стаємо в коло. Робимо рухи під час промовляння (загальнорозвиваючі вправи).

Мирилка

В. Паронова

Ти не плач, не плач, не плач.

І за все мені пробач.

Прошу я тебе, не сердься,

Бо ж у тебе добре серце.

Будемо завжди любитись,

Щоб ніколи не сваритись!

Ти – не ворог, я – не ворог.

Нам сваритись просто сором.

Помирились, помирились,

Щоб ніколи не сварились.

-Діти, сідайте на килимок, послухайте цікаве оповідання. *(Біля себе педагог ставить іграшкового котика).*

«Хтось виніс з хати маленьке сіре кошенятко і пустив його на дорогу. Сидить кошеня та й нявчить, бо хоче додому, до матусі. Проходять люди, дивляться на кошеня. Хто сумно киває головою, а хто сміється. Хто жаліє: бідне кошенятко, та йде далі.

Настав вечір. Зайшло сонце. Страшно стало кошенятку. Притулилось до куща й сидить – тремтить. Поверталася зі школи маленька Наталочка. Чує – нявчить кошеня. Вона не сказала ні слова, а взяла кошеня і понесла додому. Пригорнулося кошенятко до дівчинки. Замуркотіло. Раде – радісіньке. І забрала Наталочка кошенятко додому, щоб зігріти та нагодувати. Яка хороша, добра дівчинка Наталочка».

Будемо добрими, лагідними до всіх Божих творінь, бо так вчить Господь.

Я всміхаюсь сонечку:

– Здрастуй, золоте!

Я всміхаюсь квітоньці:

– Хай вона цвіте!

Я всміхаюсь дощику:

– Лийся, мов з відра!

Друзям усміхаюся

Зичу їм добра! *(М. Познанська)*

Робота під музику над тематичною розмальовкою. Звучить пісня «Будь природі другом» на слова А.Камінчука, муз. В.Петровського (додаток).

Доцільно використати розмальовки з видання «Розмалуй Біблію» К.Маккензі, ВБФ «Східноєвропейська гуманітарна місія».

Розробила В.Є.Сучок

Заняття 19. Послух та впертість. Ной та Йона

Мета: Показати наслідки послуху та впертості на прикладі біблійної історії про Йону. Пояснити що Бог негативно ставиться до непослуху і впертості. Показати наслідки послуху на прикладі біблійної історії про Ноя. Формувати якості слухняності та лагідності.

Словник : Ной, ковчег, «кожної тварі по парі», назви тварин, Йона, Ніневія.

Біблійний текст: (Йона 2) , (Буття 6:8-21).

Вихователь демонструє ілюстрацію «Йона» та читає історію про нього з дитячої Біблії.

Що Бог сказав зробити Йоні? - Йти у Ніневію.

Навіщо він мав туди піти? – Щоб сказати, що жителі Ніневії не виконують правил Бога.

І тому, що з ними може статися? – Вони можуть загинути?

Що зробив Йона? – сів на корабель, щоб утікати в інше місто.

Що сталося на морі із кораблем? – він потрапив у шторм (бурю).

Що людям довелося зробити, щоб буря вщухла? – кинути Йону в море.

Йона потонув? – І призначив Господь велику рибу, щоб вона проковтнула Йону. І був Йона в середині цієї риби три дні та три ночі.

Що робив Йона? – Молився Богу і просив вибачення.

Коли Господь пробачив Йону, що Він наказав зробити рибі? – виплюнути Йону на сушу.

Вихователь: -Коли Йона опинився на суші, він виконав те, що сказав йому Господь. Він пішов у Ніневію і попередив людей про загрозу. Бачите, дітки, Бог дуже терплячий, Він хоче щоб ми були слухняними і робили добрі вчинки. А коли ми не слухаємось, Богу дуже неприємно. Він може нас зупинити, навіть за допомогою тварини. Але Господь радий пробачити, коли людина просить пробачення і стає слухняною.

Гра «Погано-добре»

Діти стають в коло. Вихователь всередині з м'ячем, по черзі кидає його дітям та говорить, наприклад: «Добре посміхатись?». Дитина відповідає: «Добре» і повертає м'яч. Вихователь кидає м'яч іншій дитині і питає: «А сваритись?». Дитина відповідає: «Погано» тощо.

Вихователь: Добре. Сідайте на свої місця. Сподобалась вам гра? Дуже добре, що ви знаєте, що таке «добре», і що таке «погано». Я вважаю, тепер ви будете робити тільки добро. Послухайте, будь ласка вірша Ольги Шармазанашвілі «Благословення».

- Хай буде Господь попереду тебе,

І вірним шляхом веде на небо,

Нехай Він буде поруч з тобою,

Охороняє Своєю рукою.

Позаду тебе хай Бог прямує,

Хай ворогів Його око пильнує,

Нехай у серці твоїм живе,

Від лиха й горя хай береже.

Навколо тебе хай буде завжди

Серед випробувань та біди,

Хай буде Бог завжди над тобою

Надійною скелею, муром, стіною.

- Ми повинні пам'ятати, що впертими та неслухняними бути погано. А слухняних Бог благословляє та дає їм Свою нагороду. А впертість і непослух навпаки дуже Його засмучують. То давайте будемо слухняними!

-Послухайте, будь ласка іншу біблійну історію про слухняного чоловіка Ноя.

Вихователь читає історію про Ноя з дитячої Біблії та разом з дітьми викладає на фланелеграфі героїв історії. Діти називають тварин.

Обговорення розповіді:

Яким був Ной перед Богом? – слухняним.

Що Бог сказав побудувати Ною? Що це таке? – ковчег? Так, великий корабель.

Для кого Ной мав зробити ковчег? – Для родини Ноя та для тварин, птахів тощо.

Як Ною треба було відбирати тварин? – кожної тварі по парі.

Тварь у Біблії – жива істота, тварина.

-Ной був слухняним, як того хотів Господь. А ви слухаєтеся Бога?

Руханка:

Великий наш Бог *(руки вгору)*

Він – сила моя *(зігнути руки, лікті в сторони, напружити м'язи)*

Неможливого в Нього нема *(розвести руки в сторони)*

Всі гори – робота Його *(руки над головою як дах)*

Зірки ясні Він створив *(розкривати пальці як промінці)*

Воду в річки напустив *(наклон, хвилясті рухи руками).*

Великий Бог, - Творець усього
над нами сонце засвітив.

Ти автор неба голубого
моря безкраї Ти створив.

І гори ті, що підпирають
такі високі небеса,
і всі птахи, що там літають.
Це все Твоя, Твоя краса!

Великий Бог ти навіть дбаєш
про всіх мурах і всіх рослин.
Думки людей усіх читаєш.
Ти - Всемогутній Бог один.
Молитви слухаєш охоче
і всім бажаєш допомогти.

Коли хто будь з Тобою хоче,
то завжди поруч будеш Ти! (Юрій Задерій)

-Дітки, ви почули в цьому віршику, який Бог великий. Він про все і про всіх піклується, дбає, хоче
щоб людям було добре, і щоб вони Його славили.

Робота під музику над тематичною розмальовкою. Звучить пісня «Колоски» на слова С.Загорулька,
муз. В.Петровського (додаток).

Доцільно використати розмальовки з видання «Розмалюй Біблію» К.Маккензі, ВБФ
«Східноєвропейська гуманітарна місія».

Розробила О.М.Біда

20. Працелюбність і турботливість. Давид піклується про свої отари

Мета: Показати на прикладі біблійної історії про Давида-пастушка моральні чесноти: працелюбність та турботливість. Навести приклади Божої турботи про світ. Виховувати вдячність Богові за піклування.

Матеріал: дитяча Біблія, іграшковий зайчик, ілюстрації, тематична презентація.

Словник: філістимляни, Голіаф, арфа, псалми.

Біблійний текст: (Псалми 22:1-3) (Ів. 14:27) (Псалми 90:11)

Хід заняття.

-Діти, подивіться, в мене хтось є – це маленький зайчик. Він хоче заховатися. Але чому? Він когось боїться? (відповіді) А ви чогось боїтеся? Ось, зайчик зараз піде до кожного з вас у руки та послухає, чого ви боїтеся. Скажіть йому (іграшка іде по колу, діти називають неприємні речі, яких вони бояться). А тепер зайчик послухає разом з нами про маленького сміливого хлопчика. Ми узнаємо, де ж знайти сміливість.

-Діти, подивіться, що в мене за книга? Так, це Біблія, Боже Слово. Давайте послухаємо цікаву історію (дивимось ілюстрації або презентацію).

-Жив колись один хлопчик, звали його Давид. Він був працелюбний, пас овечок свого батька, турбувався про них. Він навчився захищати овечок: якщо ведмідь або лев хотіли напасти на них, Давид влучно відганяв їх камінчиками. А вечорами Давид вчився грати на арфі. У піснях він дякував Богові, який зберігав його весь день і допомагав стерегти овечок.

Одного разу філістимляни зібрали свої війська проти ізраїльського народу. Ізраїльтяни під проводом царя Саула теж приготувалися до війни. Троє старших братів Давида пішли з військами Саула. Через деякий час батько послав Давида в ізраїльський стан віднести хліб для братів і дізнатися про їхні потреби і про здоров'я.

Коли Давид прийшов до ізраїльським військам, то він, пробравшись до братів, раптом побачив величезного на зріст філістимлянина, на ім'я Голіаф, одягненого в мідну броню, шолом. Велетень тримав величезні спис і щит. Однак ніхто з ізраїльського табору не наважувався вийти битися з Голіафом, боячись і жахаючись його виду.

Давид, почувши таке, підійшов до царя Саула з проханням дозволити йому битися з Голіафом. Саул сказав йому: «...Ти ще малий, а він вояк». Але Давид розповів Саулу, як Бог допомагав йому в боротьбі з левими і ведмедями, коли він пас овець. Тоді Саул дозволив йому вийти на бій.

Голіаф, побачивши Давида, став сміятися над ним. Давид сказав йому: «Ти йдеш на мене з мечем, списом і щитом, а я йду на тебе в ім'я Господа». Давид був маленький, але Бог допоміг йому перемогти Голіафа. І побачили филистимляни, що їх силач загинув, стали розбігатися, а ізраїльське військо здобуло над ними перемогу.

Давид став царем, а ще він складав гарні псалми – дякувальні пісні. У Біблії вони записані:

«1. Господь то мій Пастир, тому в недостатку не буду,

2. на пасовиськах зелених оселить мене, на тихую воду мене запровадить!

3. Він душу мою відживляє, провадить мене ради Ймення Свого по стежках справедливості».

Проводимо руханку «Не лякайся, бо у світі є Бог» - під пісню в колі на килимку робимо плавні танцювальні рухи.

"СМІЛИВІСТЬ"

Слова Віталія Стебенєва музика Віктора Пеньковського

Може раптом тобі стало страшно

Від турбот і тривог у житті,

Але ти хочеш бути відважним

Та не можеш підтримку знайти.

Не лякайся, бо у світі є Бог,

Він тебе у біді не покине,

Ти сміливим станеш з Богом удвох,

І твій страх у житті швидко згине.

Ворог тоді не залякає,

Бо з тобою Бог поруч завжди,

Від тривог Сам Господь захищає

І для тебе нема вже бід.

Пам'ятай завжди: у світі є Бог,

Він ніколи тебе не покине.

Ти сміливим будеш з Богом удвох,

І на тебе вже страх більш не вплине. (emmanuel.org.ua з альбома "Подарунок від Робіка")

Сідаємо з дітьми в коло. Дивимось ілюстрації.

-Діти, Бог піклується про квіти – які вони гарні, дощик їх поливає. Бог піклується про тварин – в них є тепле хутро і їм не холодно взимку. Бог дає сили пташкам летіти у теплі краї. Бог пам'ятає й любить усіх, бо Він – Творець. Тож, діти, Біблія вчить нас в усьому покладатися на Бога:

«Господь стерегтиме тебе від усякого зла, стерегтиме Він душу твою, Господь стерегтиме твій вихід та вхід відтепер аж навіки!»

«Зоставляю вам мир, мир Свій вам даю! Я даю вам не так, як дає світ. Серце ваше нехай не тривожиться, ані не лякається!»

«Бо Своїм Анголам Він накаже про тебе, щоб тебе пильнували на всіх дорогах твоїх...»

Дивимось ілюстрації (ангел-охоронець).

-Діти, Бог дає вам ангелів-охоронців, що захищають вас. Скажемо «Дякуємо Тобі, Боже!»

Діти на заготовки–трафарети у формі ангелів наклеюють блискітки, пірінки, потім дарують один одному, або готують для подарунка рідним.

Розробила Т.В.Оборіна

20. Працелюбність і турботливість. Давид піклується про свої отари

- варіант 2

Мета: показати на прикладі біблійної історії про Давида пастушка його слухняність та працелюбність перед Богом. Навести приклад Божої турботи про світ. Виховувати вдячність за піклування. Розуміння того, що Давид в усьому покладався на Бога.

Матеріал: дитяча Біблія, ілюстрації.

Словник: вівця, працелюбний, пастух, слухняний.

Біблійний текст: (1 Самуїлова 17:28, 29, 37) (1 Самуїлова 18:14).

Хід заняття:

Розгляд ілюстрації з пастушком Давидом та вівцями.

-Діти, відгадайте загадку: І мала, і кучерява,

І тихенька, і ласкава.

Песик її стереже,

хазяїн доїть і стриже.

Має брата баранця,
Називається ... (Вівця)

Дидактична гра «Назви диких тварин». Мета: активізувати словник по темі.

Устаткування: картинки із зображенням диких тварин.

Хід. Дорослий пропонує дитині відгадати загадки. Якщо відповідь правильна, демонструється картинка — відгадка: Великий, бурий, кошлатий, клишоногий, незграбний. (Ведмідь.) Сірий, злий, зубастий, сердитий, голодний. (Вовк.) Хитра, пухнаста, руда, моторна. (Лисиця.) Маленький, довговухий, полохливий. (Заєць.)

Читання біблійної історії про Давида. Робота з дітьми на фланелеграфі. Діти працюють по черзі за вказівкою вихователя, викладаючи фігурки на полотні.

Бесіда за текстом:

Ким був Давид? (пастухом)

Він був дорослий чи малий? (малий)

Як він піклувався про овець? (захищав від диких тварин, оглядав, годував та ін)

Хто допомагав Давиду в його нелегкій справі? (Бог)

Так, Давид покладався на Бога і довіряв Йому. Тому найнебезпечніші тварини були йому не такі страшні, Давид їх не боявся. Господь любив його за те, що він слухняний Богові, працелюбний, сміливий.

Давид в усьому покладався на Бога. В Біблії написано: «І сказав Давид: Господь, що врятував мене з лапи лева та з лапи ведмеда, Він урятує мене».

«І почув Еліяв, його найстарший брат, як він говорив до людей. І запалився Еліяв гнів на Давида, і він сказав: Чого то зійшов ти? І на кого ти позоставив трохи тієї отари в пустині? Я знаю зарозумілість твою та порожнечу твого серця, бо ти зійшов, щоб подивитися на війну!» «А Давид відказав: Та що я зробив тепер? Чи не на наказ батька?» Бачите, діти, він був слухняний батькові.

«І мав Давид поведження в усіх дорогах своїх, і з ним був Господь».

- Бог турбується про світ, дає тепло, світло, їжу, допомагає тим, хто просить Його. Ми вдячні за піклування? (Так!)

-Давайте ми з вами станемо в коло і проспівуємо пісеньку з рухами «Біблію читай кожен день».

Біблію читай кожен день *(скласти руки, як книгу)*

Молись завжди - 2р. *(руки разом)*

Біблію читай кожен день *(скласти руки, як книгу)*

Щоб тобі зростать – 3р. *(долоні над головою, присідати, вставати, ніби рости)*

Біблію читай кожен день, щоб тобі зростать!

Кожен день ти Бога прославляй – 3р. *(руки до рота, ніби співати)*

Кожен день ти Бога прославляй,

Щоб тобі рости – 3р.

Кожен день ти Бога прославляй, щоб тобі рости *(долоні над головою, присідати, вставати, ніби рости)*.

Робота під музику над тематичною розмальовкою. Звучить пісня «Будь слухняною» на слова В.Беличенко, муз. В.Петровського (додаток).

Доцільно використати розмальовки з видання «Розмалуй Біблію» К.Маккензі, ВБФ «Східноєвропейська гуманітарна місія».

Розробила О.М.Біда

Заняття 21. Старанність. Будівництво Храму Соломоном

Мета: Дати визначення поняттю «старанність». Розповісти про цю чесноту з біблійної оповіді про будівництво Храму Соломоном. Формувати старанність у щоденному житті. Мотивувати дітей будь-яку справу виконувати старанно.

Матеріал: презентація, або ілюстрації, картинки із різними видами професій, вірш «Тоді в світі гірко жити, як не працювати», автор Надія Красоткіна.

Словник: старанність, праця, мудрість.

Біблійний текст: (До Римлян 12:11) (До Тита 2:7) (Пр.13:4).

Хід заняття.

-Любі діти! Добрий день!

Зичу праці і пісень.

А ще, друзі, всім бажаю

Сил, натхнення на весь день!

З Богом ми почнемо день,

Ми берем з собою знання,

вміння, навички й старання.

-Діти, дивіться, який чудовий світ створив Бог! *(презентація, або ілюстрації)*

-Бог старанно світ створив,
Все красою наділив,
Розпочавши добру справу,
До кінця її довів.

- Старанність – добра риса людини. Робота, праця — це те, з чим ми стикаємося майже кожного дня в нашому житті. Дорослі люди, мами й тата працюють, щоб мати їжу, одяг, житло й ін. І що цікаво, коли ми заглянемо в Біблію (розкриваємо Біблію), то побачимо, що Слово Боже вчить, що той, хто любить Бога, повинен мати особливе ставлення до своєї праці. «У старанності не лінуйтеся, духом палайте, служіть Господеві...»

-Всі знають, що царя Соломона називали наймудрішим з усіх людей. Свою мудрість він вперше довів, коли Бог запропонував йому на вибір будь-який подарунок. І Соломон попросив мудрість. Головною справою життя царя Соломона стало будівництво Єрусалимського Храму, що тривало багато років. Коли Храм був споруджений, цар прочитав спеціальну молитву, в якій просив Бога слухати всіх, хто прийде в Святилище. Коли завершилось будівництво Єрусалимського храму, цар Соломон запитав, хто з будівничих найголовніший. Муляр, тесля та землекоп довго сперечалися і кожен назвав себе. Але Соломон розсудив інакше, вважаючи, що без людини цієї професії ніхто б з них не побудував храму. Що це за професія? Коваль, він зробив усім інструменти.

Але як організму людини потрібні руки, ноги, голова, серце, так і для будь-якої справи потрібні різні таланти, різні професії.

Дивіться, діти, ось картинки із різними видами професій. Давайте відгадаємо загадки та назвемо їх.

Літаком керує вправно
Коли навіть в небі хмарно,
Посміхається з висот
Найхоробріший... ПІЛОТ.

Хто людей з біди рятує
І хвороби всі лікує -
Призначає процедури
І таблетки, і мікстури? ЛІКАР

Залюбки він кухарить –
нам смачненькі страви варить. *(Кухар)*

Громадян охороняє
і порушників шукає. *(Міліціонер)*

Із пожежами воює,
від вогню усе рятує. *(Пожежний)*

Все, що бачите, малює,
може вам намалювати. *(Художник)*

Із кермом приятелює,
все дорогами мандрує. *(Водій)*

Як рубанком дошку чистить,
Летить стружка золотиста.
З-під рук майстра той-же колір.
Як цей майстер зветься?.. СТОЛЯР

Професії (це кожен знає)
Важливішої немає!
Він — наставник і навчитель,
Мудрий, приязний... УЧИТЕЛЬ.

Руханка *(рухи під час промовляння , проспівування тексту) :*

-Тоді в світі гірко жити,
Як не працювати. *(руки в боки, повороти тулуба вправо-вліво)*

Нема чого їсти, пити
І що одягати. *(повороти голови вправо-вліво)*

Навіть схочеться напиться
У спеку водички, *(наклони , руки вниз, до лиця)*

Треба буде нахилитись
До струмка чи річки. *(наклони , руки вниз, до лиця)*

Бо, як кажуть добрі люди,
«Праця всіх годує!» *(руки до серця, в сторони)*

Від роботи сила буде,

А от лінь — марнує». *(руки зігнуті в ліктях, долоні до плечей, повороти тулуба)*

Сідаємо з дітьми в коло.

-У кожної дитини є обов'язки, заняття, цікаві справи - допомогти батькам прибрати у квартирі, покласти іграшки та книжки, уважно слухати та запам'ятовувати, коли вам читають, вас навчають.

Розкриваємо Біблію.

-У Біблії написано:

«У всім сам себе подавай за зразок добрих діл, у навчанні непорушеність, повагу...»

«Пожадає душа ліноха, та даремно, душа ж роботящих насититься».

Аплікація або конструювання з дітьми: «Будівництво» - треба проявити старанність, творчість, щоб викласти з деталей гарну будівлю. Завдання можуть бути різними для кожної дитини.

Звучить пісня «Маленькі наші ручки» (автор невідомий).

[http://muzlishko.ru/mp3/Маленькі%20наші%20ручки%20\(Християнський%20сайт%20Голуб%20МИРУ\)](http://muzlishko.ru/mp3/Маленькі%20наші%20ручки%20(Християнський%20сайт%20Голуб%20МИРУ))

Розробила Т.В.Оборіна

Заняття 22. Тема: Доброзичливість. «Дівчинка та Неєман»

Мета: Нагадати, що доброзичливість є християнською чеснотою. Пояснити, що доброзичливість це надання доброї поради з метою допомогти людині. Формувати доброзичливість для примноження добра у світі.

Матеріал: фланелеграф, настільний театр.

Словник: батьківщина, ідол, пророк,

Біблійний текст: (2 Царів, розділ 5), (Ісаїя 45:24).

Хід заняття.

-Діти, чи ви знаєте когось, хто був дуже хворим? (...) Чи хотілось вам якось допомогти йому? (...) А чи ви б допомогли хворому, якщо він приїхав з чужої країни? (...)

- Послухайте історію про маленьку дівчинку. *(Використовуємо фланелеграф, або площинні фігурки для театру на столі (дівчинка, Неєман, хазяйка, Єлісей, служник, річка, будинок Неємана, будинок Єлісея).*

«У ті часи з Ізраїлем часто воювала сусідня країна Сирія. Якось сирійці напали на Ізраїль і забрали цю дівчинку в неволю. Її відвели до Сирії. Ця дівчинка була з народу ізраїльського, вона стала служницею в домі Неємана, допомагаючи у всьому його жінці. Їй жилося непогано, але вона пам'ятала про свою Батьківщину, про Бога. Неєман був добрим, але хворим. Він був хворий. Він поклонявся ідолам, тому що не знав Бога істини.

Дівчинка розповіла своїй господині, як можна вилікувати Неємана. Вона сказала, що є справжній Бог. І коли б Неєман пішов до Єлісея, до пророка Господнього, то він би зцілювався! Пророк - людина, яка чула голос Божий і міг творити дива.

Подивимось у Біблії: «Тільки в Господі правда та сила!».

Неєман прийшов до Єлісея і зупинився при вході до дому. І Єлісей послав слугу, передати Неєманові, щоб той пішов до Йордану і обмився у воді сім разів і тоді його тіло відновиться. Та Неєман не повірив словам слуги Єлісея. Він розгнівався і пішов звідти кажучи: «Хіба води Дамаску гірші за ріку Йордан?» Та слуга Неємана вблагав його зробити так, як сказав служник Неємана. Неєман послухався, обмився сім разів в річці Йордан і очистився, зцілювався. Він визнав Бога справжнім, істинним і єдиним».

-Ви бачите, діти, яку слушну раду дала дівчинка Неєманові. Вона знала не тільки живого Бога, але і Його пророка. А як ви гадаєте, дітки, чому вона це знала? А тому, що її батьки поклонялися Богові істинному, любили Його і Його пророка Єлісея. Вони часто молилися до Господа, зустрічалися з пророком Єлісеєм і розповідали своїй маленькій донечці про Бога. І дівчинка полюбила Господа всім серцем.

-А ви, дітки, чи хочете бути подібними до тієї маленької дівчинки? Вона вказала Неєманові на справжнього Бога і той, без всяких сумнівів, перестав поклонятися ідолам. Ви можете також, як і це маленьке дівчатко, багатьом людям показати шлях до Бога, особливо своєю поведінкою, бути доброзичливими.

Проводимо руханку (рухи під час промовляння , проспівування тексту):
Ми – високі дерева *(піднялися, руки вгору)*
Ми – низенька трава *(присіли, руки вниз)*
Нас сонце голубить *(долоні до щік)*
Нас дощ полива *(руки вгору, над головою зімкнути, зіщулитися)*
Нас вітер колише, тріпоче, зрива *(гойдатися все сильніше вправо-вліво)*
Та Бог на руках своїх міцно трима! *(руки вперед і до серця).*

-Перевіримо, як ви добре вмієте запам'ятовувати:

-Як звали сирійського полководця? (Неєман)
-Яка доля спіткала маленьку дівчинку? (Її відвели в полон)
- Яку роботу виконувала дівчинка в полоні? (Прислужувала дружині Неємана)
- Як жилося дівчинці у будинку Неємана? (Непогано)
- Чи забула вона свою батьківщину? (Ні)
- Яку правду розповіла дівчинка дружині Неємана? (Про те, що в Ізраїлі є людина Божа, яка може зцілити Неємана)
- Як називали людину, яка чула голос Божий і міг творити дива? (Пророк Божий)
- Як звали пророка, про якого розповіла дівчинка? (Єлисей)
- Як поступив Неєман, дізнавшись про Єлисея? (Відправився до нього)
-Що сталося з Неєманом? (Він зцілювався)
-Як це сталося? (Він обмився 7 разів у Йордані)
-Які зміни в житті Неємана сталися після проповіді маленької дівчинки? (Він визнав Бога справжнім, істинним і єдиним.
Звучить пісня «Як шукати маю Бога», гурт «Великодні зернятка». <http://mp3.cc/m/504948-hristiyansk-p-sn/26180941-yak-shukati-mayu-boga/>

Працюємо над розмальовками. Доцільно використати розмальовки з видання «Розмалуй Біблію» К.Маккензі, ВБФ «Східноєвропейська гуманітарна місія».

Розробила Т.В.Оборіна

Заняття 23. Чуйність та милосердя Ісуса Христа. Зцілення сліпих

Мета: познайомити дітей з чуйністю та милосердям Ісуса Христа на прикладі зцілення сліпих. Показати, що чуйність і милосердя полегшує тягар біди. Спонукає виявляти милосердя і бути чуйним до проблем однолітків і у власній сім'ї.

Матеріал: дитяча Біблія, фланелеграф, або презентація, картинки.

Словник: сліпі, зір, зцілення, вірити.

Біблійний текст: (Від Матвія 9:27-31), (Лк. 6:18 – 19).

-Діти, подивіться за вікно - що ви бачите? (відповіді).

-Сонечко світить, пташки співають, природа гарна, Хто її створив? Так, це Бог, Творець.

-Чудово, що я очі маю

І все навколо розглядаю,

Листи пишу, книжки читаю

І бачу з ким я розмовляю,

Бо я чудові очі маю.

Я відрізнити можу день від ночі,

Порівнювати барви кольорів.

Подяка Богові, що маю очі

І споглядаю все, що Він створив.

-Як добре все це бачити. Тепер закрийте оченята. Видно щось? Нічого. А є люди, які сліпі, нічого не бачать. Візьмемо Біблію, прочитаємо щось цікаве.

(Доцільно ілюструвати розповідь на фланелеграфі, або презентацією, картинками).

Ісус Христос з учнями йшли дорогою. За Ним йшли два сліпці й вони голосно вигукували та благали: «Змилуйся над нами!»

Яким чином сліпі могли йти за Ісусом, не убачивши Його? Гадаю, що на це є лише один спосіб. Сліпі мусли уважно слухати і йти по голосу. Слухання Слова (читання Біблії) є першим кроком виходу з

темряви і наслідування Господа. Можливо не все у цих двох сліпих виходило, може час від часу вони спотикалися, а навіть падали. Треба слухати Слова Господа і Його голосу, бо це вказує напрямок у житті.

"28. І коли Він додому прийшов, приступили до Нього сліпці. А Ісус до них каже: Чи ж вірите ви, що Я можу вчинити оце? Говорять до Нього вони: Так, Господи.

29. Тоді Він доторкнувся до їхніх очей і сказав: Нехай станеться вам згідно з вашою вірою!

30. І очі відкрилися їм. А Ісус наказав їм суворо, говорячи: Глядіть, щоб ніхто не довідався про це!

31. А вони відійшли, та й розголосили про Нього по всій тій країні".

Ісус Христос навчав всіма можливими методами: бесідами, розповідями, Своїми вчинками, а також дивами, які Він творив. Приходили багато учнів і народу, «посходилися, щоб послухати Його та вздоровитися із недугів своїх, ... і вони вздоровлялися. Увесь же народ намагався бодай доторкнутись до Нього, бо від Нього виходила сила, і всіх вздоровляла».

Обидва сліпі прозріли і з радістю побачили світ. Їх зір був відновлений завдяки їх вірі. Справді, Ісус зіцілював багатьох людей. Він допомагав їм від фізичних страждань, але його покликанням було духовне зіцілення людей, задля чого Він прийшов на землю. Й саме це диво – оздоровлення очей двом сліпим означає те, що треба, щоб народи, усі люди повірили Богу, прозріли і змінилися, щоб жили, як вчить Бог.

Слухаємо пісню, робимо прості танцювальні рухи.

"БОЖА ЛЮБОВ" Слова Л. Стебеневої музика В. Пеньковського

Дякуєм Тобі, Господь, за те, що Ти нас любиш

Хворих дивно зіцілюєш, молитву нашу чуєш,

Від незгод і зла завжди Ти нас охороняєш,

Всі потреби наші знаєш і допомагаєш.

Бог любить мене, Бог любить тебе,

Бог любить усіх на світі людей:

Він дбає про нас у будь який час.

Безмежно Бог любить всіх нас:

Ти однаково всіх любиш - і слабких, і сильних,

І великих, і маленьких, і багатих й бідних.

Любиш нас безмежно Ти, бо ми Твоє створіння,

І з небес даруєш нам Свої благословіння.

У житті якщо ти станеш Богу довіряти,

Буде Він, як вірний друг, тобі допомагати.

Треба тільки своє серце перед Ним відкрити

І в своє життя Ісуса щиро запросити.

http://emmanuel.org.ua/ukr/II/kids/songGodsLove_U.htm

Робота над тематичною розмальовкою. Доцільно використати розмальовки з видання «Розмалюй Біблію» К.Маккензі, ВБФ «Східноєвропейська гуманітарна місія».

Розробила Т.В.Оборіна

Заняття 24. Доступність Ісуса. Історії із Закхеєм

Мета: Показати, що Ісус Христос був доступним для всіх: і бідних і заможних. Вчити бачити в кожній особі, перш за все, людину, а не її посаду. Формувати відкритість до людей. Проілюструвати як зустріч Закхея з Ісусом змінила якість його життя.

Матеріал: ілюстрації, дитяча Біблія.

Словник: Закхей, заможні, доступний, посада.

Біблійний текст: (Від Луки 19:1-10)

Хід заняття

Показати ілюстрацію з царем та його слугами. Сказати, що до царя не можна було прийти, коли захочеш, як до свого друга. Прислуга царя не допускала до нього, а бідних людей не пускали до будівлі царського палацу. Цар товаришував тільки з дуже заможними, допомагав тільки їм, а на простих, звичайних людей навіть не дивився. Вони були для нього як сміття.

Але послухайте історію про зустріч Ісуса- Сина Божого, Царя Небесного із митарем Закхеєм.

Читання Нового заповіту.

«І, ввійшовши Ісус, переходив через Єрихон.

2. І ось чоловік, що звався Закхей, він був старший над митниками, і був багатий,

3. бажав бачити Ісуса, хто Він, але з-за народу не міг, бо малий був на зріст.

4. І, забігши вперед, він виліз на фігове дерево, щоб бачити Його, бо Він мав побіч нього проходити.

5. А коли на це місце Ісус підійшов, то поглянув угору до нього й промовив: Закхею, зійди зараз додолу, бо сьогодні потрібно Мені бути в домі твоєму!

6. І той зараз додолу ізліз, і прийняв Його з радістю.

7. А всі, як побачили це, почали нарікати, і казали: Він до грішного мужа в гостину зайшов!

8. Став же Закхей та й промовив до Господа: Господи, половину маєтку свого я віддам ось убогим, а коли кого скривдив був чим, верну вчетверо.

9. Ісус же промовив до нього: Сьогодні на дім цей спасіння прийшло, бо й він син Авраамів.

10. Син бо Людський прийшов, щоб знайти та спасти, що загинуло!»

Бесіда за прочитаним текстом:

а) чим займався Закхей?

б) якого він був зросту?

в) що він зробив, щоб побачити Ісуса?

г) як змінилося життя Закхея після зустрічі з Ісусом?

- Бачите, діти, як Ісус Сам звернувся до Закхея. Закхей хотів лише побачити Ісуса. Він і подумати не міг, що Ісус буде з ним товаришувати і запропонує зайти до нього в гості. Закхею стало соромно за те, що він обманював людей.

Що він зробив? Так, він повернув гроші людям, які взяв у них нечесно.

Ось і ми з вами, діти, повинні пам'ятати, що Бог любить нас всіх: і бідних. І заможних, і тих, хто робить погані вчинки теж. І хто з чистим серцем звертається до Ісуса Христа, тим Він допомагає повернутися на правильний шлях життя, не робити поганих вчинків.

-Давайте пограємо в гру. Я прочитаю загадку, а ви відгадаєте, про кого вона.

«Тут скоро має проходити Він,

Вчитель відомий, Ісус, Божий Син.

Чув я багато про Нього і хочу

Його побачити на власні очі.

Я невеличкий на зріст, що ж робити?

Тільки одне лише можу вчинити:

Влізу на дерево, хай всі глузують,

Та я Ісуса побачу й почую!»

- хто це?

Так, діти, це – Закхей. Бачите, він не переживав про те, що з нього будуть сміятися всі, хто там був, бо дорослому чоловікові це дуже соромно – вилазити на дерево. Його бажання хоча б побачити Ісуса було дуже сильним.

Так, діти, й кожного з вас Господь любить та бажає, щоб і ви прагнули зустрічі з Ним. А зараз давайте розучимо пісеньку з рухами про Закхея.

-Під небом синім-синім

(рухи руками вгору)

В далекій Палестині.

Маленький жив Закхей.

(присідають, долоні на голові)

І було йому сумно,

(проводимо пальчиком біля очей)

Хотів він Ісуса побачити скоріш

(долоню до лоба, як козирьок)

На дерево повище

(рухи руками і ногами – імітація підйому на дерево)

Піднявся він, та чує

(руку до вуха)

Ісус його кличе «Закхей!»

(руки до рота)

Швидше з дерева злізай,

(рух рукою, як поклик)

Ходімо до твого дому

(імітація ходи)

Та зустрічай гостей!

(розвести руки вбоки)

Пригощання дітей печивом.

Робота над тематичною розмальовкою. Доцільно використати розмальовки з видання «Розмалюй Біблію» К.Маккензі, ВБФ «Східноєвропейська гуманітарна місія».

Розробила О.М.Біда

Заняття 25. Турботливість Ісуса про народ. Насичення їжею 5 тисяч людей.

Мета: Виховувати доброзичливість, чуйність, любов до ближніх. Познайти з євангельською історією про насичення Ісусом 5 тисяч людей. Показати, що Ісус турбувався не лише про духовні а й про фізичні потреби людей. Вчити вчасно прийти на допомогу, виконати доручену справу.

Матеріал: ілюстрації, дитяча Біблія.

Словник:

Біблійний текст: (Від Луки 9:11-17)

Хід заняття

Розгляд ілюстрації з зображенням народу та Ісуса.

Читання з Євангелія історії про п'ять тисяч людей, яких нагодував Господь.

«12. А день став схилятися. І Дванадцятро підійшли та й сказали Йому: Відпусти вже людей, нехай вони йдуть у довколишні села й оселі спочити й здобути поживи, бо ми тут у місці безлюдному!

13. А Він їм сказав: Дайте їсти їм ви. Вони ж відказали: Немає в нас більше, як п'ятеро хліба й дві риби. Хіба підемо та купимо поживи для всього народу цього.

14. Бо було чоловіків десь тисяч із п'ять. І сказав Він до учнів Своїх: Розсадить їх рядами по п'ятидесяти.

15. І зробили отак, і всіх їх розсадили.

16. І Він узяв п'ять хлібів та дві риби, споглянув на небо, поблагословив їх, і поламав, і дав учням, щоб клали народові.

17. І всі їли й наситились! А з кусків позоставших зібрали дванадцять кошів...»

Запитання до дітей за історією:

а) Звідкіля взялася їжа?

б) що сказав Ісус?

в) хто поділився з людьми?

г) чи достатньо було їжі, щоб нагодувати людей?

д) що зробив Ісус, щоб їжі стало досить всім?

Треба дати дітям пояснення, що ці люди були не родичі Ісуса, не друзі, з якими він ріс з дитинства. Там було багато чоловіків, жінок, дітей, яких Він бачив вперше. Але Ісус подбав про те, щоб жодна людина не залишилася голодною. Бо Він любить кожного з нас.

-Діти, а скажіть мені, що в цій ситуації було дивом? Так, це те, що така мала кількість їжі після благословіння Ісусом збільшилася на велику так, що вистачило всім і навіть ще залишилось.

Молодці, ви уважно слухали цікаву історію про Ісуса. А зараз я хочу прочитати вам віршика «Я щасливий».

«Тато, мама кожен час

Завжди турбуються про нас – я щасливий!

З любов'ю їжу подають

І новий одяг нам дають,

Ласкаво в ліжечко кладуть – я щасливий!

Про мене дбає добрий Бог.

Він захищає від тривог – я щасливий!

В країні вічній, неземній

Господь по милості Своїй

Для мене дім дарує Свій –

Я щасливий!

-Ось такі гарні слова пісеньки ми можемо співати й дякувати Богові за Його любов до людей. Він навчає своїм прикладом, як нам, людям, ставитися один до одного.

А зараз ми з вами зробимо дуже маленьке диво.

Дидактична гра «Розділи яблуко». Сюрпризний мішечок – в якому лежить яблуко (апельсин). Діти повинні відгадати на дотик і за запахом. Після цього дорослий питає дітей скільки яблук в мішечку? (Одне)

-Дітки, а хто хоче яблучко (апельсин)? (відповіді) Виходить, що майже всі. Ой! А що ж нам можна зробити, щоб вистачило всім? (Відповіді дітей). Подивіться, що я зроблю зараз, я його розріжу на стільки частин, щоб вистачило на всіх. Ви мені вірите?

Спочатку я його розріжу навпіл. Подивіться, скільки в мене частин (Дві) Вистачить? (Ні) А ще раз навпіл? (Ні)

Вихователь ділить фрукт доти, доки часточок не вистачить всім дітям і вихователю.

Бачите, дітки, я змогла розділити яблуко на всіх, але ви можете тільки скуштувати, не наїстися. А Ісус зміг нагодувати 5 тисяч людей. Ось який наш Господь великий!

Робота над розмальовкою «Хлопчик з рибою». Доцільно використати розмальовки з видання «Розмалюй Біблію» К.Маккензі, ВБФ «Східноєвропейська гуманітарна місія».

Розробила О.М.Біда

Заняття 26. Християнські свята в культурі українського народу Святий Миколай.

Мета: Знайомити з традиційним святом, історією святого Миколая. Виховувати співчуття, бажання допомагати, не потребуючи вдячності. Викликати позитивні емоції від святкування.

Матеріал: ілюстрації, дитяча Біблія.

Словник:

Біблійний текст: (До Тита 3:8) (Від Матвія 22:37-39)

Хід заняття.

Дивимось ілюстрації, або презентацію.

-Діти, 19 грудня вся Україна святкує день святого Миколая Чудотворця. Цей святий міста Мір Лікійських, який жив давно, у IV столітті, вшановується всім християнським світом, як заступник і покровитель всіх бідних, знедолених, несправедливо ображених, а також всіх подорожуючих. Святим він став не одразу. Коли він жив на Землі як проста людина, то дуже любив допомагати людям. Ще коли він був маленьким хлопчиком, то допомагав своїм товаришам так, що вони не здогадувались, хто це їм допомагає.

У Біблії написано: «Вірне слово, і я хочу, щоб ти і про це впевняв, щоб ті, хто ввірував у Бога, дбали про добрі діла пильнувати. Для людей оце добре й корисне!»

А коли святий Миколай Чудотворець виріс, то працював у церкві, став архиєпископом і продовжував допомагати людям. Бідні люди, хворі й інваліди знаходили перед порогом свого житла несподівані дари в той час, коли дуже потребували такої допомоги. Миколай любив допомагати у справах просвіти, мистецтва і науки. Працьовиті студенти, наполегливі вчені отримували несподівану фінансову допомогу, коли вони опановували науку і намагалися винайти хороші речі для людей.

Особливо Миколай любив знаходити дітей, які багато працювали, щоб опановувати навчання і різні вміння. А коли це були щирі чемні діти, тоді Миколай постійно піклувався, щоб з них виростили хороші люди і чудові професіонали.

Миколая чекають діти (на Україні - 19 грудня) з подарунками до дітей, які були щирими, чемними і з великим старанням опановували знання і вміння.

В Голандії відзначають свято Сінтер Клаас 19 грудня. В Америці Святого Миколая називають Санта Клаус. В якій країні ми живемо? Так, в Україні, і ви чекаєте подарунків від кого? Так, святого Миколая. Якими треба бути, щоб отримати заслужений подарунок? (відповіді)

Ми допомагаємо, піклуємось один про одного тоді, коли любимо. Ісус Христос сказав: «Люби Господа Бога свого всім серцем своїм, і всією душею своєю, і всією своєю думкою. Це найбільша й найперша заповідь. А друга однакова з нею: Люби свого ближнього, як самого себе».

Вихователь ставить на стіл фігурку ангела:

-Я маленьке янголятко,
Маю біленькі крилятка
Доброго Вам дня, малятка!
Знаю, ввечері молились,
Тата, маму поважали,
Рідну мову шанували.

Святий, щедрий Миколай
Йде щороку в рідний край
В кожну хату, в кожен дім
І несе дарунки всім.

Добрим є він для людей,
Для усіх, усіх дітей!

І його щедрота й ласка
Для нас є як справжня казка!

Бо приходить він тоді,
Коли темно на землі.
Тихо-тихо в дім прийде,
Подарунки покладе.

Стаємо в коло.

-Давайте, діти, покажемо, що ми виховані та чемні. Я буду казати речення, якщо ви згодні зі мною, то відповідайте хором «Це все я, це все я, це компанія моя», а якщо не згодні – мовчіть.

- Хто співає, веселиться і роботи не боїться?
 - Хто із вас таких хороших, на каток іде в галошах?
 - Хто із вас, скажіть лишень, знає віршів і пісень?
 - Чи багато тут у нас невмивак є серед нас?
 - Хто із вас, скажіть лишень, на зарядці день у день?
 - Хто найбільш із вас зумів з річки виловить корів?
 - Хто пройти ладен півсвіту, Миколая щоб зустріти?
- Давайте, теж, як святий Миколай, зробимо подарунки нашим рідним.

Робимо з дітьми святкові листівки, грає музика:

Зоряна Вовк, Ігор Яснюк та РГ "Великодні зернятка" – Святий Миколай

<http://vmuzice.com/mp3/%E2%E5%EB%E8%EA%EE%E4%ED%B3+%E7%E5%F0%ED%FF%F2%EA%E0>

Розробила Т.В.Оборіна

Заняття 27. Різдво Христове

Мета: Закріпити знання дітей про Різдво Христове, відтворюючи дії на фланелеграфі. Пояснити, що Немовлятко Ісус народився у бідній сім'ї, щоб бути доступним кожній людині. Закріпити знання традицій українського народу: вітання колядками, розказування віршів.

Матеріал: фланелеграф, дитяча Біблія, медіапрезентація, ілюстрації.

Словник: ясла, годівниця, гріх.

Біблійний текст: (Від Луки 2:7-11).

Хід заняття.

Переглядаємо ілюстрації, або презентацію, або фланелеграф.

-Діти, скоро в нас буде свято. Воно називається Різдво Христове. Різдво – означає народження. Дві тисячі років тому народився Ісус Христос. Біблія розповідає, як це було.

Біля міста, що називається Віфлеєм, не в будинку, а в печері, де пастухи тримають корів, проста добра дівчина Марія народила нашого Спасителя.

«І породила вона свого Первенця Сина, і Його сповила, і до ясел поклала Його, бо в заїзді місця не стало для них...

А в тій стороні були пастухи, які пильнували на полі, і нічної пори вартували отару свою.

Аж ось Ангол Господній з'явивсь коло них, і слава Господня осяяла їх. І вони перестрашилися страхом великим...

Та Ангол промовив до них: Не лякайтесь, бо я ось благовіщу вам радість велику, що станеться людям усім.

Бо сьогодні в Давидовім місті народився для вас Спаситель, Який є Христос Господь.

(Від Луки 2:7-11).

- Подивіться, що це таке - ясла. Це годівниця, наповнена соломою. В ту ніч, коли народився Ісус Христос, на небі засяяла велика зірка. А поряд на полі пастухи пасли овець.

Прослуховуємо пісню різдвяної тематики.

Побачивши зірку в небі, до Віфлеєму прийшли мудреці зі сходу, принесли Ісусу дари.

-Діти, ви знаєте, чому Ісуса називають Спасителем? Від чого Він спасає людей? Від гріха. А що це таке? (коли ображають, обманюють, крадуть...)

-Всі дуже раділи народженню Ісуса Христа. Люди завжди раді, коли народжується маленька дитина. Коли ви народилися, ваші батьки теж були дуже раді, щасливі . Ісус Христос народився як людина, але Він був Бог, Божий Син. І Він ніколи не робив поганих вчинків. А ви теж знаєте, що не можна робити поганого.

-Діти, а хто розкаже віршика про Різдво?

- Завтра знову свято буде,

Завіта Різдво до нас

"Радуйся," – лунає всюди, –

"Народився людям Спас"

Каже знов, оповідає

Нам стара колядка,

Як у яслах спочиває

Пресвяте Малятко

Заяснила над вертепом

Зіронька велична.

Ангел сповіщає з неба

Про спасіння вічне.

"Слава Богу, мир у серце," –

Радісно співай.

Фіміамом пісня ллється

"Богу серце дай!"

Звучать різдвяні пісні, колядки.

Робота над розмальовкою «Святе сімейство». Доцільно використати розмальовки з видання «Розмалюй Біблію» К.Маккензі, ВБФ «Східноєвропейська гуманітарна місія».

Розробила В.Є.Сучок

Заняття 28. Благовіщення Діві Марії

Мета: Закріпити пройдений матеріал. Надати дітям уявлення про такі поняття як «Благовіщення», «Діва Марія», «ангел». Сповістити, що ця подія сталася навесні. Виховувати в дітей любов до Бога.

Матеріал: дитяча Біблія, оповідання «Різдво Христове», автор Вальдемар Цорн. Медіапрезентація, ілюстрації.

Словник: тесля, звістка, довіряти.

Біблійний текст: (Від Луки 1:38), (Від Луки 2:19).

Хід заняття

Дивимось з дітьми ілюстрації або презентацію.

-«Історія, яку я хочу сьогодні розповісти, записано у першому розділі Євангелія від Луки. Вона така чудова, така дивовижна!

У Назареті – місті, розташованому в Галілеї, жила молода дівчина, яку звали Марія. Вона ще не була заміжня, але вже заручена з Йосипом, теслею із цього ж містечка. Він був небагатою людиною, хоча, як і Марія, походив із царського роду, як і Марія.

Одного разу в кімнаті, де була Марія, з'явився ангел Гавриїл. Його послав до Марії Сам Бог, щоб повідомити їй дивовижну звістку. Ангел сказав Марії: «Радій, благодатна, Господь із тобою! Ти благословенна між жонами!» Гадаєш, Марія злякалася ангела? Ні. Вона тільки зникла від такого вітання. Як це ангел називає її благодатною серед жінок усього світу?! Вона, напевно, тільки про це й думала, поки дивилася на світлого ангела, що стояв посеред кімнати. Ангел Гавриїл мовив їй: «Не бійся, Маріє, бо в Бога благодать ти знайшла! І ось ти в утробі зачнеш, і Сина породити, і даси Йому ймення Ісус. Він же буде великий і Сином Всевишнього званий, і Господь Бог дасть Йому престол Його батька Давида. І повік царюватиме Він у домі Якова, і царюванню Його не буде кінця».

Марія навіть не засумнівалася в тім, що Бог може це зробити. Вона тільки запитала: «Так я ж ще незаміжня, як у мене може бути Син?» Ангел відповів їй, що Син у неї буде не від чоловіка, а Сам Бог створить Його в ній, як Він створив увесь світ. Це Богу зовсім неважко зробити, Марія сказала: «Добре. Я раба Господа, Бога мого, так буде мені згідно зі словом твоїм». І ангел зник.

Так починається історія земного життя нашого Господа Ісуса Христа, Якого Бог вирішив віддати в дарунок світові, що гине, щоб усякий, хто буде вірити в Нього, не загинув, але мав життя вічне.

Хіба ж не дивовижна історія?»

-Діти, в Біблії написано (педагог розкриває Біблію) «А Марія оці всі слова зберігала, розважаючи, у серці своїм». Тобто, вона покладалася на Божу волю, довірялася Богу. Так і ми маємо довіряти Богу.

Питання до дітей за текстом.

Проводимо руханку (*рухи під час промовляння , проспівування тексту*):

Свято Благовіщення прийшло до нас,
Вас вітаю, друзі, у весняний час!
Блага вість прийшла в цей особливий день,
А за ним настане згодом Великдень.

Сповідив Архангел, що вона «жона»,
Богом обрана Марія Пресвята,
І вона почула із священних вуст,
Що народить сина і назве Ісус.

Добра звістка й радість для усіх людей -
Звільнення від смерті в цей знаменний день!
Хай живе у серці радість і добро,
Віра в Бога проростає, як зерно!

Ольга Шнуренко

Звучить пісня «Будь слухняною» на слова В.Беличенко, музика В.Петровського (додаток).

Робота над розмальовкою «Марія та ангел». Доцільно використати розмальовки з видання «Розмалюй Біблію» К.Маккензі, ВБФ «Східноєвропейська гуманітарна місія».

Розробила В.Є.Сучок

Заняття 29. Великдень

Мета: Вчити розуміти значення Воскресіння Христового для людей. Ознайомити дітей з подіями Воскресіння Ісуса Христа. Нагадати про народні звичаї святкування Великодня. Виховувати почуття милосердя , радості.

Матеріал: дитяча Біблія, вірш «Христос воскрес!» М. Верес. Ілюстрації.

Словник: християни, воскрес, Великдень.

Біблійний текст: (Від Луки 24:6,7).

Хід заняття.

-Діти, до якого свята готуються усі християни навесні? Яку ще назву має це свято свят? (відповіді дітей)

Усе радіє, сміється сонечко з небес,
Прозора річечка леліє – Христос воскрес! Христос воскрес!
В траві фіалочки зітхають і пролісок тремтить увесь,
Розквітла яблунька аж сяє - Христос воскрес! Христос воскрес!
Дзвенять пташки у полі, в лісі,
І дзвін співає до небес,
Де білі хмарки розпливлися –
Христос воскрес! Христос воскрес!

Дивимось з дітьми презентацію або ілюстрації:

-За 6 днів до Великодня Ісус Христос зі своїми дванадцятьма учнями йшов до Єрусалима. Він казав людям про істинного Бога, проповідував любов до ближнього та праведне життя, зцілював тяжко хворих людей. Дорогою Спасителя радісно вітали люди, ламали пальмові гілки й кидали йому до ніг. На Україні замість пальмових гілок беруть вербові гілочки, щоб привітати Христа в своєму серці. Неділю за тиждень перед Великоднем називають «Вербною».

Знайшлися злі й заздрісні до чужої слави люди, які звели на Христа наклеп, священники підкупили за тридцять срібних монет одного з Ісусових учнів – Іуду, щоб він зрадив свого Вчителя і передав до рук влади. Сина Божого засудили до страти, Ісуса Христа було розп'ято на горі Голгофа поблизу Єрусалима.

Один з учнів Христа, Йосип, був дуже багатого та поважного людиною, йому вдалося випросити в Понтія Пілата тіло Спасителя та поховати в печері у власному саду.

На третій день після смерті Ісус Христос воскрес. В Біблії написано: «Нема Його тут, бо воскрес! Пригадайте собі, як Він вам говорив, коли ще перебував в Галілеї. Він казав: Сину Людському треба бути виданому до рук грішних людей, і розп'ятому бути, і воскреснути третього дня».

Христове Воскресіння стало свідченням того, що Ісус Христос – це істинний Спаситель, бо він переміг смерть, воскреснувши. І цим він дав надію всім віруючим людям. Бог і любов завжди перемагають зло.

Християнські звичаї завжди допомагають людям долати зло в собі та прикрашають життя добрими справами. На Великдень люди повинні вибачити один одному всі минулі провини та образи. У неділю до церкви збирається дуже багато людей на святкову службу, святять паски, яйця, поздоровляють один одного, обмінюються писанками, привітаннями і кажуть:

Христос воскрес!

Воістину воскрес! (повторимо)

Музичний супровід: «Святковий передзвін дзвіниці Києво-Печерської Лаври».

Стаємо у коло.

Руханка «Радіємо у Господі» (комплекс загальнорозвиваючих вправ)

<http://poiskm.co/show/я-божа-дитина>

-Діти, на свято ми з вами готуємо подарунки для рідних, близьких нам людей.

Слухаємо пісню «Маленькі наші ручки» <http://poiskm.co/show/я-божа-дитина>

Робота над розмальовками на великодню тематику. Доцільно використати розмальовки з видання

«Розмалюй Біблію» К.Маккензі, ВБФ «Східноєвропейська гуманітарна місія».

Розробила Т.В.Оборіна

Заняття 30. Моя маленька Батьківщина

Мета: Нагадати що в кожній людині є місце її народження, яке зветься Батьківщиною. Уточнити що Батьківщину не змінюють, хоч жити можна далеко від неї. Виховувати розуміння що людина має представляти свою Батьківщину. Виховувати гордість за рідну землю і її народ

Матеріал: вірш А.Камінчука, Вірш В.Новомирової „Україна”, прислів'я „Нічого не руйнуй і братів менших шануй,” „Зламав гілку – дереву гірко”, „З любов'ю до Бога коротка дорога”.

Словник: країна, китиці, гербарій.

Біблійний текст: (1Сол.5:18)

Попередня робота: розгляд фотографій про місто, край, вивчення віршів, бесіди, читання оповідань. Слухання пісень «Будь природі другом» (на слова А.Камінчука, муз.В.Петровського, «Рідна мова» (на слова В.Гринько, В.Петровського)- додаток.

Хід екскурсії

Вихователь: Діти, сьогодні ми з вами підемо на екскурсію по нашому рідному місту. Потрібно бути на вулицях уважними, слухатись дорослих, виконувати правила поведінки на вулиці. Добре?

(Пошикувавшись йдуть в напрямку спланованому вихователем).

Зупинились, знак „Пішохідний перехід”

Треба знати всім як слід

„Пішохідний перехід”.

Тут малесенька людина

Попереджує машини:

Зачекайте, не спішіть,

Пішохода пропустіть.

Знак велику силу має -

Він машини зупиняє.

- Діти , в кожній дівчинки, в кожного хлопчика є місце, де вони народилися, де все для них найрідніше, найближче. А скажіть мені, будь ласка, де ми живемо, в якій країні ? (Відповіді дітей).

- А тепер послушайте вірша який називається „Україна”.

На білому світі є різні країни,

А в них – і ліси, і лани...

Та тільки одна на землі Україна,

А ми – її доньки й сини.
Усюди є небо, і зорі скрізь сяють,
І квіти усюди ростуть...
Та тільки одну Батьківщину я маю,
Її Україною звуть.
Моя Україно, тебе я кохаю –
Тут дім мій, тут друзі живуть.
Тут мовою рідною пісня лунає
І мальви по селах цвітуть.

- А як називається наше місто ?

- Які ще міста ви знаєте , в яких ви були?

- А назвіть, будь ласка, столицю нашої країни. (Відповіді)

- Послухайте вірша. “Ось повзе мурашка, ось хлюпоче річка.

Не зривай ромашку. Не топчи травичку.

В зелені діброви, в китицях ліщини

Глянь, яка чудова наша Україна.

Журавлі над лугом

Крилять рідним клином.

Будь природі другом,

Батьківщині – сином.”

- Діти , що вам подобається в нашому місті? (відповіді)

- А хто є Творцем цієї всієї краси? Правда , хочеться Йому подякувати за чудову красу нашого краю?
В Біблії сказано: “Подяку складайте за все, бо така Божа воля про вас у Христі Ісусі.”

- Що ми можемо зробити, щоб зберегти красу, створену Богом? (не ламати гілок, не руйнувати гніздечок пташок, не бруднити воду, землю сміттям...)

Використати загадки, прислів'я за бажанням вихователя.

-Молодці діти, ви вірно зрозуміли настанову нашого Господа.

Вірш: Боже! Дай нам силу й розум, вчитись, слухати, дружити,

Віру сильну, серце чисте, один одного любити!

Нам усім даруй здоров'я, згоду нашій всій родині!

Дай Твій захист, щастя й долю нашим людям в Україні.

Повернення в садочок. Якщо є можливість – посадити саджанці дерев або кущів.

Розробила В.Є.Сучок

Заняття 31. Твори для дітей Т. Г. Шевченка та Л. Українки

Мета: Знайомити з дитячим роками великого Кобзаря, його світоглядом та духовно-моральними якостями. Виховувати естетичні почуття на основі поезії геніального поета. Виховувати любов до культури України.

Матеріал: портрет Т.Г.Шевченка, Л. Українки, ілюстрації до творів, магнітофон.

Словник: пан, псалми, плуг, Псалтир. Попередня робота: вивчення поезій Т.Г.Шевченка (про дітей, природу).

Біблійний текст: (Псалми 1:1-3)

Хід заняття

Вихователь: - Діти, хто це на портреті? (відповіді) Так, це великий український поет Тарас Григорович Шевченко. Діти, скажіть, а хотіли б ви дізнатись про світ, який ви ще не бачили, пізнати щось нове, цікаве? (відповіді)

-Колись на світі жив маленький хлопчик Тарас. Він, як і ви, дуже хотів дізнатись про все на світі. Але в ті часи людям жилося дуже важко. Тарас народився у великій але бідній родині. У нього ще було 5 сестер і 2 брати – Катерина, Ярина, три Марії, Микита та Йосип.

-Діти, у Тараса Григоровича Шевченка були й світлі спогади, він писав дуже гарні вірші про красу рідної природи. Давайте пригадаємо, які вірші ми з вами знаємо:

- Садок вишневий коло хати.

Хрущі над вишнями гудуть,
Плугатарі з плугами йдуть,
Співають, ідучи, дівчата.

- Тече вода з-під явора
Яром на долину.
Пишається над водою
Червона калина.

- Пишається калинонька,
Явір молодіє,
А кругом їх верболози
Й лози зеленіють.

- Весна. Садочки зацвіли,
Неначе полотном укриті,
Росою Божою умиті
Біліють. Весело землі.

А зараз, діти, я познайомлю вас з Лесею Українкою – знаменитою українською поетесою (*вихователь показує портрет*). Леся Українка любила свою Батьківщину. Послухайте одного з її віршів:

На зеленому горбочку, У вишневому садочку,
Притулилася хатинка, Мов маленькая дитинка
Стиха вийшла виглядати, Чи не вийде її мати.
І до білої хатинки, Немов мати до дитинки,
Вийшло сонце, засвітило І хатинку звеселило.

Дивимось ілюстрації.

Поблискують черешеньки в листі зелененькім,
черешеньки ваблять очі діточкам маленьким.

Дівчаточко й хлоп'яточко під деревцем скачуть,
простягають рученята та мало не плачуть:

раді б вишню з'їсти, та високо лізти,
ой раді б зірвати, та годі дістати!

«Ой вишеньки-черешеньки, червонії, спілі,
чого ж бо ви так високо вирости на гіллі!»

«Ой того ми так високо вирости на гіллі,—
якби зросли низесенько, чи то ж би доспіли?»

Прослуховування української пісні на вибір вихователя, хороводна руханка.

-Діти, а ще маленький Тарас дуже любив заховатися десь у кущах, і там читати, малювати і молитись. Ось його слова:

Молюся Богу...І не знаю,
Чого маленькому мені
Тоді так приязно молилось,
Чого так весело було?

- Маленький Тарас був дуже набожною людиною, читав Псалтир – частину Біблії, де зібрані хвалебні пісні – псалми. Його душа зверталася до Бога:

Моліться Богові одному,
Моліться правді на землі,
А більше на землі нікому
Не поклоніться.

Діти, в Біблії, у книзі «Псалми» написано: «Блажен муж, що за радою несправедливих не ходить, і не стоїть на дорозі грішних, і не сидить на сидінні злоріків, та в Законі Господнім його насолода, і про Закон Його вдень та вночі він роздумує! І він буде, як дерево, над водним потоком посаджене, що родить свій плід своєчасно, і що листя не в'яне його, і все, що він чинить, щаститься йому!» Тож як важливо любити Бога, слухати Його Слово.

Діти, чому маленький Тарас любить Бога? Яким є Бог? (Бог добрий, Він дбає про дітей, любить і захищає всіх, хто Його просить).

Діти, маленький хлопчик Тарас виріс, став великим поетом, прославив Україну, любив свій народ і Бога, Який подарував йому такий таланти. Бачите, діти, і Леся Українка і Тарас Шевченко вірили Богу, молилися та прославляли Його у своїх віршах.

Ось слова Тараса Григоровича Шевченка:

Свою Україну любіть,
Любіть її... Во время люте,
в останню тяжкую минуту.
За неї Господа моліть...

Робота над розмальовками. Доцільно використати розмальовки з видання «Розмалюй Біблію»
К.Маккензі, ВБФ «Східноєвропейська гуманітарна місія».

Розробила В.Є.Сучок

Заняття 31. Твори для дітей Т. Г. Шевченка 2 варіант

Мета: ознайомити з дитячими роками великого Кобзаря, його світоглядом та духовно-моральними якостями. Виховувати естетичне почуття на основі поезії геніального поета. Виховувати любов до культури України.

Матеріал: портрет Т.Г. Шевченко, «Кобзар», ілюстрації до творів поета.

Словник: чуйність, любов до свого народу, поет.

Біблійний текст: (Псалми 1:1-3).

Хід заняття:

-Діти, подивіться, будь ласка на цей портрет. Я хочу вас познайомити з цією людиною. Його ім'я Тарас Григорович, а прізвище Шевченко. Його любить багато людей за те, що він написав дуже багато віршів про нашу з вами улюблену країну Україну.

Ось, послухайте, будь ласка, декілька віршів та подивіться на ілюстрації до них.

Вірш «Садок вишневий».

Вірш «Зацвіла в долині червона калина».

Ви бачите, з якою любов'ю поет описує те, що його оточувало у віршах?

Тарас Григорович Шевченко народився дуже давно, а коли він був маленьким, йому було дуже тяжко, бо його татусь і матуся померли від важкої праці, у них залишилось багато діточок. Найменшим був Тарас. Малими дітьми вони заробляли собі на хліб. Малий Тарас пас ягнят. Коли він їх пас, його серце дуже сумувало за батьками. Шевченко бачив оточуючу гарну природу і передавав красу України у віршах. Тарасик часто плакав та звертався до Небесного Отця, дякуючи Йому за те, що Він любить всіх, у тому числі і Тарасика.

А ще Тарас дуже любив малювати те, що бачив навкруги і це у нього добре виходило. Коли хлопчику було самотньо або його хтось ображав, він завжди молився Богові. Послухайте про це вірша.

«... молюся Богу.... і не знаю,

Чого маленькому мені

Тоді так приязно молилось

Чого так весело було?»

Після молитви Тарасові ставало затишно, радісно на душі. Він ніби відчував, що його хтось пестить по голові. Зараз про вас дбають ваші бабусі й дідусі, тата та мами. Тож будемо вдячні їм за це. А буває таке. Що вони вас сварять? (Так) А ви ображаєтесь? (Так)

-Ви, діти, повинні бути слухняними своїм батькам і вдячні за те, що вони бажають вам добра. Також ви повинні бути вдячними Богові за ваших батьків, за те що вам не треба іти на роботу пасти ягнят, щоб заробити на хлібчик. У вас сьогодні так багато різної смакоти, а деякі діти вередують і перебирають їжею. Якби в цей час жив Тарас Шевченко, він був би вдячний Богу за таке життя.

Діти, в Біблії, у книзі «Псалми» написано: «Блажен муж, що за радою несправедливих не ходить, і не стоїть на дорозі грішних, і не сидить на сидінні злоріків, та в Законі Господнім його насолода, і про Закон Його вдень та вночі він роздумує! І він буде, як дерево, над водним потоком посаджене, що родить свій плід своєчасно, і що листя не в'яне його, і все, що він чинить, щаститься йому!»

Тарас Григорович Шевченко все своє життя любив Бога. Він присвячував Йому багато часу, читаючи Біблію, розмовляючи з Богом у молитві.

Коли Тарас став дорослим, його вірші про рідний край та український народ почули люди далеко від України і полюбили його твори. Тоді з'явилась книга, яка називається «Кобзар». Так називали люди

Тараса Шевченка (*показати дітям «Кобзар»*). Через свої вірші поет наказував людям любити свою Україну.

«Свою Україну любіть,
Любіть її. Во время люте,
В останню тяжкую минуту
За неї Господа моліть».

-Давайте встанемо в коло і заспіваємо пісеньку з рухами «Біблію читай».

-Добре, діти, сідайте на свої місця. Зараз ми з вами вивчимо вірш «Зацвіла в долині червона калина».

Ну ось і закінчилось наше заняття про Тараса Григоровича Шевченка. Коли ви прийдете додому, обов'язково розкажіть своїм батькам про те, що ви сьогодні почули про Тараса.

Розробила О.М. Біда

Заняття 32. Державні символи

Мета: Закріпити матеріал щодо символів України. Спонукає розповідати про них друзям і рідним, відтворювати у малюнках. Розвивати мислення, увагу, вміння спостерігати. Виховувати у дітей дбайливе ставлення до оточуючого світу, вдячність Творцю за свою Державу. Навчити дітей нового засобу малювання (за допомогою долонь).

Матеріал: Біблія, прапор України, зображення герба – тризуба, прапор міста де живеш, ілюстрації з зображенням видів української природи, Києва, міста. Ікона, свічка, писанка, калина, барвінок, рушник, віночок, вишиванка. Вірш «Знаєш ти, що таке Батьківщина?» А. Костецький.

Словник: прапор, герб, гімн, Тризуб.

Біблійний текст: (До Ефесян 3:14,15)

Хід заняття

Вихователь: - Діти, скажіть, як називається країна, де ми живемо, наша Батьківщина, яка вона? (*Україна, гарна, квітуча, багата, велика*). Так, ми живемо в Україні, любимо її, це наша держава.

В Біблії написано: «Для того схиляю коліна свої перед Отцем, що від Нього має ймення кожен рід на небі й на землі...» Тож дякуємо Богу, що створив кожен рід на землі, і нашу країну. Просимо благословення для неї.

-Подивіться, будь ласка, на цю картину (*гарний краєвид*), це природа нашої країни. Послухайте такого вірша:

Знаєш ти, що таке Батьківщина?

Батьківщина – це лист осінній,

Це домівка твоя і школа,

І гаряче сонячне коло.

Батьківщина – це труд і свято,

Батьківщина – це мама і тато,

Це твої найщиріші друзі,

І бджола у веснянім лузі.

Батьківщина – це рідна мова,

І дотримане чесне слово.

Лан пшеничний і небо синє,

Це моя і твоя Україна.

-Діти, ми з вами вже говорили, як впізнають українців у всьому світі (по національному вбранню, вишивці). А ще Україна, як кожна країна, має державні символи, за якими впізнають її в усьому світі. Це – Державний прапор, Державний герб і Державний гімн.

Дивіться, ось Державний прапор України, які на ньому кольори? (відповіді) Що вам нагадує жовтий колір на прапорі? (колір пшеничної ниви, зерна, сонця) А блакитний колір? (це колір ясного мирного неба, життєдайної води) А де і коли у нашому місті ви могли бачити такі прапори? (на святі) Давайте разом зробимо такі прапори, тільки маленькі, але багато, бо ж і вас багато, хоч ви ще й маленькі. Але з малого складається велике. Наша держава – це ми з вами, її громадяни.

Проводиться аплікація «Державний прапор».

-Діти, підійдіть до мене, дивіться, а що це таке? Це другий символ України, Державний герб, Тризуб. Ось послушайте:

Наш герб – тризуб, у ньому сила

Отця небесного і Сина.

Уважно придивись до нього -
На Духа схожий він Святого,
Що голубом злетів з небес
І у людських серцях воскрес.
Тризуб – немов сім'я єдина,
Де тато, мама і дитина
Живуть у мирі і любові
На Україні вольній, новій.

Гра „Веселий м'ячик”.

Діти стають у коло і під музику починають передавати м'яч один одному зі словами:

Ти котись, веселий м'ячик,
Швидко-швидко по руках.
В кого є веселий м'ячик -
Нам станцює гопака.

У кого в руках на останньому слові виявляється м'ячик, той виходить у коло і танцює.

-А тепер, діти, я вам розповім ще про один символ нашої держави – про гімн. Гімн – це урочиста хвалебна пісня, яка звучить під час державних свят, вшанування переможців міжнародних спортивних змагань. Коли звучить гімн, треба встати рівно і слухати чи співати слова гімну. Дітям пропонується прослухати Гімн “Ще не вмерла Україна”

Діти, а ще є духовний гімн України, послухайте. (слухання «Боже Великий, Єдиний»)

- На Україні також є духовні символи. Ось вони, давайте ми їх розглянемо, назовемо. (Біблія, рушник, вишиванка, віночок, калина, писанка, хліб, ікона, свічка, барвінок.)

Відповіді дітей на запитання: Що це? Коли використовується? Де використовується?

-Отже, діти, любіть свою Батьківщину, шануйте її державні символи. Хай над нею світить мирне сонечко.

З'явилося сонечко і все живе радіє

І ніжиться в приємному теплі.

А сонце промінці гарячі сіє

І стало весело і радісно Землі.

Звучить пісня «Рідна мова» на слова В.Гринько, муз. В.Петровського (додаток). Малювання на заготовці – діти прикладають намащені жовтою фарбою долоньки як промінці до великого кола.

Розробила В.Є.Сучок

Заняття 32. Державні символи 2 варіант

Мета: надати дітям знання про символи України. Спонукає розповідати про них друзям і рідним, відтворювати у малюнках. Розвивати мислення, увагу, вміння спостерігати.

Виховувати у дітей дбайливе ставлення до оточуючого світу, вдячність Творцю за свою державу. Навчити дітей нового засобу малювання (за допомогою долонь).

Матеріал: ілюстрації прапора, тризуба, калини, рушника, пшеничного поля, хліба, запис гімну України, колоски пшениці.

Словник:

Біблійний текст:

Хід заняття

Розгляд ілюстрації: державний прапор.

-Діти, зверніть увагу. Які ви бачите кольори? Так, блакитний і жовтий. А ви знаєте, що тут зображено? Це прапор нашої Батьківщини! Жовтий колір означає поле пшениці (показати ілюстрацію та маленький справжній снопок пшениці). З колосків роблять борошно та випікають різні хлібобулочні вироби. Назвіть, будь ласка, які ви знаєте хлібобулочні вироби? (хліб, булки, бублики, пиріжки, батон, круасани). Господь благословив землю нашої Батьківщини, щоб вона давала багаті врожаї хліба (зерна). Тепер зверніть увагу на блакитний колір і скажіть мені будь ласка, що цей колір може означати (море, небо тощо). Це наше безмежне блакитне небо, яке ми спостерігаємо в ясну погоду.

Наш прапор символізує пшеничне поле і безмежне небо. Його так і називають – жовто-блакитний. Повторіть, будь ласка.

Вірш В.Багірової «На прапорі колір» (Хрестоматія, ст.32).

Віра Багірова

НА ПРАПОРІ КОЛІР

А я знаю, чом блакитний

На прапорі колір,

Бо так ясно, щедро квітнуть

Блавати у полі.

Бо блакитні оченята

У сестрички й брата,

Бо привітні і багаті

Українські свята.

Бо ясна пройшлася світом

Наша слава – гомін,

Бо таке бездонно-світле

Небо в нашім домі.

Тепер розглянемо наступний малюнок. Це герб нашої держави, його називають тризуб. Розгляньте його, діти, і скажіть на що він схожий? (відповіді) Він схожий на янгола, на птаха, на родину – тато сильний, ніжна мати і їх, захищена Богом, дитина.

То як називається герб нашої країни? (відповіді). Тризуб. Це символ нашої незалежної держави.

Дітки, в нашій країні є такий звичай – на вишитий рушник кладуть духмяний хліб (його ще називають караваєм або паляницею). Караваєм на рушнику зустрічають дуже поважних гостей або молоде подружжя на весіллі. Це дуже зворушлива мить (*покласти хліб на рушник*).

А зараз ми з вами станемо в коло і послухаємо гімн нашої держави. У кожної країни є свій прапор, герб та гімн. Коли звучить гімн, треба праву долоню покласти на серденько з лівої сторони (*показати*). В цей час треба стояти струнко, з повагою до нашої Батьківщини та народу. Люди інших держав з повагою відносяться до країни, чий гімн звучить.

Сідайте на місця. Скажіть, діти, як називається наша країна? (Україна)

Які символи ми зараз з вами розглядали? (прапор, тризуб, слухали гімн).

А зараз ми з вами зробимо колективний малюнок новою технікою. Ми своїми долоньками зафарбуємо прапор. Якими кольорами? (жовто-блакитними). Під час роботи звучить пісня «Колоски» на слова С.Загорулька, муз. В.Петровського (додаток).

Після завершення роботи вихователь показує дітям сорочки-вишиванки, хлопчачу та дівчачу, стрічки, віночки. В цьому одязі зустрічають свято Дня незалежності, День прапора, День Конституції. Це державні свята! Коли всі бачать людей, одягнених у національний одяг, то розуміють, що це український народ. Люди інших країн приїжджають до нас в гості і часто купують в подарунок вишиванку з повагою до нашого народу.

Послухайте вірша (Євгенія Личук) «Вишиванка Назарчика» (хрестоматія, ст.33).

Євгенія Лещук

ВИШИВАНКА НАЗАРЧИКА

Вишивала молоденька

Мати вишиванку,

А синочок, як віночок,

Біля неї зранку

Усе в'ється, зазирає

Цікава дитина.

–Виший, мамо, на сорочці

Мені Україну.

Виший славних козаченьків

І квітів багато.

Одягну я ту сорочку

На велике свято!

Ми, дітки, повинні кожного дня дякувати Господу за мирне синє небо над нами, за врожаї на полі, за нашу незалежну Державу. Слава Богу!

Розробила О.М. Біда

Заняття 33. Тема: Любов до Батьківщини.

Мета: *Знайомити* з поняттями «громадянин», громадянство», «Батьківщина».

Розкрити дітям славні сторінки вітчизняної історії; розповісти про унікальність нашої Батьківщини.

Виховувати любов до історії та культури рідного краю та своєї Батьківщини.

Матеріал: лялька у національному одязі, рушничок, карта України, ілюстрації із зображенням природи України, калина, яблука, особливості оздоблення житла, подвір'я.) Вірш В.Новомирової "Що знаю я".

Словник: Батьківщина, великодушність.

Біблійний текст: „Подяку складайте за все”(1Сол 5:18)

Хід заняття

Вихователь: - Що знаю я про Батьківщину?

Що це мій край, моя земля,
Що це — країна Україна,
Її річки, ліси, поля.
Що тут мій рід пустив коріння,
Діди і прадіди жили,
Що моїх предків покоління
З цієї вирости землі.
Що Бог Великий і Єдиний
Вкраїну нашу захистить,
Пошле добробут Батьківщині,
Її з небес благословить!

- Діти, давайте поглянемо на карту України, на ілюстрації. Наша країна дуже багата і гарна. Україна – це місце де ми народилися, живемо, де живуть наші батьки, дідусі та бабусі. Тому і називається вона Батьківщиною, батьківською землею для всіх людей, що живуть на ній. Україна зараз – вільна держава і її народ хоче жити в мирі з усіма народами світу. Для нас вона найрідніша і наймиліша.

Давайте пограємо: якщо вам сподобається те, що скаже дитина, то поплескаємо в долоньки. Що ми можемо у своєму місті зробити для процвітання нашої країни? (можливі відповіді - прибрати у своєму дворі, посадити дерево, квіти, прибрати за собою сміття, зробити годівницю для птахів, допомагати рідним).

В народі кажуть: „Рідний край - земний рай”(повторимо). Рідна сторона – мати, чужа – мачуха. В своїй хаті – і правда, і сила, і воля. Тож треба берегти й цінувати свій край. Згодні?

Руханка.

-Бажаю сили молитись щоденно. *(долоньки разом)*
Та вести себе добре і чемно. *(руки на поясі, повороти в сторони, посмішки один одному)*
Щоб людям завжди помагати, *(пожати руки сусіду зліва, сусіду справа)*
І Всевишнього скрізь прославляти! *(руки вгору, повороти вправо-вліво).*

Відкриваємо Біблію.

- Ми живемо в гарному місті, треба турбуватися про нього, про його жителів. В Книзі життя – Біблії записано: „Подяку складайте за все” *(повторимо)*. І на славу нашого Творця, в подяку за процвітання нашої рідної землі послухайте цей чудовий вірш:

-Одна на світі Україна, Один Господь, її Творець.
Поглянь, яка вона чудова – квітучий сад, немов вінець.
Одна матуся є у тебе, яка дала тобі життя.
Шануй її і буде добре тобі, дитино, все життя.
Один Господь, Творець єдиний, правдивий Бог на світі є.
Йому, дитино, поклоняйся, в Його руках життя твоє.

-Послухаємо, діти, чудову пісню та розмалюємо гарні картинки.

Прослуховування пісні "УКРАЇНА" Слова Віталія Стебенєва музика Віктора Пеньковського

Є на світі чудова, прекрасна країна,
Бог створив в ній ліси, поля і моря.
Моє серце радіє, що це ти, Україно,
Де живуть щирі люди різних націй і я.
Моя люба Батьківщино,
Рідна, ніжна Україно,
Хай тебе благословить Господь,
Земле моя:
Хай біда тебе минає,
І пташки в садах співають,

Сонце посмішку дарує,
Любу землю зігріва.

Ти весела і добра, мир в тобі перебуває,
Україно кохана, ти, як матір, одна.
Нехай Божа любов нас усіх наповняє,
Світла пісня про щастя над тобою луна!

http://emmanuel.org.ua/II/kids/songUkraine_U.htm

Під час пісні робота над розмальовкою. Доцільно використати розмальовки з видання «Розмалюй Біблію» К.Маккензі, ВБФ «Східноєвропейська гуманітарна місія».

Розробила Т.В.Оборіна